

Raadsvergadering	15-12-2015
Volgnummer	140-2015
Onderwerp	Evaluatie winkeltijden
Programmanummer	3 Economie en werkgelegenheid
Registratienummer	2015-43445
Collegevergadering	15-12-2015
Portefeuillehouder	Wethouder Aarts
Organisatieonderdeel	BO Economie en Cultuur
Behandelend ambtenaar	GMJ Costongs Telefoonnummer: 043-350 4788 ard.costongs@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Rapportage Evaluatie Koopzondagen 2013-2015 bijlage 3 Impact Koopzondag op lokale economie (Deloitte) bijlage 4 Weergave resultaten interviews Bijlage 5 Aanpassingen Winkeltijdenverordening
Ter inzage in raadsportefeuille	-

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Op 22 januari 2013 heeft uw raad de Winkeltijdenverordening aangepast zodat een wekelijkse zondagsopenstelling mogelijk gemaakt werd voor alle ondernemers in Maastricht die hierin geïnteresseerd zijn. Uit de evaluaties op kwalitatief, kwantitatief en stadsbreed niveau komt een overwegend positief beeld over de wekelijkse koopzondag naar voren. De nieuwe winkeltijden dragen positief bij aan de uitvoering van de beleidsdoelstellingen uit de Economische Visie en hebben een positief effect op bijvoorbeeld de beleving van de bezoekers en werkgelegenheid. Voortzetting van de wekelijkse

koopzondag is gewenst. Ook is er behoefte aan de mogelijkheid tot winkelopenstelling op de tweede Kerstdag en aan een aantal technische aanpassingen in de Winkeltijdenverordening.

Beslispunten

Vaststellen van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2015 (zie bijlage 1).

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Op 22 januari 2013 heeft uw raad de Winkeltijdenverordening aangepast zodat een wekelijkse zondagsopenstelling mogelijk gemaakt werd voor alle ondernemers in Maastricht die hierin geïnteresseerd zijn. Hierbij is bepaald dat criteria vastgesteld moesten worden om na afloop van twee jaar een evaluatie te verrichten en dat het grootwinkelbedrijf en centrummanagement een plan van aanpak moesten voorleggen voor een werkgelegenheidsproject van 25 arbeidsplaatsen, voor de ondersteuning van de kleine winkelier en voor het ondersteunen van culturele activiteiten. Daarnaast heeft uw raad bepaald dat er een integrale visie op het centrum moest komen via een interactief proces. Dit laatste is gebeurd via de vaststelling van de Visie op de Binnenstad eerder dit jaar.

Aan de voorwaarde van de drie genoemde plannen van aanpak is in maart 2013 voldaan. Toen zijn aan de commissie ESZ plannen van aanpak gepresenteerd voor de projecten Stores@work, Zondagskinderen en Cultureel programma. De resultaten van deze projecten komen hieronder ook aan de orde.

1.1 Evaluatie wekelijkse koopzondag

De evaluatiecriteria zijn vastgesteld in de vergadering van de commissie ESZ van maart 2013 en bestaan uit de volgende onderdelen:

- I. evaluatie op kwalitatief niveau
- II. evaluatie op kwantitatief niveau (binnenstad)
- III. reikwijdte evaluatie (stadsbreed)
- IV. tussentijdse evaluatie na een jaar (aan de hand van de criteria: aantal banen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, leefbaarheid en veiligheid, parkeerdrukke en financiële evaluatie).

Onderdeel I heeft betrekking op de vraag in hoeverre de modernisering van de winkeltijden heeft bijgedragen aan de hoofddoelstelling, speerpunten en ambities van de Economische visie. De hoofddoelstelling is het creëren van werk in de economisch transitie en het relevante speerpunt is het versterken van Maastricht als ontmoetingsstad. De relevante ambities daarbij zijn:

- het streven om de stad van het nieuwe werken en bezoekstad te zijn voor mensen uit de (Eu)regio en daarbuiten; daarbij in te zetten op nieuwe culturele evenementen en verbreding van bestaande tradities en evenementen die bijdragen aan het unieke karakter van Maastricht
- door de omslag naar belevingstoerisme wordt gestreefd naar een nieuwe dimensie voor het toerisme; toeristen doen dan vaker en langer Maastricht aan
- er wordt gestreefd naar een nieuwe impuls voor het congresstoerisme door de kwaliteiten van de stad nog beter te benutten.
- de ambitie is uitgesproken om nationaal gezien een topwinkelstad te blijven met haar diversiteit en kwaliteit van het winkelaanbod. Ook de modernisering van de winkeltijden is hierbij genoemd.

Onderdeel II heeft betrekking op een aantal kwantitatieve aspecten t.a.v. het centrum. Onderdeel III ziet toe op een stadsbrede evaluatie, waarbij aangegeven is dat dezelfde partijen bevroegd worden die in het kader van het raadsvoorstel 2013 gehoord zijn, alsmede een aantal andere belangrijke partijen, zoals bouwmarkten, tuincentra, bloemenspecialzaken en supermarkten.

Voor deze evaluatie hebben we een aantal onderzoeken verricht. Tijdens koopzondagen zijn straatinterviews in de binnenstad gedaan. Daarnaast is een panelonderzoek naar de meningen van de bewoners van Maastricht gedaan en zijn de ondernemers van de binnenstad geënquêteerd. Ook heeft een onderzoek naar kosten en opbrengsten op basis van interne cijfers (deskresearch) plaatsgevonden. Zie bijlage 1 voor de resultaten van deze onderzoeken.

Met het oog op de stadsbrede reikwijdte zijn zoveel mogelijk dezelfde partijen bevroegd die in het kader van het raadsvoorstel gehoord zijn. Een aantal van de in 2012 en 2013 gesproken partijen bestaat echter niet meer. Voor deze partijen is een zo goed mogelijke vervanging gezocht. Daarnaast waren er enkele partijen die geen behoefte hadden aan een gesprek.

De verrichte onderzoeken staan centraal in deze evaluatie. Waar hieronder gesproken wordt over “bezoekers”, “inwoners” en “ondernemers”, worden de bezoekers, inwoners en ondernemers bedoeld die ondervraagd zijn in het kader van deze onderzoeken.

1.1.A Tussentijdse evaluatie

De tussentijdse evaluatie is vorig jaar in de commissie ESZ behandeld. Uit deze tussentijdse evaluatie bleek dat zowel de opbrengsten als de kosten hoger waren dan begroot, met een positief saldo van € 296.210 ten opzichte van de begroting. Tevens bleek dat de leefbaarheid en veiligheid niet duidelijk beïnvloed waren en dat de parkeerdruk in de Q-park garages op de koopzondagen in het centrum ten opzichte van april 2012 was toegenomen. Verder bleek dat het een grote inspanning vergde om 25 mensen aan een baan te helpen in de detailhandel binnen de daarvoor gestelde periode, maar dat Stores@Work voor het individu winst opleverde. Het projectplan was samen met de ondernemers aangepast aan realistischere mogelijkheden.

Gelet hierop is in de vergadering van de commissie ESZ geconcludeerd dat er geen reden was om de proef met de wekelijkse koopzondagen stop te zetten.

1.1.B Evaluatie op kwalitatief niveau (I)

Economische Visie	Bevindingen
Creëren van werk in economische transitie: versterken van Maastricht als ontmoetingsstad	In het kader van de Economische Visie kan de basisvraag gesteld worden of de modernisering van de winkeltijden positief heeft bijgedragen aan de positie van Maastricht als ontmoetingsstad en daarmee de economie van Maastricht in het algemeen. Zowel inwoners als ondernemers beantwoorden deze vraag positief. 63% van de ondervraagde inwoners geeft aan dat zij de koopzondag goed vinden voor de economie in Maastricht. Bij de ondervraagde ondernemers is dit 62%. 47% ziet de recessie m.b.t. zijn/haar onderneming voor 2015-2016 positief tegemoet en 30% neutraal. Dit zou uitgelegd kunnen worden als een positief signaal over het vestigingsklimaat. Verder is in het kader van de winkeltijden het project Zondagskinderen opgestart. Met dit project is een poule van flexibel inzetbaar en capabel personeel gecreëerd waarop kleine

ondernemers een beroep kunnen doen. Daarnaast zijn in deze poule studenten beschikbaar die kleine of startende ondernemers in projectvorm kunnen ondersteunen met specifieke kennis (bv. op het gebied van marketing of accounting). Ofschoon het hier niet om grote aantallen gaat, zijn de ervaringen positief en mag dit een voorziening genoemd worden die bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat.

Over de inwoners kan nog opgemerkt worden dat 80% de afgelopen 6 maanden wel eens een koopzondag in Maastricht bezocht heeft. 27% geeft aan dat zij de afgelopen twee jaar minder vaak een koopzondag buiten Maastricht hebben bezocht tegen 11% die dat juist vaker heeft gedaan. Per saldo zijn dus meer ondervraagde inwoners binnen Maastricht gebleven. Dit betekent een versteviging van de positie van Maastricht als ontmoetingsstad.

Overigens blijkt ook uit het onderzoek van Deloitte, verricht in opdracht van Centrummanagement, een positief beeld voor de economie van de stad. (Zie bijlage.)

**Stad van het nieuwe werken en
bezoekstad voor mensen uit de
(Eu)regio en daarbuiten zijn;
inzetten op culturele evenementen
en uniek karakter**

Zes op de tien ondervraagde ondernemers is van mening dat het imago van Maastricht als ontmoetingsstad is versterkt door de wekelijkse koopzondag.

Ook het culturele aspect is versterkt. Naast de culturele inspanningen van het Theater aan het Vrijthof, Centre Céramique, Natuurhistorisch Museum en Kumulus hebben ook Centrummanagement Maastricht en Ondernemend Maastricht de handen ineen geslagen om in 2013 en 2014 een cultuurprogramma op te zetten voor de zondag. Zij organiseerden elke zondag optredens (m.u.v. feestdagen en zondagen waarop reeds evenementen plaatsvonden op diverse locaties in de binnenstad). De promotie van de activiteiten werd verzorgd door VVV Maastricht

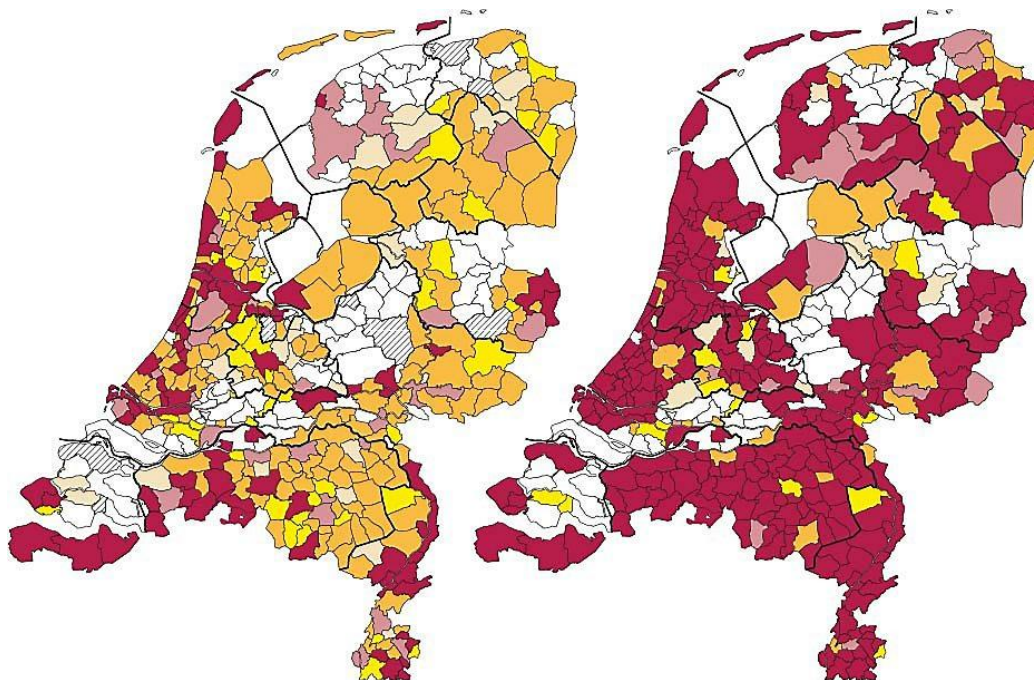

	<p>in samenwerking met onder andere Week In, Week Uit; A&C Media en Media groep Limburg.</p> <p>Deze optredens bestonden onder andere uit de Lazy Sunday-concerten waarbij het Limburgs Symfonie Orkest, Opera Zuid, Jazz Maastricht en het Conservatorium optredens verzorgden op twee vaste locaties in de binnenstad. Daarnaast was er ook elke week plaats voor diverse lokale, regionale en internationale gezelschappen die gedurende de middag optredens konden geven op verschillende locaties in de binnenstad.</p> <p>Een meerderheid van 54% van de ondervraagde bezoekers is tevreden over de culturele activiteiten op straat, terwijl 30% neutraal hier tegenover staat. 16% is niet tevreden.</p>
Nieuwe dimensie voor het toerisme door omslag naar belevingstoerisme; toeristen doen dan vaker en langer Maastricht aan	<p>Van de ondervraagde bezoekers aan de binnenstad op koopzondag noemt 31% als voornaamste reden funshoppen en 27% horecabezoek. De koopzondag draagt dus duidelijk bij aan het belevingstoerisme. Daarnaast geeft 46% van de hotelgasten aan dat zij vanwege de koopzondag op de dag van vertrek langer in de binnenstad blijven. 6% geeft zelfs aan dat zij vanwege de koopzondag meer nachten blijven overnachten.</p>
Nieuwe impuls voor het congresstoerisme	<p>Dit is niet uit de enquête af te leiden. Wel blijkt uit het interview dat met de directeur van het MECC gedaan is, dat het MECC de wekelijkse koopzondag ziet als een versterking van het imago van Maastricht. Indirect wordt dit beschouwd als een positief gegeven in het kader van de acquisitie van congressen.</p>
Topwinkelstad blijven	<p>Maastricht is de best gewaardeerde winkelstad. Dit blijkt uit de Retail Gemeente Atlas 2015, een initiatief van Q&A Research & Consultancy. De 60 grootste binnensteden van Nederland zijn beoordeeld op de domeinen winkelaanbod, bereikbaarheid, sfeer en</p>

beleving en horeca. Het winkelaanbod is het doorslaggevende domein en daarop krijgt Maastricht de beste beoordeling. De koopzondagen worden niet expliciet vermeld, maar verondersteld mag worden dat deze het imago versterken.

Overigens is het aantal gemeenten waarin een wekelijkse koopzondag mogelijk is, de afgelopen twee jaar enorm toegenomen. Inmiddels mogen winkeliers in 255 van de 393 gemeenten zelf bepalen of ze op zondag open gaan (aldus rd.nl, zie afbeelding hieronder). Hierdoor wordt de uitdaging groter om de goede positie als topwinkelstad te blijven behouden.

Links de situatie in 2013: de meeste gemeenten zijn oranje gekleurd wat staat voor maximaal twaalf koopzondagen per jaar. Rechts de situatie in 2015: in de meeste gemeenten is de koopzondag vrijgegeven wat aangegeven wordt met de donkerrode kleur (Bron: http://www.refdag.nl/nieuws/economie/koopzondag_bij_65_procent_van_de_gemeenten_vrij_1_901078)

Op grond van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de modernisering van de winkeltijden kwalitatief een positieve bijdrage heeft geleverd aan de uitvoering van de Economische Visie.

1.1.C Evaluatie op kwantitatief niveau (II)

Evaluatiecriterium	Bevindingen
Beleving bezoekers of het centrum levendig is	Ruim drie kwart van de bezoekers is tevreden over de koopzondagen. In dit kader is 80% tevreden over de gezelligheid en sfeer.
Drukbeeld, herkomst, besteding bezoekers	<p>Van de ondervraagde bezoekers is 87% afkomstig uit Nederland en 10% uit België (10%). Van de bezoekers uit Nederland is 84% afkomstig uit de provincie Limburg. De gemiddelde leeftijd van de bezoekers die de koop-zondagen in Maastricht bezoeken is 39 jaar. Wanneer de bezoekers de koopzondagen bezoeken is ruim 50% met z'n tweeën. 24 % van de bezoekers komt alleen naar de koopzondag.</p> <p>De bezoekers geven gemiddeld €63 euro uit op een koopzondag. Hiervan besteden zij €34 euro aan detailhandel en €29 euro aan horeca. Van de ondervraagde bezoekers heeft 39% tijdens een koopzondag extra uitgaven gedaan. 61% geeft aan dat de uitgaven tijdens de koopzondag anders op een andere dag zouden worden gedaan.</p>
Omzetontwikkeling (detailhandel en Horeca)	Sinds de invoering van de wekelijkse koopzondagen is de omzet volgens 40% van de ondernemers gestegen. Bij 30% van de

	<p>ondernemingen is de omzet gelijk gebleven, en bij 22% gedaald. 49% van de ondernemers ervaart de omzet op een koopzondag als een verschuiving van de omzet van andere dagen in de week. 39% ziet de omzet als extra omzet boven op de reguliere omzet. Gevraagd naar het effect van de koopzondagen op het aantal bezoekers/klanten/gasten geeft 50% van de ondernemers aan dat ze meer bezoekers hebben sinds de invoering van de wekelijkse koopzondag.</p>
Werkgelegenheid (groei danwel beperking nadelige gevolgen economie)	<p>35% van de ondernemers heeft meer mensen in dienst genomen sinds de invoering van de wekelijkse zondagsopenstelling. 31% heeft hetzelfde aantal mensen in dienst, die tevens hetzelfde aantal uren werken en 29% heeft hetzelfde aantal mensen in dienst, die wel meer uren zijn gaan werken.</p> <p>Kijkend naar het aantal werkuren van de medewerkers sinds de invoering van de wekelijkse zondagsopenstelling, antwoordt 49% geen verschuiving hierin te hebben gehad (Figuur 23). Bij 23% van de ondernemingen is een verschuiving van uren aanwezig naar de zondag.</p> <p>62% van de ondernemers is het eens met de stelling dat de wekelijkse koopzondag goed is voor de economie in Maastricht (Figuur 28). Eén derde (34%) van de ondernemers is van mening dat het effect van de recessie minder groot is door de vrijstelling van de koopzondagen.</p> <p>Bijna 8 op de 10 ondernemers gaat niet ter compensatie van de koopzondag op een andere dag dicht; voor 10% van de ondernemers is de koopzondag wel aanleiding om op een andere dag dicht te zijn.</p>
Aantal banen met afstand tot de	<p>In februari van dit jaar hebben Prolabor en CMM het project</p>

arbeidsmarkt	<p><u>Stores@work</u> geëvalueerd en geconstateerd dat de 25 baangaranties behaald zijn. Sterker nog, op dat moment waren de banen voor 28 werknemers ingevuld en waren er nog eens 4 in opleiding. Daarnaast is gewezen op de winst die op subjectieve criteria geboekt is, zoals het versterken van de eigenwaarde van de kandidaten, het verbeteren van de toekomstperspectieven en het creëren van verbondenheid bij de ondernemers aan het project. Ze spreken van een succes op alle fronten.</p>
Leefbaarheid en veiligheid	<p>Een achttal misdrijven/incidenten is onderzocht ten opzichte van het jaar (2012-2013) vóór de invoering van de wekelijkse koopzondag. Het afgelopen jaar is diefstal uit/vanaf motorvoertuigen toegenomen ten opzichte van het jaar vóór de invoering van de wekelijkse koopzondag. In het eerste jaar na de invoering toonde diefstal uit/vanaf motorvoertuigen nog een daling. Eenzelfde patroon, eerst een daling en daarna een stijging tot boven het niveau van 2012-2013, is terug te zien bij diefstal van brom-, snor-, fietsen. Zakkenrollerij, mishandeling en vernieling cq. zaakbeschadiging tonen ten opzichte van 2012-2013 juist een daling. Het aantal gevallen van winkeldiefstal was het afgelopen jaar lager dan in 2012-2013, maar is wel gestegen ten opzichte van het eerste jaar na de invoering.</p>
Aantal hotelovernachtingen (kwalitatief en kwantitatief	<p>Van de ondervraagde bezoekers van de koopzondag, verblijft 5% in een hotel/pension/logies. Uit figuur 3 blijkt dat iets minder dan de helft van hen (47%) één nacht in het hotel/pension/logies verblijft. Van de bezoekers die blijven overnachten, geeft 6% aan dat de koopzondag ervoor heeft gezorgd dat ze meer nachten blijven overnachten. 46% van de hotelgasten is door de koopzondag op de dag van vertrek langer in het centrum</p>

	<p>gebleven.</p> <p>Het totaal aantal overnachtingen is de afgelopen twee jaar toegenomen.</p>
Reacties Meldpunt werknemers	<p>Aan het Meldpunt Zondagswerk van de CNV is gevraagd om eventuele meldingen vanuit Maastricht door te geven. Hierop is geen reactie ontvangen.</p>
Parkeerdrukke	<p>Uit gegevens van Q-Park blijkt dat de bezetting van de parkeergarages op de eerste zondag van de maand na de invoering van de wekelijkse koopzondag eenzelfde niveau vertoont als op de eerste zondagen van de maand vóór de invoering (destijds de maandelijkse koopzondag). Op de overige zondagen van de maand was de bezetting vóór de invoering aanzienlijk lager dan op de eerste zondag (maandelijkse koopzondag). Na de invoering is de bezetting op deze overige zondagen van de maand aanzienlijk toegenomen tot een vergelijkbaar niveau als de eerste zondag van de maand.</p>
Financiële evaluatie:	<p>De extra kosten op jaarbasis zijn in 2013 ingeschat op €200.000,-.</p>
- Verkeersregelaars	<p>De daadwerkelijk gemaakte kosten liggen €43.940 hoger. Daar staat tegenover dat de opbrengsten €569.915 hoger zijn dan begroot. Hierdoor is er op jaarbasis sprake van een positief saldo van € 525.975.</p>
- Inzet handhavers	
- Reiniging	
- Parkeerautomaten	<p>(N.B. Het betreft hier alleen een financiële evaluatie van de koopzondagen. De parkeeropbrengsten over de gehele week</p>
- Bezoekersparkeerpassen	<p>geven een ander beeld, omdat op doordeweekse dagen de parkeeropbrengsten afgenomen zijn. Dit komt in het kader van de Marap aan de orde.)</p>
- Parkeeropbrengsten	
- Openstelling	

fietsenstallingen

- Bemensing tunneltoezicht

Ook uit deze kwantitatieve gegevens komt een overwegend positief beeld over de wekelijkse koopzondag naar voren.

1.1.D Evaluatie stadsbreed (III)

In het kader van de stadsbrede evaluatie is met diverse bedrijven gesproken. Algemene teneur is dat de wekelijkse koopzondag ingeburgerd is bij consument en ondernemers en dat de mogelijkheid tot zondagopenstelling niet meer teruggedraaid moet worden. Een deel van de omzet op zondag is extra omzet (geen verschuiving vanaf andere dagen). Ook is extra personeel in dienst genomen.

In winkelcentra is een brede openstelling een punt van aandacht. Wanneer de winkels collectief open zijn, wordt dit als positiever ervaren. Supermarkten en veelal andere filiaalbedrijven zijn wekelijks open. Bij kleinere ondernemers is dit vaak niet het geval. Een aantal kleinere ondernemers voelt zich gedwongen om open te gaan om zo geen omzet te missen en is dan ook geen voorstander van een wekelijkse openstelling.

Het aandeel Belgen en Duitsers is opvallend op zondag. Bij de Bijenkorf is een aanzienlijk deel van de pintransacties afkomstig van Belgische en Duitse passen. Ook zaken als Intratuin, Media Markt en Jan Linders merken duidelijk dat er op zondag veel Belgen en Duitsers in de winkel zijn.

Voor de horecaondernemingen is er nauwelijks iets veranderd, aangezien zij altijd al open waren op zondag. Wel zijn er aanzienlijk meer klanten.

Bij supermarkten is vooral het aandeel mandjes bezoek toegenomen. Door de ruimere openingstijden hoeft de consument niet meer voor een week boodschappen te doen, maar kan elke dag een bezoek brengen aan de supermarkt. Dit heeft een grote invloed op het aantal impulsaankopen en dus het bestedingsbedrag per klant. Op zondag zijn met name de verse producten in trek. De consument heeft dan ook meer mogelijkheid gekregen om producten te kopen op het moment waarop hij daar behoefte aan heeft.

Een aantal ondernemers geeft aan omzet mis te lopen doordat op tweede Paasdag, tweede Pinksterdag, Hemelvaartsdag en moederdag pas om 12:00 uur open mogen. Het betreft hier ondernemers in de

bloemen- en plantenbranche. Zij zouden graag zien dat er zoals in veel andere steden de mogelijkheid zou bestaan om om 10:00 uur of 11:00 uur open te mogen. Op deze dagen staan klanten vaak voor de deur te wachten tot de winkels open gaan. De mogelijkheid om om 10:00 uur open te gaan zorgt ervoor dat klanten beter verdeeld zijn over de dag en zou veel extra omzet opleveren.

De kerken verschillen van mening. Parochie Sint Servaas waardeert het zeer dat er überhaupt rekening gehouden wordt met de zondagsrust door de winkels in de morgen niet open te laten gaan en noemt dit een weldaad. Ook de winkels sluiten tijdens de processie is een grootgoed voor hen. oor de parochies Onze Lieve Vrouwe en Heilige Martinus hoeft de koopdag niet en past die niet in de zondagsrust. Ze bezoeken zelf ook geen winkels op zondag.

1.1.E Conclusies evaluatie

Op grond van zowel de kwalitatieve als de kwantitatieve als de stadsbrede evaluatie kan de wekelijkse zondagsopenstelling overwegend een succes genoemd worden. Wij stellen dan ook voor om de mogelijkheid tot een wekelijkse koopzondag in stand te laten.

1.2 Verdere verruiming

Tijdens de evaluatie is gebleken dat de ondernemers tevreden zijn over het tijdstip van 12.00 uur waarop de winkel op zondag geopend mag worden. Belangrijk voordeel is dat er slechts een ploeg ingezet hoeft te worden en er dus geen ploegwisselingen nodig zijn. Wel is er in de buitenwijken behoefte gebleken om in enkele uitzonderingsgevallen hiervan af te wijken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de bloemen/tuinmarktbranche op moederdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag en tweede Pinksterdag, wanneer de behoefte om bloemen te kopen vooral 's ochtends bestaat. Wij stellen u voor om dit op te nemen in de verordening en voor vergelijkbare specifieke branchegerelateerde wensen een vrijstellingsbepaling op te nemen in de verordening.

In uw besluit van 2013 heeft u bepaald geen winkelopening toe te staan op Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag, eerste Kerstdag, tweede Kerstdag en voor het centrum tevens op de zondagen van de Heiligdomsvaart, de Reuzenstoet en carnavalszondag. Vanuit ondernemerszijde, verwoord door Centrummanagement, is verzocht om dit terug te brengen naar vijf feestdagen, namelijk Nieuwjaarsdag, Carnavalszondag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag en eerste Kerstdag.

In het raadsbesluit van 2013 is uitgegaan van de gangbare feestdagen zoals die altijd gehanteerd zijn in het kader van koopzondagen. Dit is gebeurd met het oog op de zondagsrust.

Ten aanzien van tweede Kerstdag stellen wij voor om hierover in het voorjaar te discussiëren aan de hand van een verder uitgewerkt voorstel.

Ten aanzien van de Reuzenstoet en Heiligdomsvaart stellen wij u voor om deze te behouden als uitzondering en derhalve geen zondagsopenstelling toe te staan. Deze twee uitzonderingen zijn opgenomen om veiligheidsoverwegingen. Strikt veiligheidstechnisch gezien zou het mogelijk moeten zijn om de winkels tijdens deze twee evenementen te openen, maar het zou veel praktische problemen opleveren. Zo staat er rijndik publiek waardoor winkels niet of nauwelijks bereikbaar zijn. Bovendien zullen er veel meer mensen de neiging te hebben om over te steken door de stoet/vaart heen, hetgeen onwenselijk is gezien de sereniteit (Heiligdomsvaart) en een ongestoorde stoet waarin o.a. ook paarden meelopen (Reuzenstoet). Overigens is de frequentie van deze evenementen erg laag, namelijk 1x4 jaar voor de Reuzenstoet en 1x7 jaar voor de Heiligdomsvaart.

1.3 Technische aanpassingen

De afgelopen twee jaar is wel gebleken dat bij de aanpassing van de verordening onbedoeld een aantal vrijstellingsmogelijkheden is komen te vervallen. Het betreft hier onder andere het openen van een winkel eerder dan 12.00 uur in individuele gevallen (bv. bij een jubileum van een winkel). Wij stellen u voor deze aanpassingen te herstellen conform bijgevoegde concept-verordening. Ook zijn de meeste vrijstellingen uit het landelijke Winkeltijdenbesluit geschrapt, zodat deze nu onder de bevoegdheid van de gemeente vallen. Om slechts enkele voorbeelden te noemen betreft het hier vrijstellingen zoals die voor verkoop van voor directe consumptie geschikte etenswaren, voor verkoop van bloemen en planten op een begraafplaats en de verkoop van eet- en drinkwaren in bejaardenoorden. Wij stellen voor om de landelijke geschrapte vrijstellingen op te nemen in de Winkeltijdenverordening.

Het betreft hier vrijstellingsmogelijkheden waarbij het college van Burgemeester en wethouders bevoegd zijn.

2. Gewenste situatie.

2.1 het voorzetten van de wekelijkse koopzondag

2.2 technische aanpassingen in de Winkeltijdenverordening

3. Argumenten.

De argumenten zijn benoemd onder punt 1.

4. Alternatieven.

De alternatieven zijn onderzocht onder punt 1.

5. Financiën.

De opbrengsten die voortvloeien uit dit voorstel, zijn hoger dan de kosten.

6. Vervolg.

De aangepaste verordening zal gepubliceerd worden.

7. Participatie

Er zijn enquêtes gehouden en er zijn zoveel mogelijk dezelfde partijen bevraagd die in het kader van het raadsvoorstel van 2013 gehoord zijn.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris, De Burgemeester,

P.J. Buijtels. J.M. Penn-te Strake.

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 15 december 2015, organisatieonderdeel BO Economie en Cultuur, no. 2015-43445;

gelet op artikel 3 van de Winkeltijdenwet,

BESLUIT:

Vast te stellen de volgende Verordening Winkeltijden Maastricht 2015:

VERORDENING WINKELTIJDEN MAASTRICHT 2015

Artikel 1. Begripsbepalingen.

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:
  - a. De wet: de Winkeltijdenwet (wet van 21 maart 1996 en zoals nadien gewijzigd);
  - b. Zondagswet: wet houdende nadere voorschriften ter wegneming van beletselen voor de viering van en ter verzekering van de openbare rust op de Zondag en enige Christelijke feestdagen;
  - c. zondagen: iedere kalenderzondag alsook een feestdag die op zondag valt;
  - d. feestdagen: de overige feestdagen die niet op zondag vallen; Nieuwjaarsdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag, eerste Kerstdag en tweede Kerstdag;
  - e. vervallen
  - f. Avondwinkel: een winkel die iedere werkdag van 06.00 tot 22.00 uur onbeperkt geopend mag zijn en waarvoor onder voorwaarden een ontheffing kan worden verleend door burgemeester en wethouders op werkdagen (maandag t/m zaterdag) van 22.00 tot 06.00 uur en op zondag vanaf 12.00 (zie hiertoe artikel 6.);

g. Bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard: een incidentele -niet repeterende- gebeurtenis in een uitzonderlijke situatie ten behoeve van een individuele ondernemer (zie hiertoe artikel 8.);

h. Beurs: manifestatie waarbij vertegenwoordigers hun producten tentoonstellen, presenteren en/of demonstreren, promoten en verkopen en waarbij het publiek zich een representatief beeld moet kunnen vormen van de soort en/of soorten goederen die op de markt verkrijgbaar zijn. Voor de toegang tot de beurs wordt -in de regel- entree geheven c.q. door middel van uitnodiging toegang verschaft.

Consumenten kunnen door het grote aanbod van goederen/ producten zich oriënteren, ideeën opdoen en voorlichting krijgen. In ieder geval wordt als beurs aangemerkt een huishoudbeurs, tweedehands-beurs (boeken- en PC beurs), vakantiepresentaties, shows (bruidshows, oldtimershow, dierenshows ed.), tentoonstellingen, product- en activiteiten- en sport demonstraties, presentaties van goederen en diensten, waarbij tevens verkoop in directe aanraking met particulieren is toegestaan.

i. Een beurs betreft in ieder geval niet de warenmarkten zoals in artikel 160 lid 1, sub h van de gemeentewet, juncto artikel 2, lid 1, van de Verordening Warenmarkten 1998 bedoeld en zoals nadien gewijzigd;

j. Het centrum is het gebied dat begrensd wordt door de singels, de spoorlijn en de Heugemerweg. Dat houdt in: de winkelgebieden in de binnenstad, Wyck, Jekerkwartier, Boschstraatkwartier, Statenviertel, Kommelkwartier, Sint Maartenspoort en Céramique.

2. Waar in deze verordening wordt gesproken van een ontheffing wordt daaronder tevens begrepen een vrijstelling zoals bedoeld in de wet en vrijstellingenbesluit (en zoals nadien gewijzigd)..

3. Deze verordening ziet slechts op detailhandel, verkoop in directe aanraking met particulieren. Verkoop in directe aanraking met particulieren is tevens toegestaan op locaties die zijn aangewezen voor detailhandel.

Artikel 2. Indiening- en beslistermijn.

1. Een aanvraag tot ontheffing van artikel 2 van de wet dient te worden ingediend bij burgemeester en wethouders van Maastricht. Bij het indienen van een aanvraag wordt de hierna genoemde tijdsspanne tussen aanvraag en tijdstip waarop de aanvrager de ontheffing nodig heeft, in achtgenomen:

a. 3 kalenderweken: voor een individuele ondernemer bij incidentele nachtverkoop.

b. 18 kalenderweken voor een individuele ondernemer die voornemens is een avondwinkel te gaan exploiteren.

2. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een ontheffing binnen 8 weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is en 18 weken bij een ontheffing avondwinkel.
3. Burgemeester en wethouders kunnen de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen.

Artikel 3. Overdracht van de ontheffing.

1. Een ontheffing verleend op grond van deze verordening is slechts overdraagbaar na verkregen toestemming van burgemeester en wethouders.
2. In geval van een voorgenomen overdracht van de in het eerste lid bedoelde ontheffing doet de houder van de ontheffing hiervan onmiddellijk schriftelijk mededeling aan burgemeester en wethouders onder vermelding van de naam en het adres van de voorgestelde rechtverkrijgende.

Artikel 4. Intrekken en/of wijzigen van een ontheffing.

Burgemeester en wethouders kunnen een ontheffing intrekken of wijzigen indien:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste en/of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. op grond van een verandering van omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist;
- c. het gebruik van de winkel of de uitoefening van een bedrijf anders dan in een winkel op basis van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse;
- d. de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen.

Artikel 5. Zon- en feestdagen.

1. Van de verboden vervat in artikel 2, eerste lid onder a en b, en tweede lid van de wet wordt met deze Verordening een gemeentebrede vrijstelling verleend op zon- en aangewezen feestdagen tussen 12.00 en 18.00 uur.
2. Geen vrijstelling van de in artikel 2 van de wet vervatte verboden wordt verleend voor navolgende feestdagen:
  - Nieuwjaarsdag;
  - eerste Paasdag;
  - eerste Pinksterdag;

- eerste Kerstdag;
- tweede Kerstdag;

En ten aanzien van het centrum tevens voor:

- de zondagen waarop de Heiligdomsvaart plaatsvindt
- de zondagen waarop de Reuzenstoet plaatsvindt
- de zondagen waarop carnaval gevierd wordt

3. Op dagen waarop de Stadsprocessie of de Sacramentsprocessie van de Onze Lieve Vrouweparochie plaatsvindt, is de vrijstelling zoals bedoeld in lid 1 in het centrum niet van toepassing tussen 12.00 en 18.00 uur, maar tussen 13.00 en 18.00 uur.

4. Op zon- en feestdagen mogen braderieën, mits uit een schriftelijke verklaring van het desbetreffende genootschap c.q. kerk blijkt dat deze activiteiten geen overlast veroorzaken voor religieuze activiteiten, reeds om 10.00 uur aanvangen. De winkelopstelling –van reguliere detailhandel- op deze zon- en feestdagen bij braderieën of rommelmarkten blijft onverminderd gesteld tussen 12.00 en 18.00 uur.

5. Het MECC mag geopend zijn van 10.00 tot 20.00 uur bij de organisatie van een beurs(en) indien het College van B&W Daarvoor ontheffing verleent en de melding gebruik ten behoeve van een evenement is goedgekeurd.

6. Burgemeester en wethouders kunnen bepalen dat het bepaalde in lid 1 in bepaalde gevallen en/of locaties, bij negatieve invloed op woon- en leefomgeving en/of openbare orde en veiligheid, in geval niet van toepassing is, danwel dat er aan de ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Artikel 6. Openstelling van avondwinkels.

1. Burgemeester en wethouders kunnen voor ten hoogste vier avondwinkels ontheffing verlenen.

2a. De winkel dient gesloten te zijn tussen zaterdag 24.00 uur en zondag 12.00 uur om de zondagsrust te waarborgen;

2b in de winkel dienen aantoonbaar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren te worden verkocht, met uitzondering van sterke drank als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Drank- en Horecawet. In de avondwinkel mag geen gelegenheid tot nuttigen ter plaatse worden gegeven.

2c. Conform het gestelde in artikel 18 van de Drank- en Horecawet (DHW) is de regelgeving voor niet-vergunningplichtige bedrijven die zwakalcoholhoudende dranken mogen verkopen onverminderd van toepassing.

In die zin moet het “een warenhuis met een levensmiddelenafdeling betreffen met een vloeroppervlak van tenminste 15m², waaraan een gevarieerd assortiment aan verpakte en onverpakte etenswaren wordt verkocht. (niet zijnde nuttigen ter plaatse). Dus enkel in gesloten verpakking voor gebruik elders dan ter plaatse.3. Tevens kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag en onder voorwaarden ontheffing verlenen van de verboden van artikel 2 van de wet, voor zover het betreft werkdagen (ma t/m zat) tussen 22.00 en 06.00 uur en zondagen vanaf 12.00 uur.

4. De ontheffing van een avondwinkel wordt uitsluitend verleend aan nachtwinkels die minimaal 4 avonden in de week tot 24.00 uur open zijn of zoveel langer als door B&W besloten wordt.

5. Verzoeken om ontheffing van de wet in het kader van de vestiging van avondwinkels worden- nadat is vastgesteld dat er geen andere wettelijke beletselen zijn beoordeeld op de mate waarin de openstelling van een avondwinkel een negatieve invloed kan hebben op de woon- en leefsituatie en/of de openbare orde en veiligheid van de omgeving van de winkel. Op grond van deze overwegingen besluit B&W tot maximale openstellingstijd per avondwinkel.

6. Artikel 5 lid 2 van deze Verordening zijn van overeenkomstige toepassing.

7. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

8. De ontheffing als bedoeld in het eerste en vierde lid, kan worden geweigerd indien een of meer van de navolgende omstandigheden (genoemd onder I en II) zich in de omgeving van de winkel voordoen of naar verwachting zullen gaan voordoen:

I WEIGERINGSGRONDEN M.B.T. OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID:

a1. De omgeving van de winkel kan getypeerd worden als een probleemlocatie, door drugsgebruik, drugshandel, ordeverstoringen en criminaliteit;

a2. De winkel waarvoor ontheffing wordt gevraagd zal naar redelijke verwachting een aanzuigende werking hebben op overlast veroorzakende groepen, zoals drugsgebruikers en – handelaren, uitgaande jongeren en/of alcoholisten;

a3. De winkel wordt beoogd gevestigd te worden in een gebied waarin ten tijde van het sluitingsuur(uren) van de Horeca een verhoogd risico aanwezig is op vechtpartijen en andere vormen van ernstige overlast;

- a4. De in de winkel toegestane verkoop van lichtalcoholische dranken vormt een gezondheidsrisico voor de in de omgeving uitgaande jeugd;
- a5. De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor nabijgelegen panden;
- a6. Er bestaat een reëel veiligheidsrisico voor klanten en/of personeel, waartegen redelijkerwijs onvoldoende maatregelen kunnen worden genomen;
- a7. De winkel ligt op een locatie welke in de nachtelijke uren een gemakkelijk doelwit is voor overvallen.

II WEIGERINGSGRONDEN M.B.T. WOON- EN LEEFSITUATIE

- b.1 De winkel ligt in een gebied waarin de directe omgeving voornamelijk sprake is van een woonfunctie;
- b.2 De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor de naburige panden;
- b.3. Het gebruik van parkeerplaatsen bij winkelbezoek veroorzaakt in de directe omgeving van de winkel overlast of parkeerproblematiek voor reguliere gebruikers/ bewoners in de omgeving;
- b.4. De mogelijkheid van het ontstaan van hinder door overlast veroorzakende groepen jongeren in de directe omgeving van de winkel wordt beoordeeld als een reëel risico.

9. Alvorens te beslissen op de aanvraag zal de politie Limburg-zuid en team Economie van gemeente Maastricht gehoord worden. Deze adviezen zullen in de overweging tot ontheffing worden meegenomen.

10. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden, die onder meer betrekking hebben op:

- de verlichting, reclameaanduidingen, muziek- en geluidsinstallaties en andere voorwerpen welke geluidshinder kunnen opleveren;
- de aan- en afvoer van goederen en emballage;
- het gebruik van winkelwagens;
- de parkeer- en stallinggelegenheid en de bereikbaarheid van de winkel;
- aanvullende extra maatregelen ter voorkoming van overlast en/of aantasting van het woon- en leefklimaat dan wel de openbare orde en veiligheid.

Ten aanzien van werkdagen geldt voor avondwinkels de hoofdregel van de wet dat winkels algemeen op werkdagen tussen 06.00 uur en 22.00 uur onbeperkt open mogen zijn.

Artikel 7. Incidentele nachtverkoop door individuele ondernemers.

1. Burgemeester en wethouders kunnen op aanvraag en onder voorwaarden ontheffing verlenen van de verboden van artikel 2 van de wet, voor zover zij betrekking hebben op werkdagen tussen 22.00 en 06.00 uur, op zaterdag tot 24.00 uur.
2. Er moet sprake zijn van een incidentele en uitzonderlijke omstandigheid, waarbij een gespecificeerd artikel ter verkoop wordt aangeboden. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten dat een deel van de winkel voor publiek moet worden afgesloten.
3. De ontheffing kan worden geweigerd indien er sprake is van één of meer van de in artikel 6, lid 8 van deze verordening aangehaalde weigeringsgronden in het kader van aantasting woon- en leefomgeving en/of openbare orde en veiligheid.
4. Alvorens te beslissen op de aanvraag zal de politie Limburg-zuid en de gemeentelijke discipline integrale veiligheid om advies gevraagd worden waaruit nader voorwaarden kunnen voortkomen.
5. Burgemeester en wethouders bepalen de openingstijden na 22.00 uur.
6. Een gecertificeerd beveiligingsbedrijf dient tijdens de nachtelijke openstelling aanwezig te zijn en dient de openbare orde, veiligheid en een minimale overlast voor de omgeving te waarborgen.
7. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Artikel 7a. Verruiming openingsuren zon- en feestdagen voor individuele ondernemers voor uitzonderlijke situaties van maatschappelijk, cultureel en/of sociaal belang

1. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de in artikel 2 van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, tweede Paasdag, tweede Pinksterdag en Hemelvaartsdag, met uitzondering van de in artikel 5 lid 2 van deze verordening genoemde dagen ten behoeve van een bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard. De bijzondere gelegenheid moet bij de aanvraag worden aangetoond (d.m.v. documentatie).
2. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de in artikel 2 van de wet vervatte verboden voor bijzondere gebeurtenissen van tijdelijke aard:
  - bijzondere Economische -Landelijk gedragen- gebeurtenissen van een specifieke keten; van zeer tijdelijke en niet repeterende aard;
  - aantoonbare vestigingsjubilea (getuige inschrijving Kamer van Koophandel) van 5,10, 12½, 25, 40 en 50 jarig bestaan en vervolgens een veelvoud van 25 jaar;

- bij ontheffingverlening van artikel 2 van de Winkeltijdenwet ten behoeve van beurs(en) in het MECC conform het gestelde in artikel 5 van de VWT2015 (zon- en/of feestdagen) de openingstijden MECC vast te stellen tussen 10.00 en 20.00 uur;
  - veilingen;
  - opening nieuwe winkelvestiging;
  - heropening na een omgevingsvergunning-plichtige verbouwing;
  - kunstateliers en galerieën;
  - kerstbomenverkoop jaarlijks in de periode van 7 december tot en met 24 december, conform nota ambulante handel 2013, artikel 5 ad 3 op gemeentegrond en eigen terrein (zoals benoemd in de nota ambulante handel en zoals nadien gewijzigd).
3. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Artikel 8. Verbod (straat)verkoop bepaalde goederen op zon- en feestdagen.

Burgemeester en wethouders kunnen bepalen dat vrijstellingen genoemd in het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet niet gelden voor de gehele gemeente of voor één of meerder delen van de gemeente.

Artikel 8a. Algemene vrijstellingen

1. Voor de in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, geldt een algemene vrijstelling ten aanzien van:
- a. musea (winkels in Musea);
  - b. winkels waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren, alcoholvrije dranken en, door middel van een automaat, tabak en tabaksprodukten, middelen ter voorkoming van zwangerschap en damesverband plegen te worden verkocht; dit is tevens van toepassing op straatverkoop op aangewezen standplaatsen en door de gemeente georganiseerde markten;
  - c. winkels waar de bedrijfsactiviteit uitsluitend of hoofdzakelijk bestaat uit het verhuren van voorbespeelde videobanden en andere voorbespeelde beeld dragers t.b.v. de verhuur van die (beeld) dragers;
  - d. winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk fietsen en bromfietsen plegen te worden verkocht, uitsluitend ten behoeve van verhuur van fietsen en snor- en bromfietsen;
  - e. het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken;

- f. het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten óp een een begraafplaats dan wel op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang daarvan, gedurende de openingstijden van die begraafplaats;
  - g. het ter gelegenheid van voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele of sportieve (i.c. JIM) aard te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met die voorstellingen, uitvoeringen of evenementen, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan (merchandising);
  - h. het in winkels in of op het terrein van sportcomplexen, het te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen (merchandising);
  - i. het in of op het terrein van bejaardenoorden te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten;
  - j. ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht, op Moederdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag en de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen wordt gevierd vanaf 8.00 uur;
  - k. ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk brood en gebak wordt verkocht vanaf 8.00 uur;
  - l. gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsopgang tot zonsondergang ten aanzien van winkels, waar brood en gebak wordt verkocht dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden, mits in die winkel dat brood en gebak tevens pleegt te worden verkocht buiten de periode van de Ramadan;
  - m. op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk feestartikelen plegen te worden verkocht; dit geldt tevens voor straatverkoop conform de carnavalsverpachting;
  - n. voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen en speelgoed, snoep en dergelijke op een terrein waar een kermis wordt gehouden.
2. Burgemeester en wethouders kunnen beperkingen opleggen ten aanzien van de in lid 1 genoemde algemene vrijstellingen.
3. Burgemeester en wethouders kunnen voor een branche ontheffing verlenen ten aanzien van zon- en feestdagen die zeer bijzonder zijn voor die specifieke branche.

Artikel 9. In werking treden.

Deze verordening treedt onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2013 in werking op 1 januari 2016.

Artikel 10. Overgangsregeling.

Ontheffingen en vrijstellingen verleend op grond van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2013 worden geacht ontheffingen en vrijstellingen te zijn, in gevolge de Verordening Winkeltijden Maastricht 2015.

Artikel 10a. Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen in zeer uitzonderlijke gevallen anders besluiten dan in de verordening bepaald is.

Artikel 11. Citeertitel.

Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening Winkeltijden Maastricht 2015”.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 15 december 2015.

de griffier,

de voorzitter,

EVALUATIE KOOPZONDAGEN 2013-2015

Rapportage	Gemeente Maastricht - Onderzoek & Statistiek Esther Langenberg/Camiel de Bruijn Mosae Forum 10 Postbus 1992 6201 BZ Maastricht Telefoon : 043 - 3504815 E-mail : camiel.de.bruijn@Maastricht.nl
Opdrachtgever:	Gemeente Maastricht Ard Costongs (Beleidsadviseur Economie)
Druk:	DPC, gemeente Maastricht
Datum:	November 2015

---

1 MANAGEMENT SAMENVATTING

Op 22 januari 2013 is besloten een proefperiode van 2 jaar in te stellen voor een wekelijkse zondagsopenstelling in Maastricht. Het team Onderzoek en Statistiek heeft een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de wekelijkse koopzondagen. Het onderzoek is bedoeld om antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Hoe tevreden zijn bezoekers van het centrum van Maastricht over de koopzondagen?
2. Hoe tevreden zijn inwoners van Maastricht over de koopzondagen?
3. Hoe tevreden zijn ondernemers van Maastricht over de koopzondagen?

Door de raad zijn evaluatiecriteria benoemd voor de wekelijkse zondagsopenstelling. Deze evaluatiecriteria beantwoorden enerzijds direct de onderzoeksvragen, anderzijds zijn de criteria verklarend van aard. Voor het onderzoek zijn vier doelgroepen ondervraagd: bezoekers, inwoners, ondernemers en culturele instellingen. Om deze groepen te bereiken en de benodigde informatie te achterhalen is gebruik gemaakt van:

- deskresearch
- straatinterviews onder bezoekers
- panelonderzoek onder de inwoners van Maastricht
- online enquête onder de ondernemers en culturele instellingen.

Ruim drie kwart van de bezoekers van de koopzondagen is tevreden over de koopzondagen. Acht op de tien vinden dat de koopzondag goed is voor de economie van Maastricht. Bezoekers komen met name op zondag naar het centrum om te funshoppen, om horecagelegenheden te bezoeken en om boodschappen te doen. Het meest positieve aan de koopzondagen vinden ze de gezelligheid (77%) en sfeer (80%). Het meest negatieve zijn de bezoekers over de drukte in de stad en in het verkeer (23%).

Onder de inwoners van Maastricht is 57% positief en 21% neutraal over de koopzondagen. Zes op de tien inwoners zijn van mening dat de koopzondag goed is voor de economie in Maastricht. Inwoners bezoeken de koopzondagen voornamelijk om boodschappen te doen en omdat ze het een prettige dag vinden om te winkelen. Het meest tevreden zijn ze over het aantal winkels dat open is tijdens de koopzondag en de sfeer op straat. Minder tevreden zijn ze over de drukte en netheid op straat. Een kwart van de inwoners ervaart overlast tijdens de koopzondagen. Het gaat hier voornamelijk om overlast van verkeersdrukte en parkeerproblemen.

Bijna drie kwart van de ondernemers is in de afgelopen twee jaar elke zondag open geweest. De belangrijkste redenen om de deuren te openen, zijn het behalen van extra omzet en omdat men het gevoel heeft dat de consument dit van de ondernemer verwacht. Vijftig procent van de ondernemers geeft aan dat de openstelling op zondag tot meer bezoekers heeft geleid en veertig procent is van mening dat de koopzondagen tot extra omzet leiden. Daarnaast zijn zes op de tien ondernemers van mening dat het imago van Maastricht als ontmoetingsstad is versterkt door de wekelijkse koopzondag en dat de koopzondag goed is voor de economie in Maastricht. Ondanks deze positieve punten vindt veertig procent van de ondernemers de wekelijkse koopzondagen een negatief fenomeen.

Er zijn vier culturele instellingen uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek: Theater aan het Vrijthof, Bibliotheek Centre Ceramique, Natuurhistorisch museum en Kumulus. Alle culturele instellingen zijn in de afgelopen twee jaar minstens één zondag per maand open geweest. Bibliotheek Centre Ceramique en het Natuurhistorisch Museum zijn elke zondag open geweest. Het aantal culturele activiteiten op een zondag verschilt per instelling. Het Theater aan het Vrijthof en het Natuurhistorisch Museum trekken de meeste bezoekers met een maximaal aantal bezoekers tussen de drie en vier honderd. Drie van de vier instellingen geven aan in de toekomst elke zondag gebruik te gaan maken van de koopzondagen. Kumulus geeft aan een aantal koopzondagen in te gaan zetten voor het bieden van culturele activiteiten.

De deskresearch heeft zich gericht op de kosten en opbrengsten van de koopzondag voor de gemeente Maastricht. Hierbij is gekeken naar financiële aspecten, veiligheid, parkeerdrukte, hotelovernachtingen, oprichtingen en opheffingen van bedrijven en de koopbereidheid. De gerealiseerde jaarlijkse opbrengsten voor de gemeente Maastricht vallen hoger uit dan begroot. Dit komt onder meer door de hogere parkeeropbrengsten en opbrengsten uit naheffingen. De bezetting van de parkeergarages op de eerste zondag van de maand is gelijk gebleven. De bezetting op de overige zondagen is gestegen naar hetzelfde niveau als de eerste zondag van de maand. Het aantal hotelovernachtingen in Maastricht is toegenomen. Er is een toename van diefstal uit/vanaf motorvoertuigen en van brom-, snor-, fietsen. Misdrijven als zakkenrollerij, mishandeling, vernieling en winkeldiefstal zijn daarentegen afgenomen.

Samengevat staan de bezoekers het meest positief tegenover de koopzondagen, gevolgd door de ondernemers en de inwoners. Nadelige gevolgen van de koopzondagen zijn de hogere werkdruk voor ondernemers en de overlast van de koopzondagen voor inwoners waaronder de drukte op straat (winkelstraten), in het verkeer en parkeerproblemen. De opbrengsten van de koopzondagen voor de gemeente zijn hoger dan begroot. Ook de ondernemers geven aan meer om te zetten door de koopzondagen.

2 INHOUDSOPGAVE

1	Management samenvatting	3
1.	Inleiding.....	7
2.1	Achtergrond Koopzondagen.....	7
2.2	Koopzondagen	7
2.3	Onderzoeksvragen.....	7
2.4	Evaluatie	7
2.5	Leeswijzer	8
3	Onderzoeksopzet	9
3.1	Straatinterviews bezoekers.....	9
3.2	Panelonderzoek inwoners Maastricht	9
3.3	Online enquête ondernemers en culturele instellingen.....	9
3.4	Deskresearch	9
4	Resultaten bezoekers.....	11
4.1	Respons	11
4.2	Achtergrondkenmerken	11
4.3	Kenmerken Bezoek.....	11
4.3.1	Overnachtingen.....	12
4.4	Bezoeken koopzondag	12
4.5	Vervoersmiddel en parkeren.....	13
4.6	Tevredenheid en bekendheid koopzondag.....	14
5	Resultaten inwoners.....	15
5.1	Respons	15
5.2	Bezoek koopzondagen	15
5.3	Overlast.....	19
6	Resultaten ondernemers	21
6.1	Respons	21
6.2	Achtergrondkenmerken	21
6.3	Open op zondag.....	21
6.4	Werknemers	23
6.5	Omzet.....	23
6.6	Stellingen	25
6.7	Toekomst	25
7	Resultaten culturele instellingen	27
8	Resultaten deskresearch	29
8.1	Financieel.....	29
8.2	Veiligheid.....	30
8.3	Parkeerdrukke.....	30
8.4	Hotelovernachtingen.....	31
8.5	Ontwikkeling bedrijven.....	31
8.6	Koopbereidheid	32
8.7	Bezoekersparkeerpassen.....	33
8.8	Verkeer.....	33
9	Conclusies.....	35
9.1	Bezoekers	35
9.2	inwoners	35
9.3	ondernemers.....	35
9.4	deskresearch.....	36
10	Bijlagen.....	37
10.1	Herkomst bezoekers categorie anders (aantal).....	37
10.2	Reden bezoek categorie anders (aantal).....	37
10.3	Reden wel op zondag winkel bezoeken categorie anders (aantal)	39
10.4	Reden niet op zondag winkelen bezoekers categorie anders (aantal).....	40
10.5	Keuze vervoersmiddels bezoekers categorie anders (aantal)	41
10.6	Bekendheid koopzondagen Maastricht categorie anders (aantal)	42
10.7	Leuk aan koopzondagen bezoekers (aantal)	43
10.8	Niet leuk aan koopzondagen bezoekers (aantal)	45
10.9	Leeftijdscategorieën respondenten Maastrichtpanel versus verdeling gemeente Maastricht (%).....	46

10.10	Herkomst respondenten Maastrichtpanel (%)	46
10.11	Reden bezoek koopzondag buiten Maastricht bewoners categorie anders (aantal)	46
10.12	Reden minder vaak bezoek Maastricht bewoners categorie anders (aantal)	47
10.13	Ervaren overlast bewoners categorie anders (aantal)	47
10.14	Reden bezoek koopzondag bewoners categorie anders (aantal)	47
10.15	Aantal werkzame personen (fulltime en/of parttime) (%)	49
10.16	Winkelvloerverkoopoppervlakte (%).....	49
10.17	Bedrijfsvloeroppervlakte (%).....	49
10.18	Wijze compensatie zondagopening ondernemers categorie anders (aantal)	50
10.19	Reden geopend op zondag ondernemers categorie anders (aantal)	50
10.20	Reden niet geopend op zondag ondernemers categorie anders (aantal)	51
10.21	Verschuiving van uren ondernemers categorie anders (aantal)	51
10.22	Aantal koopzondagen per jaar ondernemers; categorie anders (aantal)	52
10.23	Cumulatieve parkeeropbrengsten jaren 2013 en 2014 uitgesplitst naar koopzondagen en overige dagen (€)	53
10.24	Cumulatieve totale parkeeropbrengsten 2013 en 2014 (€)	54
10.25	Parkeeropbrengsten koopzondagen per maand (€)	54
10.26	Vragenlijst bezoekers	54
10.27	Vragenlijst inwoners	65
10.28	Vragenlijst ondernemers.....	73

1. INLEIDING

2.1 ACHTERGROND KOOPZONDAGEN

Op 22 januari 2013 is besloten een proefperiode van 2 jaar in te stellen voor een wekelijkse zondagsopenstelling. Dit betekent dat ondernemers die hierin geïnteresseerd zijn, op zondag hun winkel open mogen houden. Uitzondering op de zondagsopenstelling vormen een aantal feestdagen¹ en voor het centrum tevens de zondagen van de Heiligdomsvaart, de Reuzenstoet en carnaval. Op deze zondagen is dus geen winkelopening toegestaan. De verwachting is dat de kosten² van de extra koopzondagen voor de gemeente te dekken zijn uit de extra parkeeropbrengsten op deze dagen.

Bij het besluit voor de proefperiode voor een wekelijkse zondagsopenstelling hebben economische belangen, de positie van Maastricht als toeristische bestemming en de werkgelegenheid de doorslag gegeven. Onderzoek en Statistiek is gevraagd om een onderzoek uit te voeren waarbij de effecten van de wekelijkse koopzondagen worden gemeten. Hiervoor zijn de bezoekers, inwoners en ondernemers van Maastricht bevraagd.

2.2 KOOPZONDAGEN

Aangenomen wordt dat koopzondagen het toerisme naar Maastricht ondersteunen en zodoende Maastricht aantrekkelijk houden als toeristische bestemming. Hiermee kan de werkgelegenheid en het uitgebreide voorzieningenniveau in stand worden gehouden. Daarnaast kunnen koopzondagen een stadscentrum mogelijk ook als 'winkelstad' versterken; hiervan kan ook de horeca profiteren. Met de stijging van de detailhandelsbestedingen via internet krijgt het winkelen in een binnenstad steeds meer het karakter van recreatief winkelen c.q. funshoppen. De combinatie met verblijfshoreca wordt daardoor steeds belangrijker. Een betere wisselwerking tussen winkelen en ontspanning zal waarschijnlijk leiden tot een langere verblijfsduur.

Er is een duidelijke tendens waarneembaar dat steeds meer steden die vergelijkbaar zijn met Maastricht hun koopzondagen beleid verruimen. Dit betekent dat deze steden aantrekkelijker zijn geworden waardoor de toeristische positie van Maastricht mogelijk aan het verzwakken is. Kleine ondernemers kunnen zelf bepalen of zij deelnemen aan de koopzondag of dat zij hun onderneming gesloten houden. Ze zijn niet verplicht om hun winkel op zondag te openen. Vaak voelen ze dit echter wel als een verplichting uit vrees voor omzetverlies.

Het mogelijk maken van een wekelijkse koopzondag heeft bijkomstige voordelen op het gebied van deregulering. Zo vervalt het ontheffingstelsel nagenoeg en daarmee de administratieve en financiële lasten voor het bedrijfsleven. Inherent daaraan wordt het overbodig de winkeltijden op zondagmiddag te handhaven.

2.3 ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van deze evaluatie is een antwoord geven op de volgende onderzoeksvragen:

1. Hoe tevreden zijn bezoekers van het centrum van Maastricht over de koopzondagen?
2. Hoe tevreden zijn inwoners van Maastricht over de koopzondagen?
3. Hoe tevreden zijn ondernemers van Maastricht over de koopzondagen?

2.4 EVALUATIE

In overleg met de opdrachtgever zijn evaluatiecriteria benoemd voor de wekelijkse zondagsopenstelling. Op basis van de lijst van evaluatiecriteria die met de opdrachtgever is opgesteld, wordt onderscheid gemaakt tussen criteria die direct de onderzoeksvraag beantwoorden en criteria die verklarend kunnen zijn (Tabel 1). De directe evaluatiecriteria zijn de criteria die noodzakelijk zijn om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden.

Bijvoorbeeld:

Stel dat uit de evaluatie blijkt dat het imago van de stad is afgenomen. Conclusie uit de evaluatie zal dan zijn dat de wekelijkse zondagsopenstelling niet heeft bijgedragen aan het imago van de stad. Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat (hypothetisch) minder dan 10% van de winkels open zijn op de zondagen. Deze laatste informatie (percentage winkels dat open is) is dan een verklaring voor het uitblijven van een stijging van het imago van de stad.

¹ Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag, eerste Kerstdag en tweede Kerstdag.

² Inzet handhavers, reiniging, openstellen fietsstallingen, verkeersregelaars, bemensing tunneltoezicht en overig i.r.t. parkeerautomaten

Tabel 1: Directe en verklarende evaluatiecriteria

Evaluatiecriteria	Direct	Verklarend	Toelichting
Algemene kenmerken van de koopzondag			
Het weer		X	
Koopkracht		X	Indicatie van economisch klimaat
(buitenlandse) Feestdag		X	
Aantal bezoekers		X	
Bereikbaarheid (verkeer en parkeerdrukke)		X	Knelpunten t.g.v. ondertunneling A2
Kenmerken van de winkels/horeca/hotels			
Aantal open		X	
Aantal personeelsleden/FTE		X	
Personeelsleden bestaand			
Personeelsleden nieuw	X		Onderdeel raadsbesluit
Personeelsleden met afstand tot arbeidsmarkt	X		Onderdeel raadsbesluit
Aantal hotelovernachtingen		X	
Omzet		X	Stijging of daling en verschuiving naar de zondag?
Aantal nieuwe vestigingen en opheffingen (incl. faillissementen) winkels/horeca/hotels	X		Versterken economie
Kenmerken werknemers			
Aantal reacties meldpunt werknemers		X	
Beleving werknemers		X	
Kenmerken van de bezoekers			
Herkomst bezoekers		X	
Bestedingen bezoekers		X	
Beleving sfeer		X	
Beleving bereikbaarheid (inclusief parkeren)		X	
Beleving culturele activiteiten	X		
Verwacht terugkeergedrag (aantrekkingskracht)	X		
Vervoersmiddel		X	
Extra bestedingen tijdens koopzondag		X	Extra bestedingen en verschoven bestedingen
Kenmerken van de bezoekers uit de eigen stad (aanvullend op kenmerken van bezoekers)			
Ervaren overlast		X	
Effect op woongenot		X	
Kenmerken cultuur			
Aantal culturele instellingen open op zondag		X	
Aantal culturele activiteiten		X	
Culturele planning		X	
Aantal bezoekers culturele activiteiten		X	
Kenmerken financiën gemeente			
Kosten verkeersregelaars		X	
Kosten inzet handhavers		X	
Kosten reiniging		X	
Kosten tunneltoezicht		X	
Opbrengst parkeerautomaten		X	
Opbrengst naheffing parkeren		X	
Aantal verstrekte bezoekers parkeerpassen		X	
Opbrengst fietsstallingen		X	

2.5 LEESWIJZER

In hoofdstuk 3 wordt er ingegaan op de onderzoeksopzet. In hoofdstuk 4 t/m 6 zijn achtereenvolgend de resultaten beschreven van de bezoekers, de inwoners, de ondernemers, de culturele instellingen en de deskresearch. In hoofdstuk 7 staan de conclusies.

3 ONDERZOEKSOPZET

Om de onderzoeksvragen zoals die zijn beschreven in paragraaf 2.3 te beantwoorden, is de volgende onderzoeksopzet gevolgd:

1. Straatinterviews onder bezoekers
2. Panelonderzoek inwoners Maastricht
3. Online enquête ondernemers en culturele instellingen
4. Deskresearch

3.1 STRAATINTERVIEWS BEZOEKERS

Om met een betrouwbaarheid van 95% uitspraken te kunnen doen over de meningen en de daarmee samenhangende effecten van de bezoekers over de koopzondagen in Maastricht, dienen 383 bezoekers een schriftelijke vragenlijst in te vullen (Bijlage 10.26). De enquêtes zijn gedurende de proefperiode van 2 jaar uitgevoerd op 40 koopzondagen waarbij 6 uur (2 x 3 uur) per dag is geënuquêteerd. In de vragenlijst zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Herkomst bezoekers
- Bestedingen bezoekers
- Beleving sfeer
- Beleving bereikbaarheid (inclusief parkeren)
- Beleving culturele activiteiten
- Verwacht terugkeergedrag (aantrekkingskracht)
- Vervoersmiddel
- Hotelovernachtingen

3.2 PANELONDERZOEK INWONERS MAASTRICHT

Om met een betrouwbaarheid van 95% uitspraken te kunnen doen over de meningen en de daarmee samenhangende effecten van de inwoners over de koopzondagen in Maastricht, dienen 383 inwoners een online enquête in te vullen (bijlage 10.27). Om de evaluatiecriteria voor de inwoners te onderzoeken is het Maastricht Panel ingezet.

In de vragenlijst zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Ervaren overlast
- Effect op woongenot

3.3 ONLINE ENQUETE ONDERNEMERS EN CULTURELE INSTELLINGEN

Om een betrouwbare uitspraak van 95% te doen over de mening van ondernemers in de horeca of detailhandel, dienen 322 Maastrichtse ondernemers een online enquête in te vullen (bijlage 10.28). Hiervoor is een bestand met actuele e-mail adressen samengesteld via het VVV, de winkeliersverenigingen en het Vestigingsregister Limburg (VRL). De ondernemers hebben een online vragenlijst ontvangen om de gevraagde criteria te verzamelen. Daarnaast hebben de belangrijkste 4 culturele instellingen van Maastricht een online enquête ingevuld.

In de vragenlijst zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Deelname aan koopzondag
- Aantal personeelsleden/FTE
  - Personeelsleden bestaand
  - Personeelsleden nieuw
  - Personeelsleden met afstand tot arbeidsmarkt
- Hotelovernachtingen
- Omzet
- Bezoekers culturele activiteiten

3.4 DESKRESEARCH

De deskresearch richt zich op de kosten en opbrengsten voor de gemeente Maastricht en maakt gebruik van interne cijfers van de verschillende beleidsterreinen van de gemeente Maastricht:

- Inzet handhaving
- Inzet verkeersregelaars
- Inzet ten behoeve van parkeerautomaten
- Inzet teammanagers
- Opbrengsten handhaven
- Opbrengsten parkeren

4 RESULTATEN BEZOEKERS

4.1 RESPONS

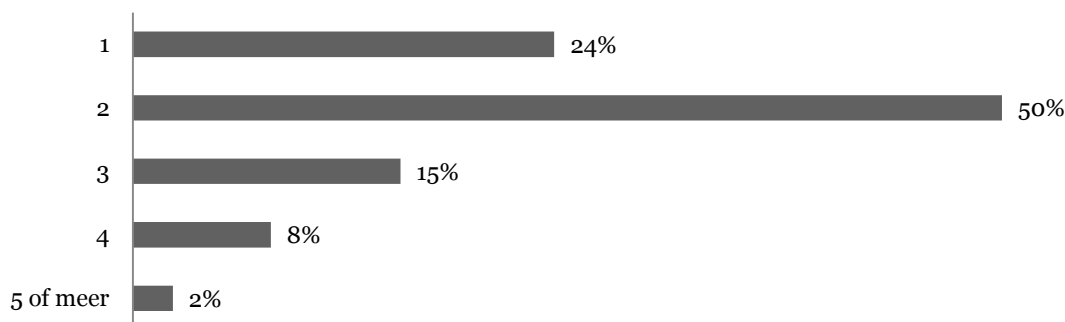
Tussen 28 april 2013 en 1 februari 2015 zijn op zondag 752 staatinterviews uitgevoerd. Deze respons van 752 enquêtes is ruim voldoende om met een statistische betrouwbaarheid van 95% uitspraken te kunnen doen over de bezoekers van de koopzondagen in Maastricht.

4.2 ACHTERGRONDKENMERKEN

87% van de bezoekers is afkomstig uit Nederland. Één op de tien bezoekers komt uit België. Het merendeel (84%) van de Nederlandse bezoekers komt uit Limburg.

De gemiddelde leeftijd van de bezoekers is 39 jaar. Ruim 50% van de bezoekers komen met zijn tweeën; 24 % van de bezoekers komt alleen naar de koopzondag (Figuur 1).

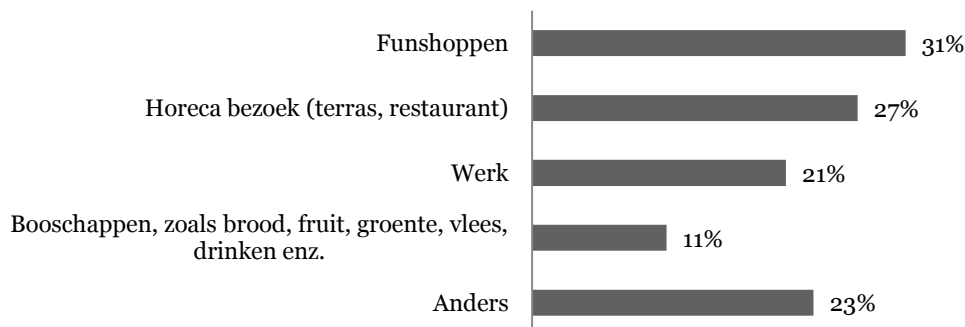
Figuur 1: Grootte van gezelschap (%)

4.3 KENMERKEN BEZOEK

De meest genoemde redenen voor het bezoek aan het centrum van Maastricht is funshoppen (31%), gevolgd door horecabezoek (27%), werk (21%) en boodschappen (11%) (Figuur 2). Bij de categorie 'anders' werd voornamelijk het bezoek aan familie/vrienden/kennissen genoemd (bijlage 10.2). Gemiddeld duurt een bezoek aan de koopzondagen 4 uur.

Figuur 2: Belangrijkste redenen bezoek (% - meerdere antwoorden mogelijk per bezoeker)

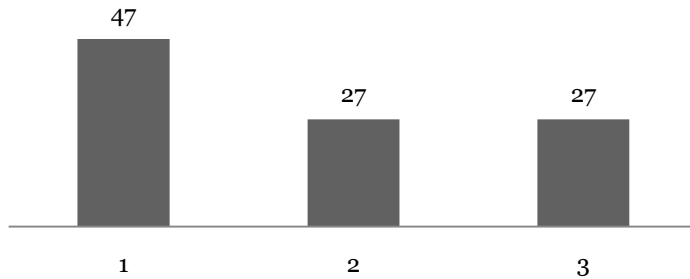
36 % van de bezoekers doet nooit boodschappen op zondag. Van de bezoekers die wel eens boodschappen doen op zondag, doet 21% dit bij een supermarkt in het centrum van Maastricht. 11% doet op zondag wel eens boodschappen elders in Maastricht.

De bezoekers geven gemiddeld €63 euro uit op een koopzondag. Hiervan besteden zij €34 euro aan detailhandel en €29 euro aan horeca. Van de ondervraagde bezoekers heeft 39% tijdens een koopzondag extra uitgaven gedaan; uitgaven die ze anders niet hadden gedaan. Een meerderheid van 61% geeft aan dat de uitgaven tijdens de koopzondag anders op een andere dag zouden worden gedaan.

4.3.1 Overnachtingen

5% van de bezoekers verblijft in een hotel, pension of logies. Uit Figuur 3 blijkt dat iets minder dan de helft van hen (47%) één nacht overnacht. Van de bezoekers die blijven overnachten, geeft 6% aan dat de koopzondag ervoor heeft gezorgd dat ze meer nachten blijven. 46% van de hotelgasten is door de koopzondag op de dag van vertrek langer in het centrum gebleven.

Figuur 3: Aantal overnachtingen (%)

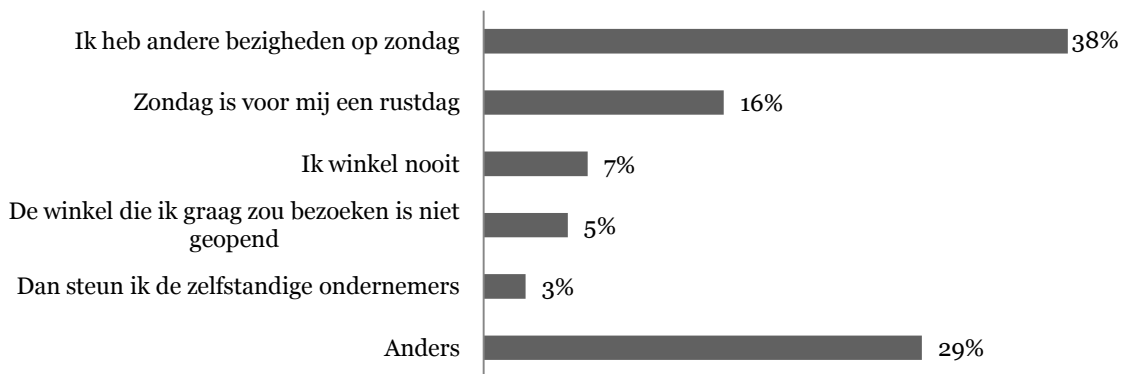

4.4 BEZOEKEN KOOPZONDAG

Op de vraag wat de voornaamste redenen zijn om op koopzondag te winkelen, antwoordt 29% van de bezoekers op andere dagen geen tijd te hebben, 28% geeft aan winkelen een leuke besteding van de dag te vinden, 27% vindt zondag een prettige dag om te winkelen en 10% geeft aan niets anders te doen te hebben. Bij de categorie 'anders' (17%) werd voornamelijk genoemd dat ze iets vergeten waren te halen of iets nodig hadden in de stad (10.3).

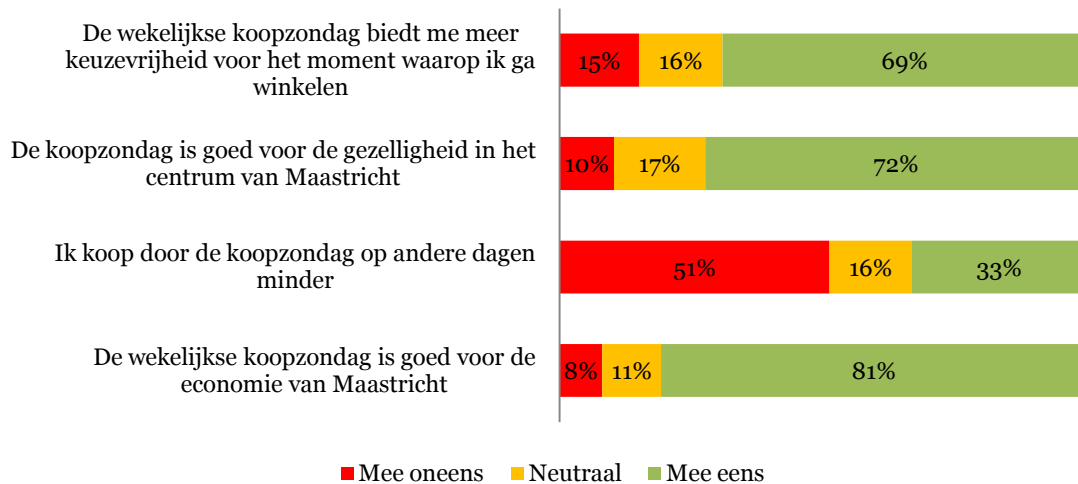
De voornaamste redenen om niet op koopzondag te winkelen is volgens 38% van de bezoekers het hebben van andere bezigheden (Figuur 4). Bij de categorie 'anders' werd voornamelijk de drukte op zondag genoemd (bijlage 10.4).

Figuur 4: Redenen bezoekers om niet te winkelen op koopzondag (%- meerdere antwoorden mogelijk per bezoeker)

69% van de bezoekers is van mening dat de wekelijkse koopzondag meer keuzevrijheid biedt voor het moment waarop hij/zij gaat winkelen. 72% vindt dat de koopzondag goed is voor de gezelligheid in Maastricht. Iets meer dan de helft (51%) van de ondervraagden bezoekers is het er niet mee eens dat zij door de koopzondag op andere dagen minder zouden kopen (Figuur 5).

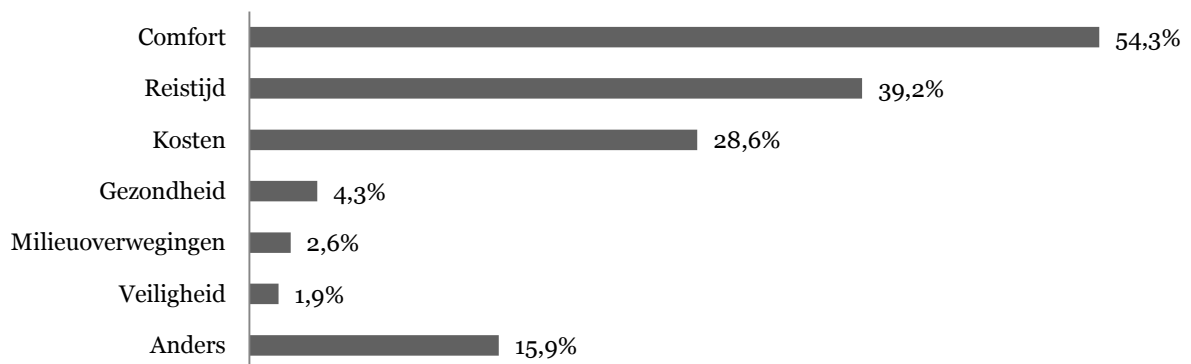
Figuur 5: Koopzondagen stellingen bezoekers (%)

4.5 VERVOERSMIDDEL EN PARKEREN

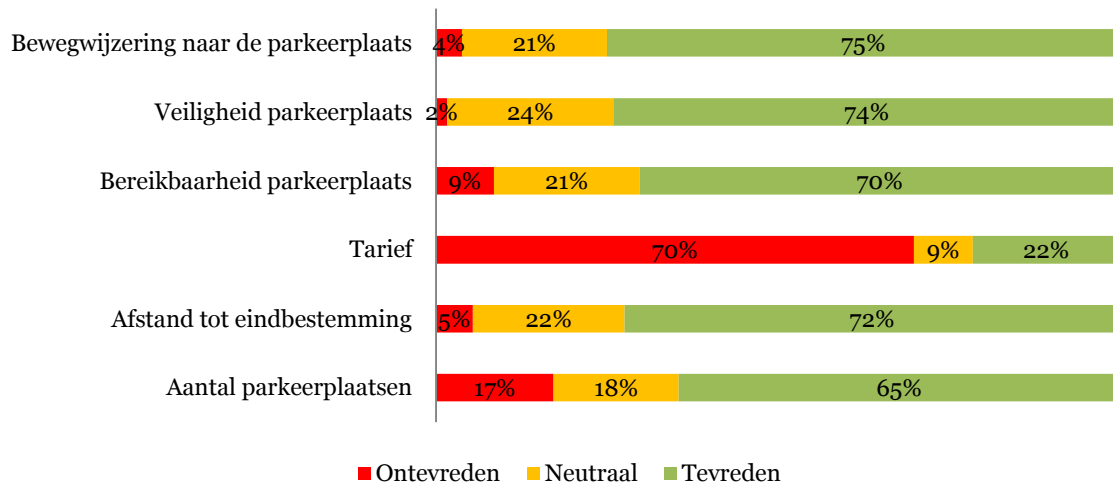
De meeste bezoekers komen met het openbaar vervoer (44%), gevolgd door de auto (29%) en de fiets/brommer (15%). Één op de 10 bezoekers komt lopend naar de koopzondag (11%). Van de ondervraagden geeft 54% aan dat ze het vervoersmiddel van hun voorkeur hebben gekozen vanwege het comfort. Andere belangrijke factoren bij het kiezen van het vervoersmiddel zijn de reistijd (39%) en de kosten (29%) (Figuur 6). Bij de categorie ‘anders’ geeft de meerderheid aan geen auto ter beschikking te hebben of woonachtig te zijn in/in de buurt van het centrum (Bijlage 10.5). De bezoekers geven gemiddeld een rapportcijfer van 7,3 voor de bereikbaarheid van Maastricht op de koopzondag.

Figuur 6: Motief keuze vervoersmiddel (% - meerdere antwoorden mogelijk per bezoeker)

De meerderheid van de bezoekers die met de auto reizen is tevreden over de bewegwijzering naar de parkeerplaats en de veiligheid van de parkeerplaats (Figuur 7). De bezoekers zijn ontevreden over het tarief van de parkeerplaatsen.

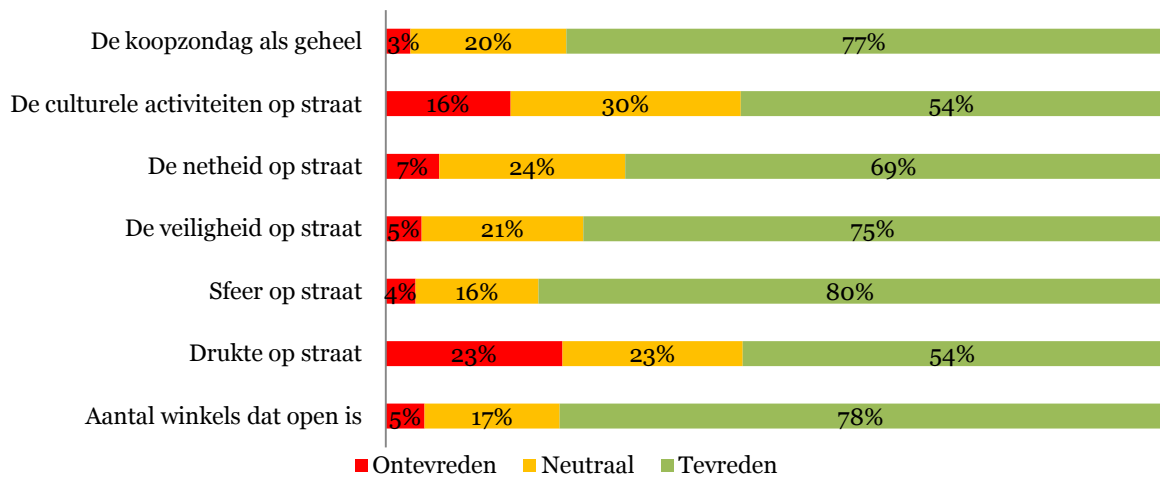
Figuur 7: Tevredenheid parkeeraspecten (%)

4.6 TEVREDENHEID EN BEKENDHEID KOOPZONDAG

Het meest tevreden zijn de bezoekers over de sfeer op straat (80%)(Figuur 8). Over de culturele activiteiten en de drukte op straat zijn de bezoekers het minst tevreden.

Figuur 8: Tevredenheid koopzondag (%)

83% van de bezoekers is bekend met de wekelijkse koopzondagen in Maastricht. De vier meest genoemde bronnen zijn vrienden/bekenden (26%), internet (19%), krant (10%) en anders (30%). In de categorie 'anders' wordt voornamelijk genoemd dat zij in Maastricht wonen en/of werken (bijlage 10.6).

5 RESULTATEN INWONERS

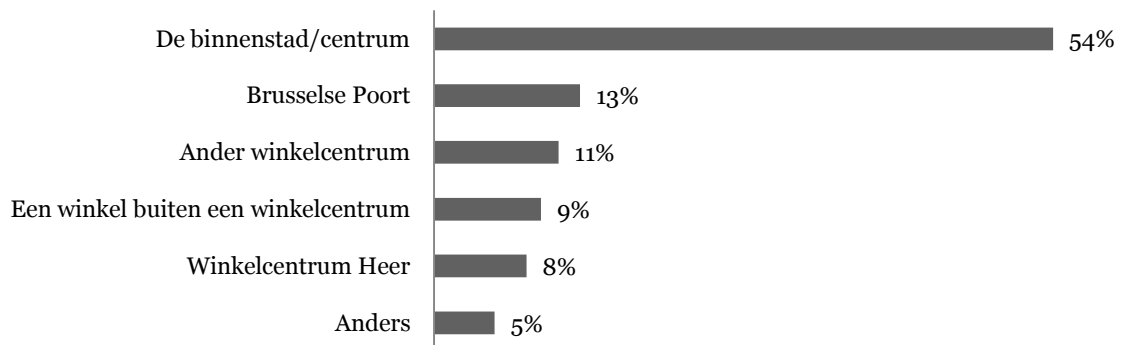
5.1 RESPONS

De vragenlijst is op maandag 16 maart 2015 naar leden van het Maastricht panel gestuurd. De panelleden hadden tot maandag 25 maart 2015 tijd de vragenlijst in te vullen³. Er zijn 405 enquêtes ingevuld; voldoende om met een statistische betrouwbaarheid van 95% uitspraken te kunnen doen over alle inwoners van Maastricht. De achtergrondkenmerken van de respondenten zijn opgenomen in bijlagen 10.9 en 10.10.

5.2 BEZOEK KOOPZONDAGEN

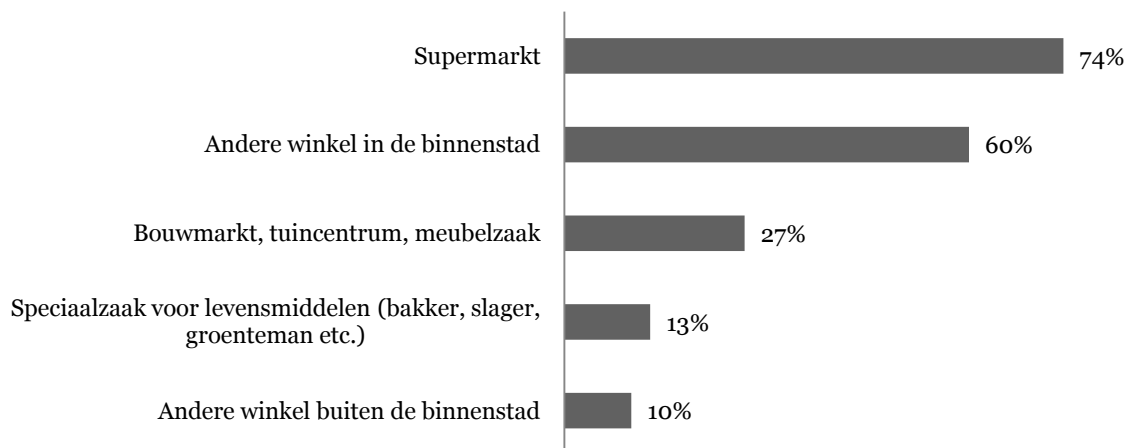
80% van de inwoners heeft de afgelopen zes maanden een koopzondag in Maastricht bezocht. Van deze groep heeft 54% de binnenstad/het centrum bezocht (Figuur 9). Bij de categorie 'anders' werd voornamelijk genoemd dat zij alleen een supermarkt hebben bezocht.

Figuur 9: Locaties winkelbezoek koopzondagen (%)

De afgelopen zes maanden hebben de inwoners het meest de supermarkt (74%) bezocht tijdens de koopzondag (Figuur 10).

Figuur 10: Bezochte winkels koopzondagen (% - meerdere antwoorden mogelijk)

Één op de vijf inwoners heeft de afgelopen zes maanden een koopzondag in een andere gemeente bezocht. Zij hebben dit voornamelijk gedaan als onderdeel van een dagje uit (48%) en om familie en vrienden te bezoeken 34%(Figuur 11). Bij de categorie 'anders' werd voornamelijk genoemd dat het parkeren in een andere gemeente goedkoper/gratis is (bijlage 10.11).

³ Op vrijdag 20 maart is een reminder verstuurd.

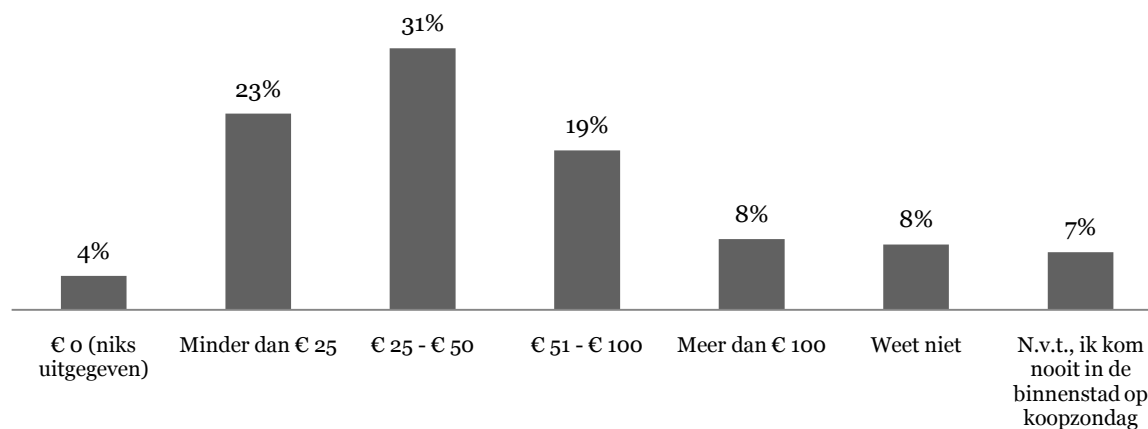
Figuur 11: Redenen bezochte koopzondagen buiten Maastricht (% - meerdere antwoorden mogelijk per inwoner)

Iets meer dan een kwart (27%) van de inwoners geeft aan, dat zij de afgelopen twee jaar minder vaak een koopzondag in een andere gemeente bezocht hebben in vergelijking met de periode vóór 2013. Eén op de 10 inwoners (11%) ging daarentegen vaker naar een koopzondag buiten de gemeente Maastricht. Voor de overige 62% is het bezoek aan koopzondagen buiten Maastricht gelijk gebleven.

Voor de inwoners die minder vaak een koopzondag in een andere gemeente bezoeken, is de voornaamste reden hiervoor dat zij de koopzondag in Maastricht bezoeken (42%). 36% geeft aan op andere dagen boodschappen te doen of te winkelen en 34% geeft aan in het algemeen minder behoefte te hebben aan koopzondagen. Het merendeel van de inwoners (31%) geeft aan tussen de €25 - €50 euro uit te geven op een koopzondag in de binnenstad (Figuur 12).

Figuur 12: Bestedingen koopzondag binnenstad (%)

De ondervraagde inwoners bezoeken de koopzondagen voornamelijk om boodschappen bij een supermarkt te doen (54%), en omdat ze de zondag een prettige dag vinden om te winkelen (33%) (Figuur 13). Bij de categorie 'anders' werd voornamelijk genoemd dat zij iets vergeten waren te halen of iets nodig hadden uit de stad (bijlage 10.14).

Figuur 13: Redenen bezoek koopzondagen (% - meerdere antwoorden mogelijk)

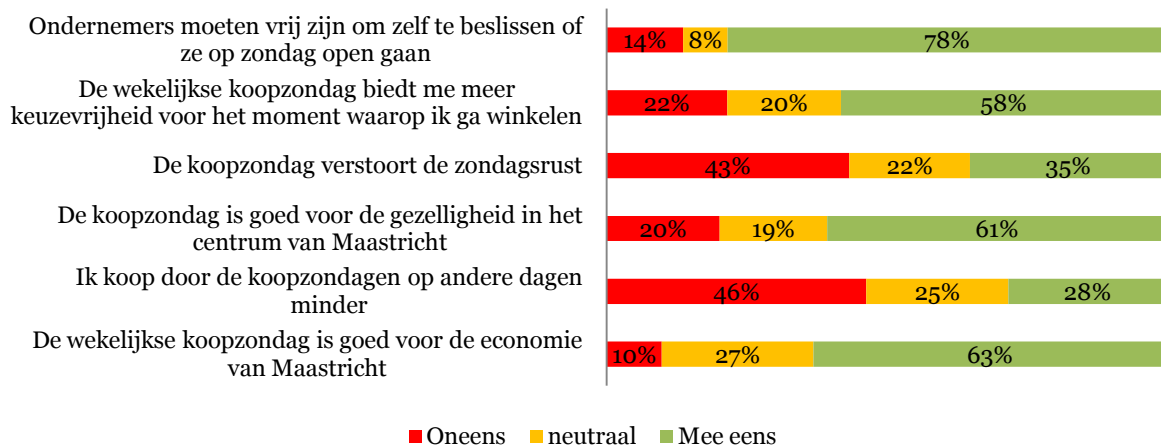
De voornaamste redenen voor inwoners om de koopzondagen niet te bezoeken, zijn dat het te druk is of dat ze andere bezigheden hebben op zondag (Figuur 14).

Figuur 14: Redenen geen bezoek koopzondagen (% - meerdere antwoorden mogelijk per inwoner)

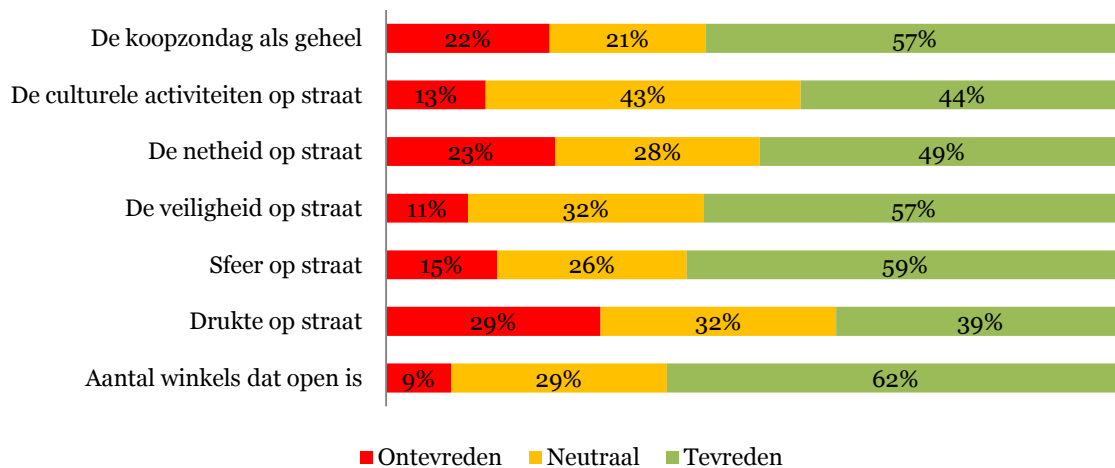
78% van de inwoners vindt dat de ondernemers vrij moeten zijn om zelf te beslissen of zij open gaan op zondag (Figuur 15). Bijna tweederde denkt dat de wekelijkse koopzondag goed is voor de economie in Maastricht. Volgens iets minder dan één derde verstoort de koopzondag de zondagsrust; 28% geeft aan door de koopzondagen op andere dagen minder te kopen.

Figuur 15: Stellingen koopzondagen (%)

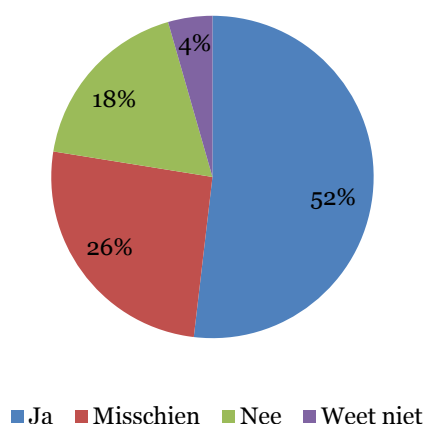
Van de ondervraagde inwoners staat 45% positief tegenover de wekelijkse koopzondagen, 28% staat negatief tegenover de wekelijkse koopzondagen. Het meest tevreden zijn de respondenten over het aantal winkels dat open is tijdens de koopzondag (62%), gevolgd door de sfeer op straat (59%) (Figuur 16). Minder tevreden zijn de respondenten over de drukte op straat.

Figuur 16: Tevredenheid koopzondag (%)

Van de ondervraagde inwoners verwacht 52% de komende zes maanden een koopzondag in Maastricht te bezoeken (Figuur 17).

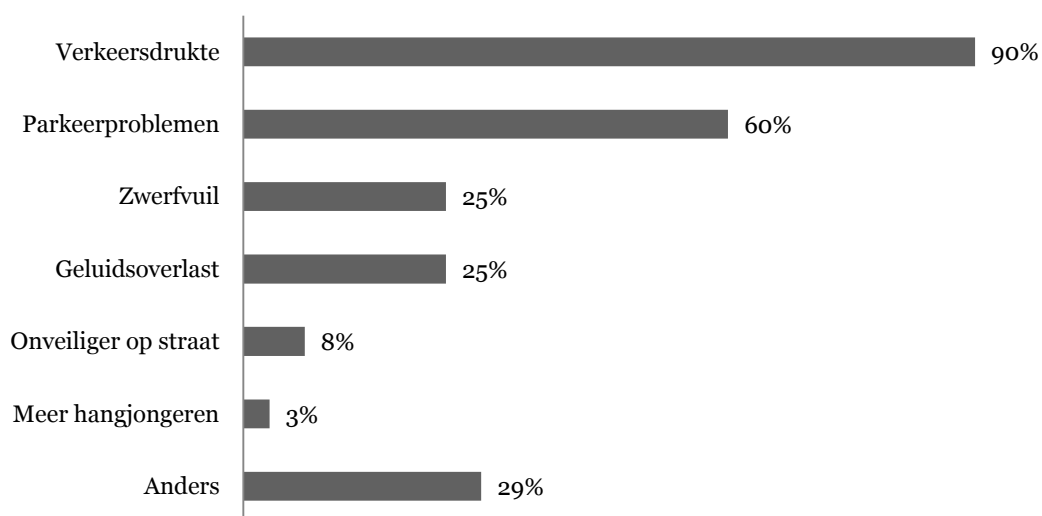
Figuur 17: Verwacht binnen 6 maanden bezoek te brengen aan Maastrichtse koopzondagen (%)

5.3 OVERLAST

23% van de ondervraagde inwoners ervaart overlast tijdens de koopzondagen in het centrum van Maastricht. Deze inwoners ervaren voornamelijk de verkeersdrukke als overlast in de binnenstad (90%), gevolgd door parkeerproblemen (60%) (Figuur 18). Bij de categorie 'anders' werd voornamelijk de drukke in de binnenstad genoemd (bijlage 10.13).

Figuur 18: Ervaren overlast binnenstad Maastricht N=92 (% - meerdere antwoorden mogelijk)

6 RESULTATEN ONDERNEMERS

6.1 RESPONS

Uit het vestigingenregister Limburg (VRL) blijkt dat er in Maastricht 1.851 ondernemingen gevestigd zijn in het centrumgebied (E'til, 2014). In april 2015 zijn 1.757 ondernemers in de binnenstad schriftelijk of per mail uitgenodigd om een online vragenlijst in te vullen. Uiteindelijk hebben 212 ondernemers de vragenlijst ingevuld. Deze respons van 212 is voldoende om met een betrouwbaarheid van 87% uitspraken te kunnen doen over de mening van ondernemers in Maastricht over de koopzondagen. De uitgenodigde ondernemers zijn werkzaam in diverse branches op basis van SBI 2008 en gevestigd in Maastricht (Tabel 2).

Tabel 2: Aantal uitgenodigde ondernemers per branche

SBI	Omschrijving	Aantal bedrijven
45	Handel in auto's, motorfietsen en aanhangers	108
47	Detailhandel (niet in auto's)	1051
55	Logiesverstrekking	67
56	Eet- en drinkgelegenheden	487
90	Kunst	2
91	Culturele uitleencentra, openbarearchieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud	37
92	Loterijen en kansspelen	5
	Totaal	1757

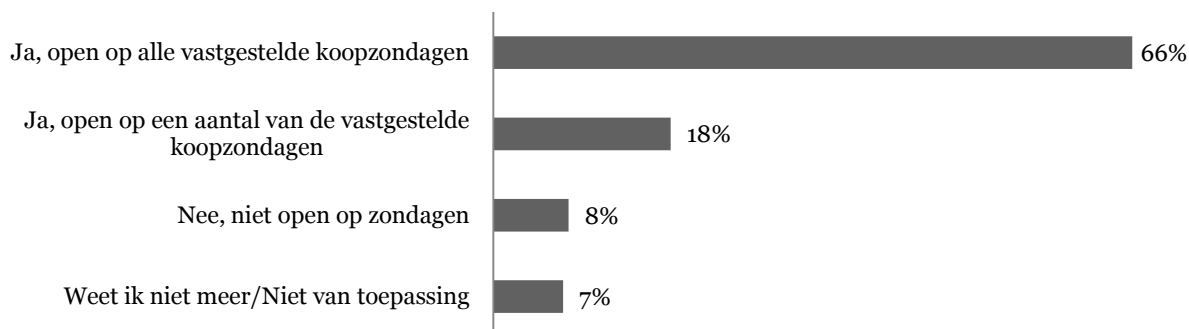
6.2 ACHTERGRONDKENMERKEN

74% van de responderende ondernemers is werkzaam in de detailhandel (SBI 47), 18% in de horeca (SBI 56) en 1% in de hotellerie (SBI 55). 7% is werkzaam in één van de andere branches uit Tabel 2. Verdere achtergrondkenmerken zijn opgenomen in de bijlagen 0, 10.16 en 10.17.

6.3 OPEN OP ZONDAG

Voordat de wekelijkse koopzondagen werden vrijgegeven maakte 66% van de ondervraagde ondernemingen gebruik van alle vastgestelde koopzondagen (Figuur 19).

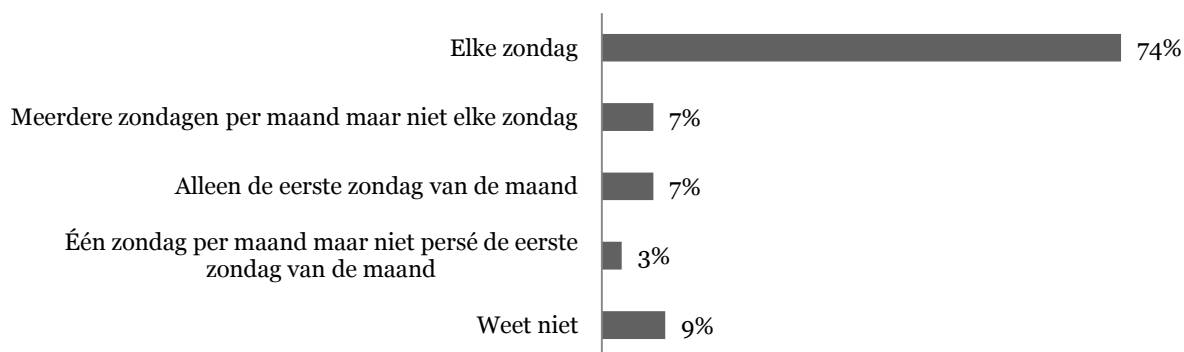
Figuur 19: Aantal zondagen geopend vóór vrijstelling (%)

Bijna drie kwart van de ondernemers (74%) is de afgelopen twee jaar elke zondag open geweest. 7% was alleen open op de eerste zondag van de maand⁴ (Figuur 20).

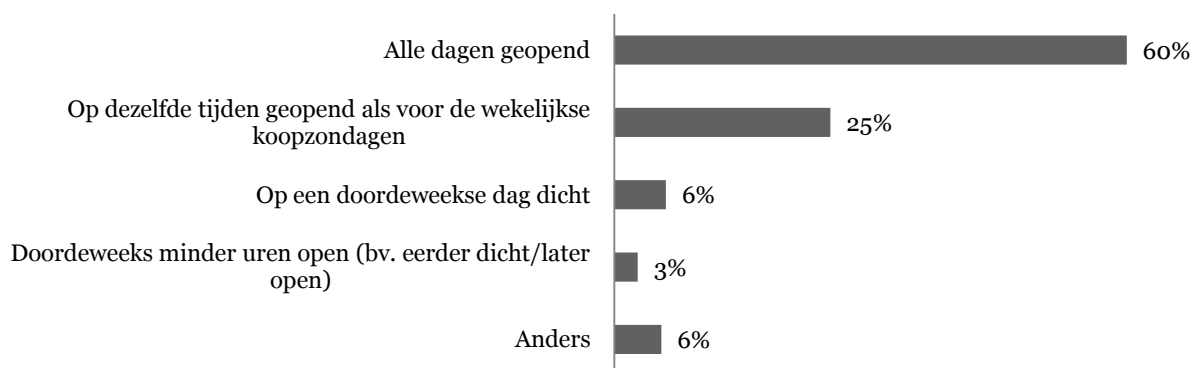
⁴ Voor de pilot met de koopzondagen was de eerste zondag van de maand één van de vastgestelde koopzondagen.

Figuur 20: Aantal zondagen open tijdens pilot periode (%)

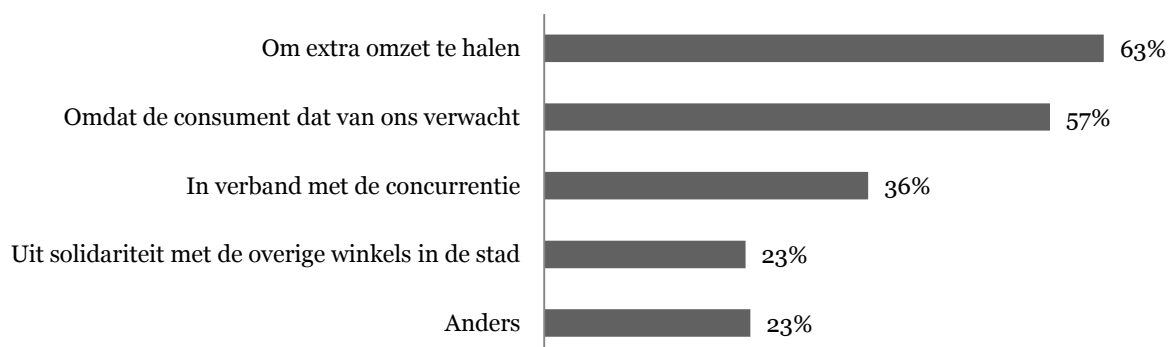
60% van de ondernemingen die geopend zijn op zondag zijn naast deze zondag ook alle andere dagen van de week open; 25% van de ondernemingen zijn op dezelfde tijden geopend als voor de invoering van de wekelijkse koopzondagen (Figuur 21).

Figuur 21: Aantal dagen geopend naast koopzondag (%)

De belangrijkste redenen om op zondag de deuren te openen zijn het halen van extra omzet (63%) en omdat de consument het van de ondernemer verwacht (57%) (Figuur 22). De antwoorden binnen de categorie 'anders' zijn terug te vinden in de bijlagen (Bijlage 10.19).

Figuur 22: Redenen geopend op zondag (% - meerdere antwoorden mogelijk per ondernemer)

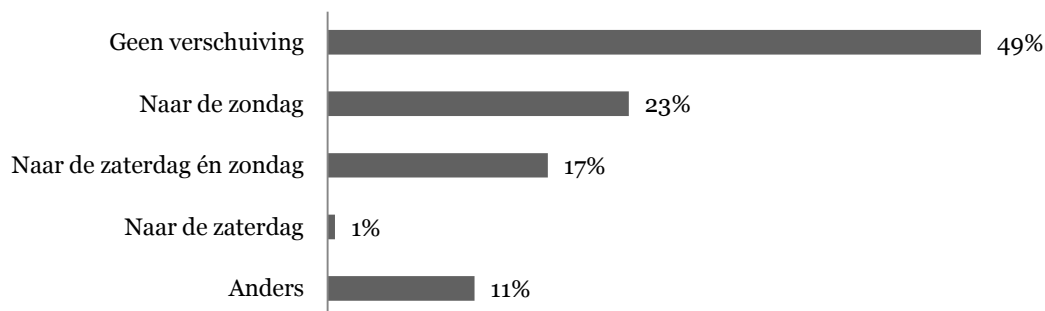

6.4 WERKNEMERS

35% van de ondernemers heeft meer mensen in dienst genomen sinds de invoering van de wekelijkse zondagsopenstelling. 31% heeft hetzelfde aantal mensen in dienst, die tevens hetzelfde aantal uren werken en 29% heeft hetzelfde aantal mensen in dienst, die echter wel meer uren zijn gaan werken.

Kijkend naar het aantal werkuren van de medewerkers sinds de invoering van de wekelijkse zondagsopenstelling, antwoordt 49% geen verschuiving hierin te hebben gehad (Figuur 23). Bij 23% van de ondernemingen is een verschuiving van uren aanwezig naar de zondag.

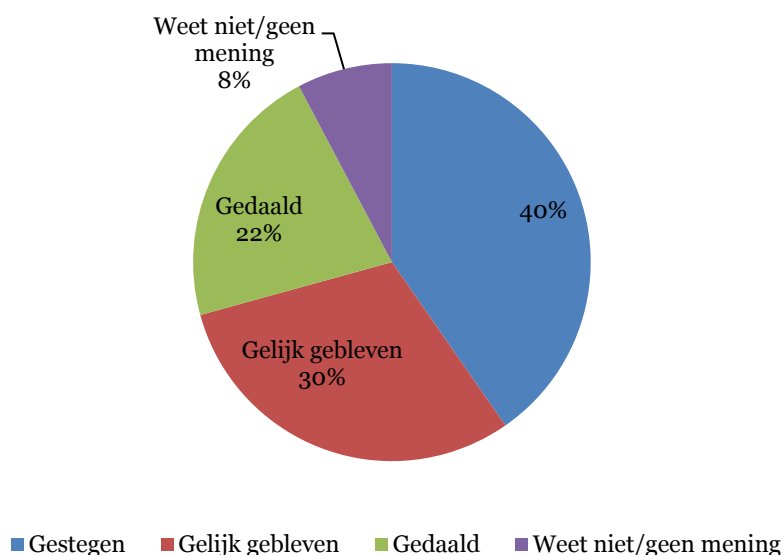
Figuur 23: Verschuiving uren (%)

6.5 OMZET

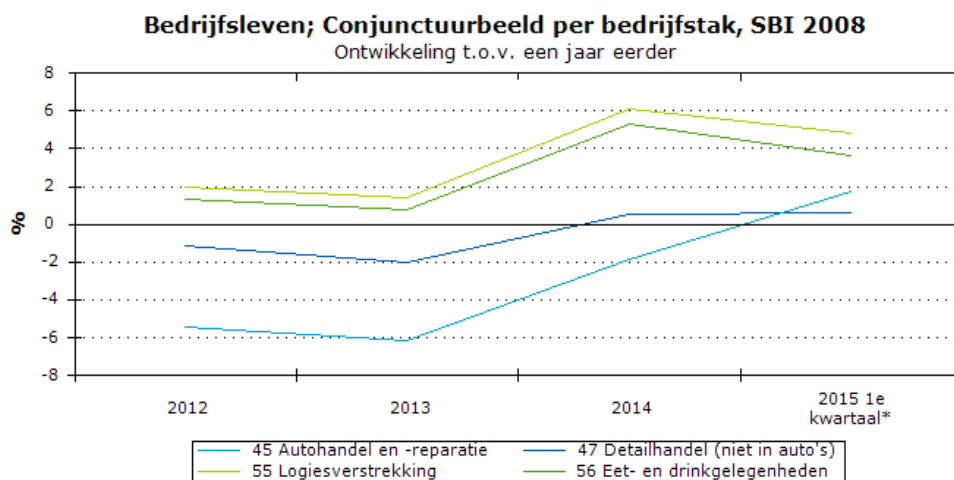
Sinds de invoering van de wekelijkse koopzondagen is de omzet volgens 40% van de ondernemers gestegen. Bij 30% van de ondernemingen is de omzet gelijk gebleven, en bij 22% gedaald (Figuur 24). Wanneer we kijken naar de landelijke trend in omzet tussen 2013 en het eerste kwartaal van 2015 zien we dat deze ook landelijk positief gegroeid is ten opzichte van eerdere jaren in de sectoren logiesverstrekking, detailhandel en eet- en drinkgelegenheden (Figuur 25).

Figuur 24: Omzet ontwikkeling ondernemers Maastricht (%)

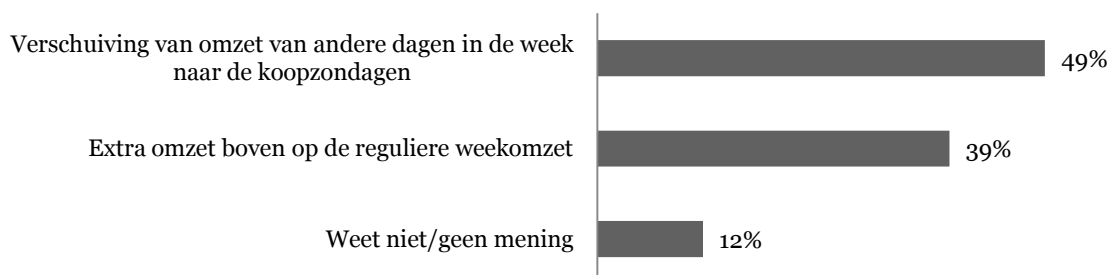
Figuur 25: Landelijke omzet ontwikkeling (%)

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 21-7-2015

49% van de ondernemers ervaart de omzet op een koopzondag als een verschuiving van de omzet van andere dagen in de week. 39% ziet de omzet als extra omzet boven op de reguliere omzet (Figuur 26).

Figuur 26: Effect omzet (%)

Gevraagd naar het effect van de koopzondagen op het aantal bezoekers/klanten/gasten geeft 50% van de ondernemers aan dat ze meer bezoekers hebben sinds de invoering van de wekelijkse zondagsopenstelling (Figuur 27).

Figuur 27: Effect aantal bezoekers/klanten/gasten (%)

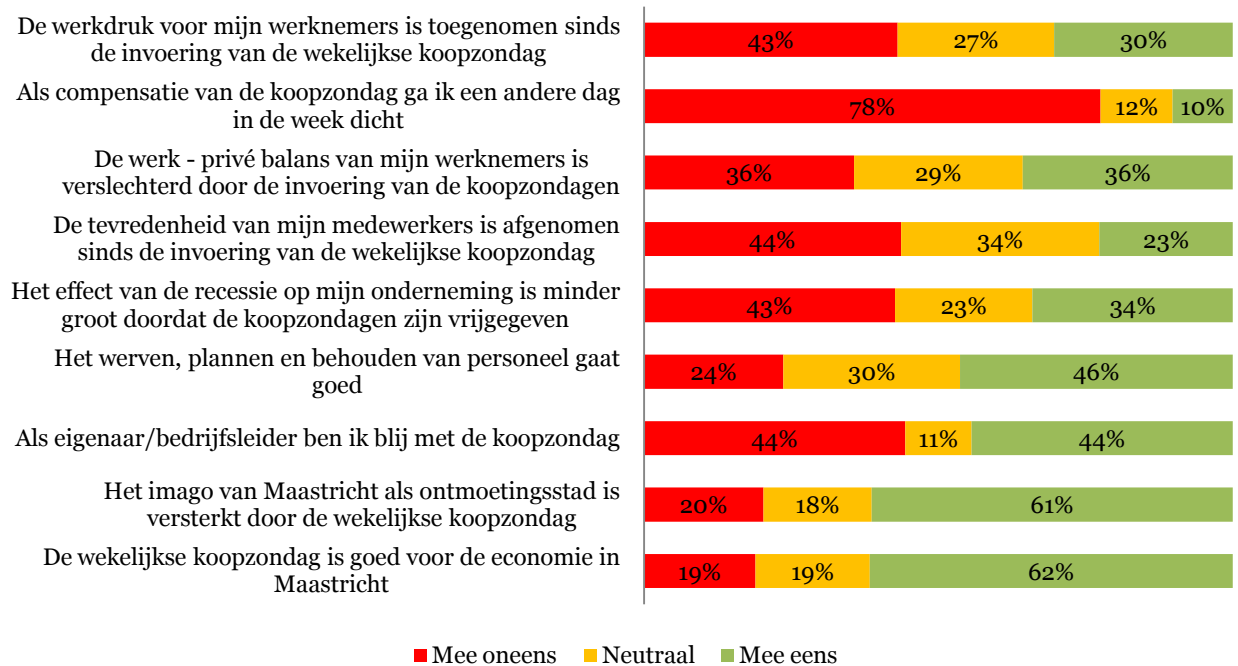
Een meerderheid (42%) van de ondernemers vindt dat er een positief effect is op het rendement van de onderneming sinds de zondagsopenstelling, 33% merkt niet veel verschil en 25% is van mening dat er sprake is van een negatief effect.

6.6 STELLINGEN

62% van de ondernemers is het eens met de stelling dat de wekelijkse koopzondag goed is voor de economie in Maastricht (Figuur 28). Eén derde (34%) van de ondernemers is van mening dat het effect van de recessie minder groot is door de vrijstelling van de koopzondagen.

Bijna 8 op de 10 ondernemers gaat niet ter compensatie van de koopzondag op een andere dag dicht; voor 10% van de ondernemers is de koopzondag wel aanleiding om op een andere dag dicht te zijn.

Figuur 28: Stellingen koopzondagen (%)

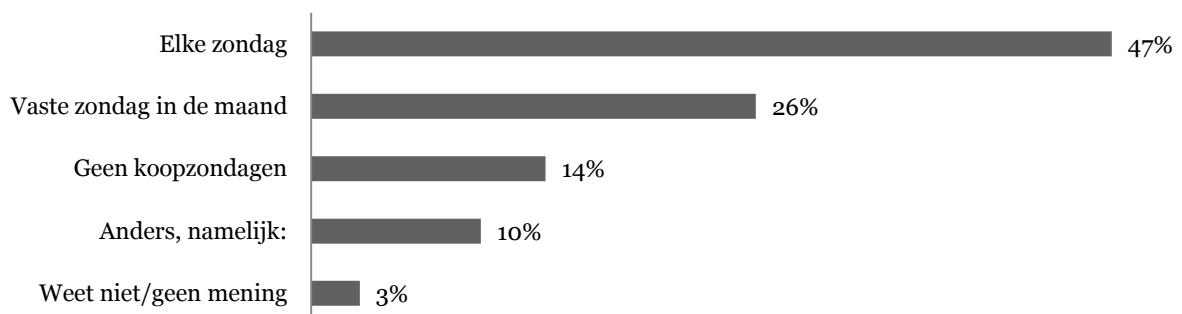

De helft (51%) van de ondernemers kijkt positief tegen de zondagsopenstelling van Maastricht aan; 39% vindt de wekelijkse koopzondagen een negatief fenomeen.

6.7 TOEKOMST

Iets minder dan de helft (47%) van de ondernemers vindt dat de koopzondagen in de toekomst elke zondag moeten plaatsvinden (Figuur 29). Een kwart geeft de voorkeur aan een vaste zondag.

Figuur 29: Voorkeur koopzondagen per jaar (%)

Bij de vraag hoe de onderneming de recessie met betrekking tot zijn/haar onderneming voor 2015-2016 tegemoet ziet antwoordt 47% van de ondervraagde ondernemers dat hij/zij de recessie positief tegemoet ziet. 30% staat hier neutraal tegenover en 19% ziet de recessie negatief tegemoet.

7 RESULTATEN CULTURELE INSTELLINGEN

Vier grotere Maastrichtse culturele instellingen zijn apart gevraagd naar hun ervaringen met de koopzondagen (Tabel 3).

Tabel 3: Culturele instellingen

Vraag	Theater aan het Vrijthof	Bibliotheek Centre Céramique	Natuurhistorisch Museum	Kumulus
Is de culturele instelling de afgelopen twee jaar op zondag open geweest?	Ja	Ja	Ja	Ja
Aantal zondagen geopend afgelopen twee jaar	Eén zondag per maand	Elke zondag	Elke zondag	Meerdere zondagen per maand maar niet elke zondag
Aantal culturele activiteiten op een zondag:	In seizoen 15/16 (september 15 t/m juni 16) zijn er op 29 zondagen voorstellingen/activiteiten gepland	52	Vast expositieprogramma	Alleen maar culturele evenementen, 3-4 gemiddeld per zondag
Gemiddeld aantal bezoekers culturele activiteit op zondag:	50-500	50-150	50-300	60-150
Er wordt in de toekomst gebruik gemaakt van de koopzondagen:	Ja	Ja	Ja	Ja, op een aantal koopzondagen

Naast de culturele inspanningen van de vier grotere Maastrichtse culturele instellingen hebben ook Centrummanagement Maastricht en Ondernemend Maastricht de handen ineen geslagen om in 2013 en 2014 een cultuurprogramma op te zetten voor de zondag. Zij organiseerden elke zondag, m.u.v. feestdagen en zondagen waarop reeds evenementen plaatsvonden, op diverse locaties in de binnenstad optredens. De promotie van de activiteiten werd verzorgd door VVV Maastricht in samenwerking met onder andere Week In, Week Uit, A&C Media en Media groep Limburg. Deze activiteiten bestonden onder andere uit de Lazy Sunday concerten waarbij het Limburgs Symfonie Orkest, Opera Zuid, Jazz Maastricht en het Conservatoriums optredens verzorgden op twee vaste locaties in de binnenstad. Daarnaast was er ook elke week plaats voor diverse lokale, regionale en internationale gezelschappen die gedurende de middag optredens konden geven op verschillende locaties in de binnenstad.

8 RESULTATEN DESKRESEARCH

8.1 FINANCIËEL

Om te bepalen welk aandeel van de kosten 'extra' is, zijn de kosten van het jaar voorafgaand aan het vrijgeven van de koopzondagen als regulier bestempeld. Deze kosten zijn in mindering gebracht op de totale kosten in de twee jaren na het vrijgeven van de koopzondagen. Het verschil zijn de 'extra' kosten ten gevolge van de invoering van het vrijgeven van de koopzondagen.

Op basis van de aangeleverde kosten vallen de gerealiseerde jaarlijkse kosten €43.940 hoger uit dan begroot gedurende de 2 jaar durende pilot (Tabel 4). In het eerste jaar van de pilot waren de kosten hoger dan de begrote kosten; in het tweede jaar van de pilot waren de kosten lager dan de begrote kosten.

Tabel 4: Begrote en gerealiseerde kosten op jaarbasis (€)

Omschrijving	Begrote extra kosten op jaarbasis (€)	Gerealiseerde extra kosten 1e jaar pilot (€)	Gerealiseerde extra kosten 2e jaar pilot (€)	Gerealiseerde extra kosten op jaarbasis (€) ⁵
Inzet handhavers	€ 75.000	€80.255	€41.595	€60.925
Reiniging ⁶	€ 42.000	€67.726	€67.726	€67.726
Openstellen fietsstallingen	€ 12.000	€65.279	€59.402	€62.340
Verkeersregelaars	€ 21.500	€24.304	€2.779	€13.541
Bemensing tunneltoezicht	€ 11.250	€14.111	€2.834	€8.472
Overig i.r.t. Parkeerautomaten	€ 38.250	€ 40.531	€ 19.942	€30.236
Teamleiding handhaving en tunneltoezicht	€0	€1.400	€0	€700
Totaal	€ 200.000	€ 293.606	€ 194.278	€ 243.940

Behalve de kosten zijn ook opbrengsten begroot voor de koopzondagen. Om de meeropbrengsten van de koopzondag te bepalen worden de opbrengsten tijdens de periode vergeleken met de opbrengsten in het jaar voorafgaand aan het vrijgeven van de koopzondagen.

Op basis van de aangeleverde opbrengsten vallen de gerealiseerde jaarlijkse opbrengsten €569.915 hoger uit dan begroot gedurende de 2 jaar durende pilot (Tabel 5).

Tabel 5: Begrote en gerealiseerde opbrengsten op jaarbasis (€)

Omschrijving	Begrote opbrengsten op jaarbasis (€)	Gerealiseerde extra opbrengsten 1e jaar pilot (€)	Gerealiseerde extra opbrengsten 2e jaar pilot (€)	Gerealiseerde extra opbrengsten op jaarbasis (€)
Parkeerinkomsten	€ 200.000	€434.958	€588.693	€511.8267
Naheffingen	€ 0	€152.526	€361.320	€256.923
Fietsenstalling	€0	€2.332	€0	€1.166
Totaal	€ 200.000,00	€ 589.816	€ 950.013	€ 769.915

⁵ Gemiddelde van de kosten in het 1^e en de kosten in het 2^e jaar van de pilot.

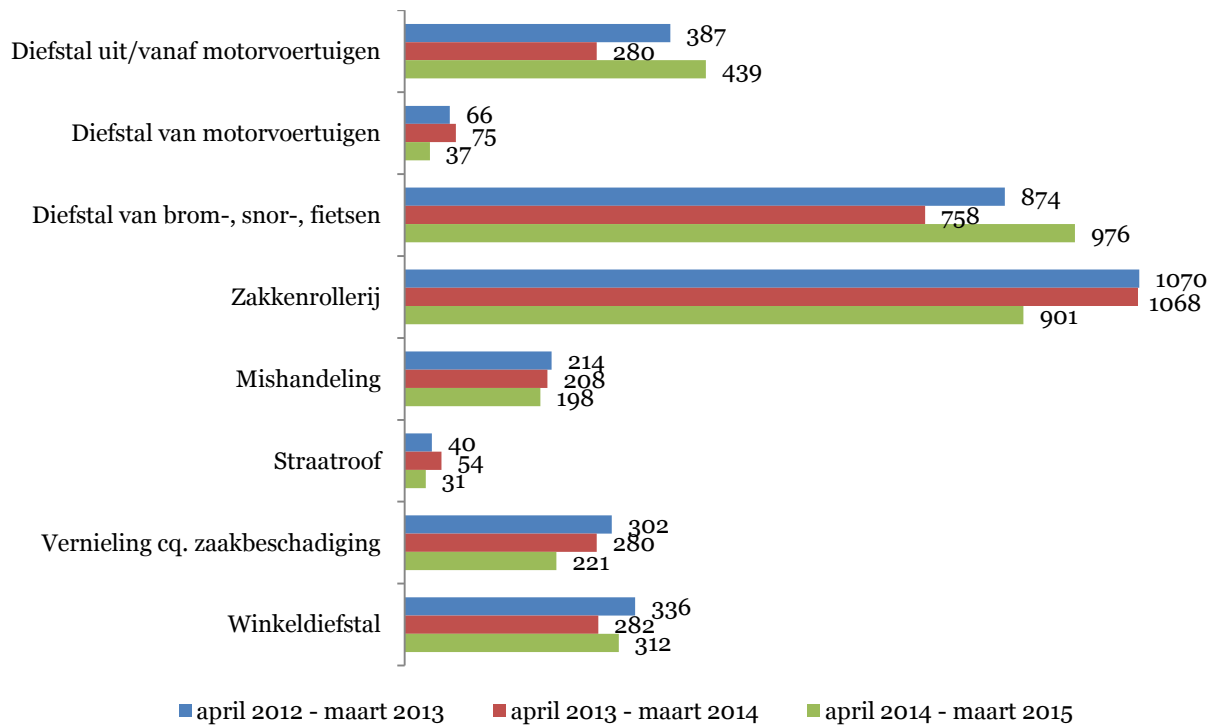
⁶ € 67.726 zijn de gerealiseerde extra kosten voor de inzet van de reiniging exclusief de verwerkingskosten van het afval in het 1^e jaar van de pilot. De gegevens over het tweede jaar van de pilot zijn niet aangeleverd. Voor het tweede jaar is aangenomen dat de extra kosten voor reiniging gelijk zijn aan de kosten in het 1^e jaar van de pilot.

⁷ In de bijlagen zijn de parkeerinkomsten op de koopzondagen afgezet tegen de inkomsten op overige dagen van de week (bijlage 10.24).

8.2 VEILIGHEID

Figuur 30 laat het aantal misdrijven per jaar zien voor 8 soorten misdrijven/incidenten. Ten opzichte van het referentiejaar april 2012 – maart 2013 is diefstal uit/vanaf motorvoertuigen in de periode april 2014 – maart 2015 toegenomen. In het eerste jaar na de start van de pilot koopzondagen toonde diefstal uit/vanaf motorvoertuigen nog een daling. Eenzelfde patroon, eerst een daling en daarna een stijging tot boven het niveau van het referentiejaar, is terug te zien bij diefstal van brom-, snor-, fietsen. Zakkenrollerij, mishandeling en vernieling cq. zaakbeschadiging tonen ten opzichte van het referentiejaar een daling. Het aantal gevallen van winkeldiefstal is in de periode april 2014 – maart 2015 lager dan het referentiejaar maar is wel gestegen ten opzichte van het eerste jaar na de start van de pilot koopzondagen.

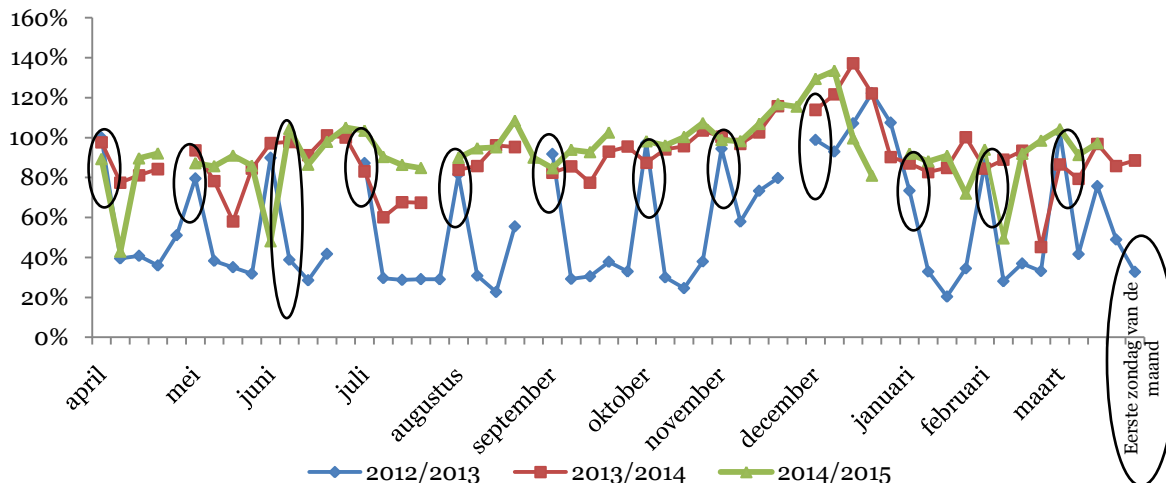
Figuur 30: Misdrijven en incidenten in Centrum (aantal per jaar)

8.3 PARKEERDRUKTE

De parkeergarages in de gemeente Maastricht worden beheerd door Q-park. De bezettingen van de parkeergarages levert Q-park alleen geïndiceerd aan. Voor de evaluatie van de koopzondagen is 1 april 2012 op 100 geïndiceerd. Figuur 31 laat zien dat de bezetting op de eerste zondag van de maand in het referentiejaar eenzelfde bezetting vertoont als op de eerste zondagen van de maand ná de start van de pilot. Op de overige zondagen van de maand is de bezetting tijdens de pilot hoger dan in het referentiejaar.

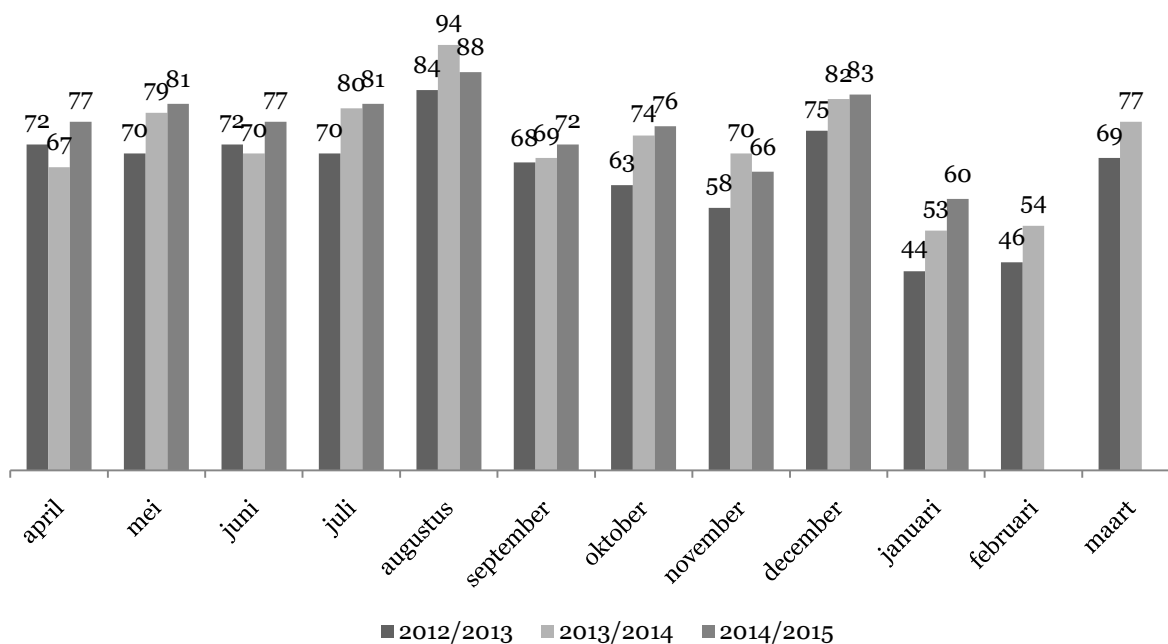
Figuur 31: Bezetting Q-park op zondagen

8.4 HOTELOVERNACHTINGEN

Het aantal hotelovernachtingen per maand is in het referentiejaar lager voor alle maanden behalve de maanden april en juni (Figuur 32). In deze maanden was het aantal hotelovernachtingen in het eerste jaar van de pilot lager dan het aantal in dezelfde periode een jaar eerder.

Figuur 32: Aantal hotelovernachtingen per maand (x 1000)

8.5 ONTWIKKELING BEDRIJVEN

Het aantal opheffingen was in 2012 zowel in de detailhandel als in de horeca groter dan het aantal oprichtingen (Tabel 6). In 2013 was het aantal oprichtingen in de detailhandel iets groter dan het aantal opheffingen; in de detailhandel zijn er evenveel oprichtingen als opheffingen geregistreerd.

Tabel 6: Oprichtingen en opheffingen per bedrijfstak in Maastricht (aantal)

SBI	2011		2012		2013	
	Oprichting	Opheffing	Oprichting	Opheffing	Oprichting	Opheffing

Detailhandel	102	131	168	186	164	161
Horeca	55	49	38	44	61	61

Tabel 7: Landelijke oprichtingen en opheffingen per bedrijfstak (aantal)

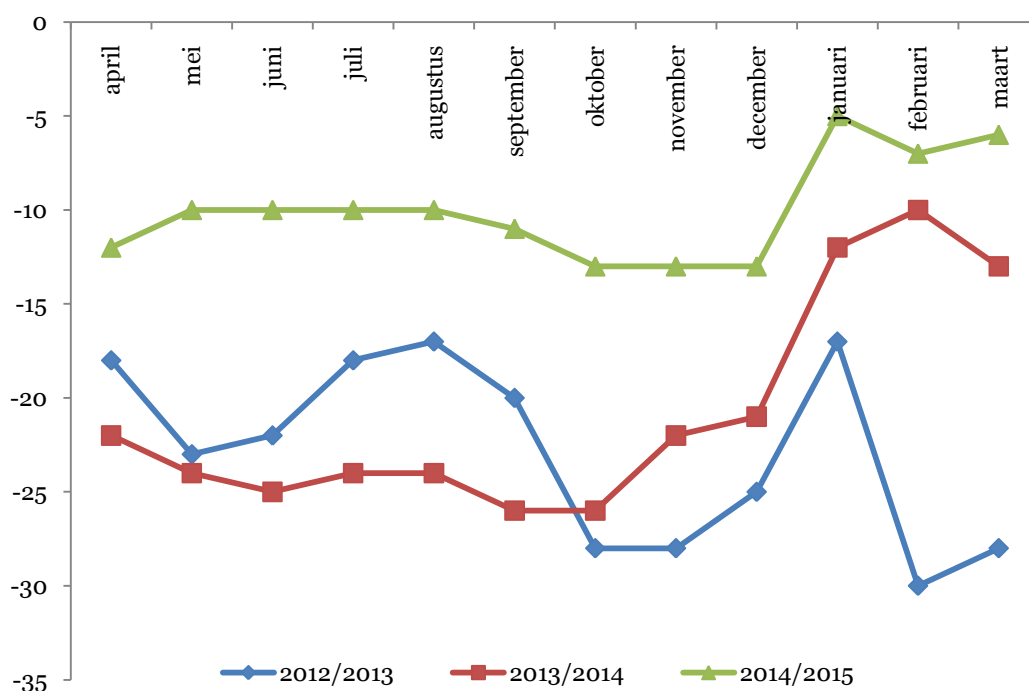
SBI	2011		2012		2013	
	Oprichting	Opheffing	Oprichting	Opheffing	Oprichting	Opheffing
Detailhandel	14780	9480	12795	10665	15435	14185
Horeca	6200	3990	5245	4215	6020	4930

Landelijk gezien was het aantal opheffingen in 2012 zowel in de detailhandel als in de horeca kleiner dan het aantal oprichtingen. Ditzelfde geldt voor 2013 (Tabel 7). Het aantal opheffingen was landelijk gezien in 2013 groter dan in 2012. Dit geldt niet voor het aantal opheffingen in Maastricht. Het aantal opheffingen in Maastricht in zowel de detailhandel als de horeca ligt in 2013 lager dan het aantal opheffingen in 2012.

8.6 KOOPBEREIDHEID

De koopbereidheid⁸ in het jaar voorafgaand aan de start van de koopzondagen laat een daling zien die aanhoudt tot oktober 2014 (Figuur 33). In januari 2015 maakt de koopbereidheid weer een sprong omhoog.

Figuur 33: Koopbereidheid voorafgaand aan en tijdens de koopzondagen

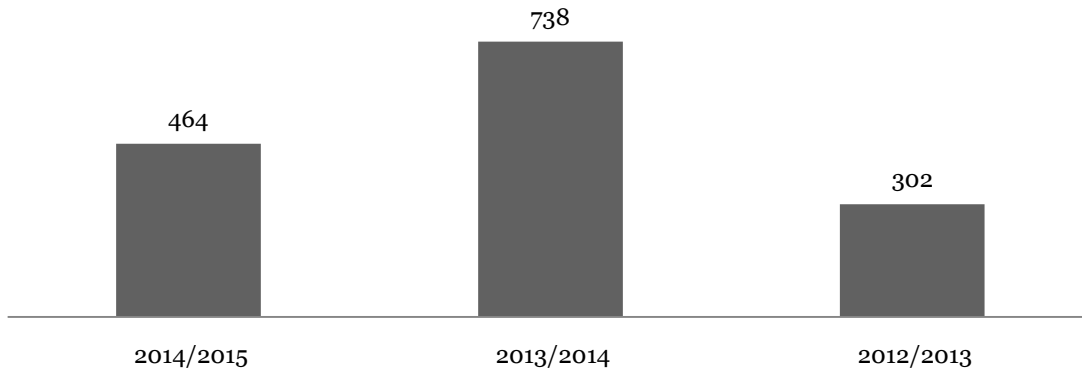

⁸ Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

8.7 BEZOEKERSPARKEERPASSEN

In 2012 werden er in totaal 302 nieuwe bezoekerspassen uitgereikt. In 2013 en 2014 stijgt het totaal aantal bezoekerspassen dat wordt afgegeven tot 738 in 2013 en 464 in 2014 (Figuur 34).

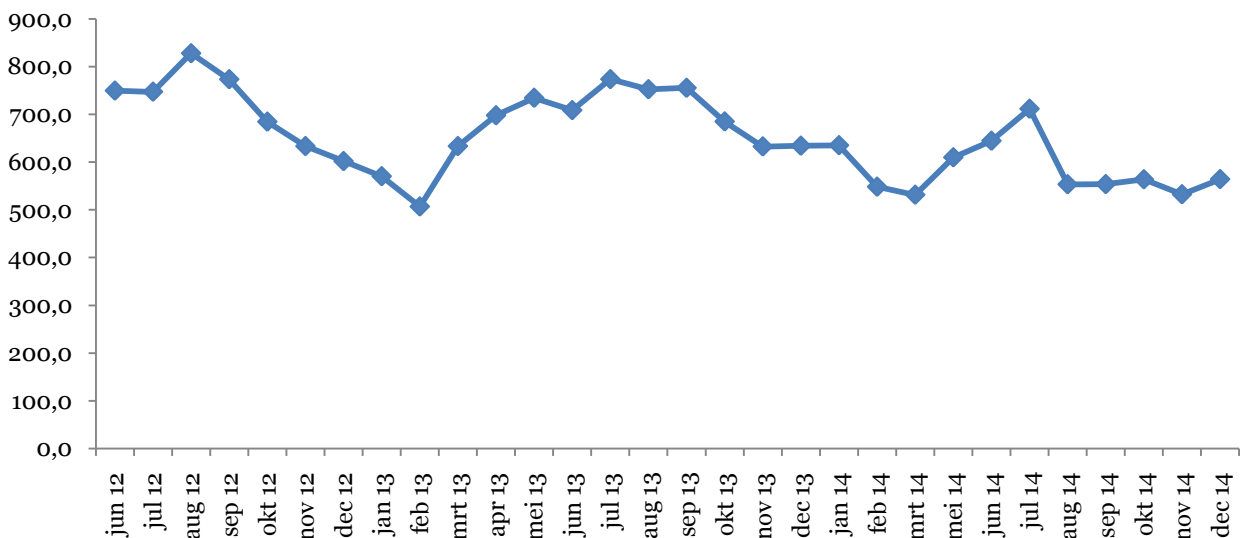
Figuur 34: Bezoekerspassen uitgereikt 2012-2015

8.8 VERKEER

In het kader van Beter Benutten is door TNO de Verkeersmonitor ontwikkeld waarmee op de belangrijke corridors in Maastricht de reistijden en intensiteiten worden gemeten. Figuur 35 laat zien hoeveel voertuigen er gemiddeld in het weekend (zaterdag 00.00 uur – zondag 24.00 uur) per uur over de gemeten periode tussen knooppunt de Europaplein en knooppunt de Geusselt passeerden. De verkeersintensiteit in het weekend daalt tussen augustus 2012 en februari 2013. Tussen februari 2013 en juni 2013 stijgt de verkeersdrukke om vervolgens weer af te nemen tot maart 2014. De verkeersdrukke stijgt tot juli 2014 en neemt vervolgens weer licht af.

Figuur 35: Gemiddelde trajectintensiteit (voertuigen per uur) weekend za-zo 00.00-24.00 uur

9 CONCLUSIES

9.1 BEZOEKERS

Het merendeel van de bezoekers (77%) is tevreden over de koopzondagen. De meeste waardering heeft de bezoeker van de koopzondagen voor de gezelligheid/sfeer in Maastricht. Het minst leuk vinden de bezoekers de drukte in de stad en in het verkeer. De belangrijkste redenen voor een bezoek aan het centrum van Maastricht op koopzondagen zijn funshoppen, horeca en het doen van boodschappen. De voornaamste aanleiding om op de koopzondag te winkelen is het ontbreken van tijd op andere dagen en het leuk vinden om te winkelen op een vrije zondag. De voornaamste reden om niet op koopzondag te winkelen is het hebben van andere bezigheden.

81% van de bezoekers is van mening dat de koopzondag goed is voor de economie in Maastricht. De gemiddelde besteding van de bezoekers op een zondag bedraagt €63. Over het algemeen is men tevreden over het parkeren in Maastricht. Minder tevreden is men over de hoge parkeertarieven: 70% is hier ontevreden over. De meeste bezoekers komen met het openbaar vervoer naar het centrum van Maastricht (44%).

9.2 INWONERS

In de afgelopen zes maanden heeft 80% van de inwoners een koopzondag in Maastricht bezocht. Van deze inwoners heeft 54% de koopzondag in het centrum bezocht. De voornaamste reden om de koopzondag te bezoeken is om boodschappen te doen (74%) of als onderdeel van een dagje uit.

63% van de inwoners vindt dat de wekelijkse koopzondag goed is voor de economie in Maastricht. Ook vindt 61% dat de koopzondag bijdraagt aan de gezelligheid in het centrum van Maastricht. Van de inwoners geeft 23% aan overlast te ervaren in de binnenstad tijdens de koopzondagen. Verkeersoverlast (90%) en parkeerproblemen (60%) worden door deze inwoners genoemd als meest voorkomende vormen van overlast.

9.3 ONDERNEMERS

Voordat de wekelijkse koopzondagen werden vrijgegeven, maakte 66% van de ondernemingen gebruik van alle vastgestelde koopzondagen. Sinds de invoering van de wekelijkse koopzondagen twee jaar geleden maakt 86% gebruik van één of meer koopzondagen; 74% is elke zondag geopend. Er zijn dus meer ondernemers op zondag open. 60% van de ondernemingen compenseert de koopzondag niet door een ander dag te sluiten en is elke dag geopend. 40% compenseert de koopzondag door de onderneming een andere dag te sluiten.

De voornaamste redenen waarom ondernemers op zondag hun deuren openen, is om meer omzet te genereren en omdat men denkt dat de consument dit van hen verwacht. Ondernemers die niet open zijn op zondag, doen dat omdat zij geen meerwaarde zien voor de omzet of omdat dit een negatieve invloed heeft op de werk/privébalans. De werk/privé balans is volgens één op de drie ondernemers door de koopzondagen verslechterd. Ook voor werknemers is de werkdruk toegenomen door de invoering van de koopzondagen. Iets meer dan één op de drie ondernemers heeft meer medewerkers in dienst door de koopzondagen. Volgens 40% van de ondernemers is de omzet sinds de invoering van de wekelijkse koopzondagen gestegen. Op de vraag hoe men de omzet op koopzondagen ervaart geeft de helft aan een verschuiving van de omzet te ervaren van andere dagen in de week naar de koopzondagen. 39% ziet de omzet als extra omzet boven op de reguliere weekomzet.

Een meerderheid van de ondernemers (62%) vindt dat de koopzondagen goed zijn voor de economie van Maastricht en is positief over de versterking van het imago van Maastricht als ontmoetingsstad. Iets minder dan de helft van de ondernemers geeft de voorkeur aan elke zondag een koopzondag. Een kwart vindt één vaste koopzondag in de maand genoeg.

9.4 DESKRESEARCH

De jaarlijkse kosten voor de koopzondagen komen €43.940 hoger uit dan begroot. Daar staat tegenover dat de opbrengsten op jaarbasis €569.915 hoger uitvallen dan begroot. Oorzaak voor de hoger uitvallende opbrengsten zijn de parkeeropbrengsten en de naheffingen.

Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen is na een initiële daling in het eerste jaar van de pilot toegenomen in het tweede jaar van de pilot. Hetzelfde geldt voor de diefstal van brom-, snor-, fietsen. Zakkenrollerij, mishandeling en vernieling cq. zaakbeschadiging zijn afgenomen na de start van de pilot. Het aantal gevallen van winkeldiefstal ligt lager dan voor de vrijstelling van de winkeltijden maar laat wel een stijgende lijn zien.

De bezetting van de parkeergarages op de eerste zondag van de maand is nagenoeg gelijk gebleven. Voor de start van de pilot, was de eerste zondag van de maand de vaste koopzondag. Na de start van de pilot is de bezetting op de overige zondagen hoger dan in het referentiejaar. Het aantal overnachtingen in Maastricht op jaarbasis is toegenomen tijdens de proefperiode met de wekelijkse koopzondag.

Het aantal oprichtingen en opheffingen in de bedrijfstakken detailhandel en horeca laat in de eerste periode 2012-2013 een overschot aan opheffingen zien. In de daarop volgende periode zijn de oprichtingen en opheffingen meer in balans.

Het aantal bezoekersparkeerpassen dat wordt uitgegeven is in 2013 en 2014 gestegen ten opzichte van 2012. De verkeersdrukte in de maanden augustus, oktober, november en december in het weekend neemt in 2013 en 2014 toe rondom Maastricht. In de maanden maart, april en mei neemt de verkeersdrukte af ten opzichte van 2012.

10 BIJLAGEN

N.B. Antwoorden op open vragen bevatten een letterlijke weergave van de reacties van de respondent en kunnen dus foutieve spelling of grammatica bevatten.

10.1 HERKOMST BEZOEKERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Land	Aantal
Engeland	1
Hongarije	1
Nederland	1
Suriname	1
Verenigd Koninkrijk	3

10.2 REDEN BEZOEK CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving bezoek	Aantal
Bezoek	1
Bezoek bij familie	1
Bezoek dochter zij woont in maastricht	1
Bezoek kennis	1
Bij mijn ouders op bezoek die in Bunde wonen en met hen even de stad in	1
Bij vrienden op bezoek	1
Bij vrienden op bezoek die in Maastricht wonen	1
Bij vrienden uit Maastricht	1
Bij zus op bezoek	1
Op bezoek bij kleindochter	1
Op bezoek bij mijn ouders	1
Op bezoek bij mijn zusje.	1
Op bezoek bij vrienden.	1
Op bezoek bij zoon	1
Op bezoek bij zoon en schoondochter	1
Vriend bezoeken	1
Vrienden bezoek	1
Vrienden bezoeken	3
Vriendin bezoeken	1
Vriendin opzoeken.	1
Familie bezoek	1
Familiebezoek	3
Ben bij vrienden blijven slapen	1
Ben gister naar Maastricht gekomen om een vriendin te bezoeken die er woont	1
Mijn dochter bezoeken.	1
Mijn mama is jarig, zij woont hier	1
Eerst vrienden bezocht in Landgraaf, daarna door naar Maastricht	1
Geo cachen en bij vrienden op bezoek	1
Mijn zusje bezoeken, zij studeert hier!	1
Op visite	1
Schoonfamilie bezoeken	1
65plus evenement	1
Aankoop, gezelligheid, mooi weer.	1
Activiteiten	1
Afspreken met vrienden die later komen	1
Ben onderweg naar ziekenhuis.	1
Ben op terugweg van werk	1
Ben op weg de stad uit met de bus.	1
Ben op weg naar de trein	1
Bibliotheek Ceramique	1
Binnenspeeltuin	1

Omschrijving bezoek	Aantal
Cadeaus kopen voor Maastrich	1
Carnaval	1
Dagje uit	2
De activiteiten op 14 juli	1
En voor de gezelligheid	1
Even langs de brievenbus	1
Evenement stichting sunrise	1
Fiets ophalen op station	1
Fotografie	1
Ga met de bus naar Amby	1
Gezelligheid	2
Gitaar en dwarsfluitconcert en symfonisch orkest	1
Hadden niets te doen thuis	1
Het bonnefantenmuseum	1
Het mooie weer, koopzondag	1
Hond uitlaten	3
Iets vragen aan de opticien	1
Ik moet daling werken.	1
Ik sta op de kunstmarkt	1
Jaarlijks uitstapje	1
Kaarten André Rieu besteld	1
Kadootje kopen	1
Kamerconcert van mijn dochter.	1
Kennismaking nieuwe studiegenoten	1
Kerst inkopen	1
Kinderen ophalen.	1
Kom mijn kinderen van station halen en daarna gaan we de stad in	1
Kort bij huis	1
Kundttour en het mooie weer	1
Kunstmarkt	1
Kunstmatig	1
Kunsttour	4
Kwam er langs met trein en was al lang niet meer geweest	1
Laatste kerstcadeaus kopen	1
Lekker weer	1
Magisch Maastricht en historische binnenstad	1
Magisch Maastricht, winkelen en we hadden nog goedkope kaartjes	1
Met vriendinnen van de middelbare school op stap	1
Op doorreis.	1
Mijn vrouw wilde graag	1
Mijn zoon op de bus zetten.	1
Moest nog snel een cadeautje halen	1
Mooi weer	1
Studeerde	1
Naar de bibliotheek	1
Naar de bibliotheek/centre ceramique	1
Toerist bij zich	1
Uitroepen prins en koffie drinken	1
Vakantie	1
Verjaardag	1
Verjaardagsfeest	1
Vinden altijd leuke gezellige Bourgondische stad	1
Voor de bibliotheek, daar ben ik heel veel	1
Voor de muziek bij ipanema	1
Voor privé dingen	1
Wandelen	4
Wandeling	1
We gaan de stad uit naar verjaardag dochter	1

Omschrijving bezoek	Aantal
We waren aan het fietsen en zagen toen de kunstmarkt	1
We zijn in de buurt gaan wandelen en hadden nog tijd over. We wisten al wel dat het een oude stad is.	1
Weekendje tongere	1
Weekendje Tongeren, doorgerend naar Maastricht	1
Werk & boodschap	1
Werk op de kunstmarkt	1
Werken op kunstmarkt	1
Werkt hier	1
Wijnwandeltocht	1
Woon hier	1
Woont dicht bij het centrum	1
Woont hier	1
Zomaar	1
Optreden in het park	1
Optreden in park	2
Parcours	2
Pauze op onze fietsroute	1
Podium op de kade	1
Prins uitroeping	1
Prinsuitroepen	2
Prinsuitroeping	3
Privé omstandigheden	1
Reunie met vriendinnen van de middelbare school waarvan er 1 in Maastricht woony	1
Rommelmarkt	1
Rondje wandelen	1
Rondwandelen met vriendin	1

10.3 REDEN WEL OP ZONDAG WINKEL BEZOEKEN CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
Alleen als het echt moet	2
Alleen als het echt moet.	1
Alleen als ik heel dringend iets nodig heb	1
Alleen winkelen op zondag als het echt moet	1
Als het echt moet	3
Als het echt moet.	1
Als het niet anders kan	1
Als het niet hoeft, ga ik niet op zondag winkelen.	1
Als ik bedenk dat ik nog iets nodig heb	1
Als ik door de week iets vergeten ben.	1
Als ik iets belangrijks vergeten ben	1
Als ik iets vergeten ben	1
Als ik onverwachts nog iets nodig blijk te hebben	1
Als ik op andere dagen iets vergeten ben, zodat het op zondag moet.	1
Als ik op zaterdag iets vergeten ben.	1
Als we onverwachts nog iets nodig blijken te hebben.	1
Boodschappen	1
Cadeautjes kopen	1
De supermarkt	1
De supermarkt, vergeten boodschappen	1
Toevallig nog iets nodig	1
Was een cadeautje vergeten te halen	1
Soms moet ik iets hebben op zondag	1
Soms vergeet ik op zaterdag iets bij de supermarkt	1
Gemak om af en toe iets te kopen op	1

Omschrijving	Aantal
Iets vergeten.	1
Ik doe alleen supermarkt op zondag, maar ga nooit winkelen.	1
Soms is het noodzaak.	1
Gezellig	2
Gezelligheid	4
Even gezellig de stad in	1
Puur voor de gezelligheid	1

10.4 REDEN NIET OP ZONDAG WINKELN BEZOEKERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
De winkels die ik wil bezoeken zijn dicht	1
Druk	1
Drukte	4
Drukte in de stad	1
Drukte in het centrum	1
Het is dan erg druk in de stad	1
het is dan te druk	1
Het is dan vaak druk in de winkels en op straat veel geslenter	1
Het is in Amsterdam op zondag te druk om te winkelen.	1
Het is vaak erg druk op zondag	1
Bang dat het erg druk is. Tot nu toe valt het overigens mee.	1
De drukte	2
Erg druk in de stad	1
Is vaak erg druk op zondag	1
Op zondag is het best druk. Ga liever op mijn vrije dinsdag winkelen.	1
Soms te druk	1
Te druk	6
Te druk in de stad	1
Te druk in de stad.	1
Veel te druk	1
Soms erg druk	1
Zondag is het veel te druk	1
Ga niet graag winkelen.	1
Hou niet van winkelen	1
Houd er niet van	1
Ik houd er niet van in het weekend te winkelen, dan is het te druk.	1
Ik houd helemaal niet van winkelen, maar soms moet het.	1
Ik houd niet van winkelen en al helemaal niet op zondag.	1
Ik houd niet van winkelen.	1
Ik houd niet van winkelen. Ik winkel zo weinig mogelijk en soms heb ik alleen tijd op zondag.	1
Ik houd niet zo van winkelen, dus ook niet op zondag	1
Ik houd niet zo van winkelen.	1
Ik houd niet zo van winkelen. Ben een gerichte koper.	1
Ik winkel bijna nooit op zondag, ga naar de stad om ergens wat te eten of drinken	1
Ik winkel niet graag, maar soms moet het	1
Ik winkel wel op koopzondag.	1
Soms komen de kleinkinderen op zondag en die haten winkelen	1
Winkelen is niet onze favoriete bezigheid	1
Moet werken op zondag	1
Museum bezoeken op zondag leuk,	1
Pyama dag	1
Veel te duur	1
Verschrikkelijke binnenstad	1
Als het slecht weer is	1
Als ik niks nodig heb ga ik niet winkelen	1

Omschrijving	Aantal
Andere activiteit	1
Genieten van gezinsleven	1
Het kan in de buurt nergens	1
Iedere zondag geopend is te veel	1
Ik heb tijd zat op andere dagen.	1
Ik kom op zondag niet vaak in een stad waar de winkels.	1
Ik werk op zondag	1
Ik wil relaxen op zondag, niet winkelen	1
In Brussel is niet veel open op zondag	1
In Gent zijn de winkels niet open op zondag	1
Vind zondag eigenlijk een rustdag, maar soms toch fijn dat het kan	1
We gaan vaak een stad in, winkelen is dan bijkomstigheid	1
Weathet	1
Weekendje weg, vrouwen winkelen	1
Werken	1
Winkel alleen op zondag als het moet, vandaag loop ik alleen door de stad op weg naar huis	1
Zondag is voor museums en horeca	1

10.5 KEUZE VERVOERSMIDDELS BEZOEKERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
Geen auto	4
Geen beschikking over auto	1
Heb geen auto	7
Heeft geen auto	1
Heeft geen auto.	1
Heeft geen auto	1
Kon geen auto lenen	1
Auto kapot	1
Ik heb geen auto	1
Ik heb geen auto en de trein is dan het meest gemakkelijke vervoermiddel	1
Ik kan niet meer autorijden	1
We hebben geen auto	1
Gemak	4
Gemak,	1
Genak	1
Makkelijk	3
Makkelijk en snel	1
Met 2 kleine kinderen is dat het makkelijkst	1
Met een klein kind het makkelijkst	1
Ik woon in het centrum	1
Ik woon niet ver van de stad	1
Ik woon op loopafstand	1
Woon hier	6
Woon in centrum	2
Woon in de binnenstad.	1
Woont hier	1
Elektrisch Auto opladen van auto en ze konden gratis parkeren	1
Elektrisch opladen van auto is mogelijk + 4 uur gratis parkeren	1
Parkeerstress vermijden	1
Parkeren is duur	2
Geen verbinding	1
Geen verbindingen openbaar vervoer	1
Met openbaar vervoer op zondag is bijna niet te doen.	1
Openbaar vervoer slecht geregeld	1
Slecht weer en vanuit ZZB is het openbaar vervoer zeer slecht geregeld	1
Sneller dan ov	1
We moesten veel meenemen	1
We zijn een fietstocht aan het maken	1
Weekendje weg, overnacht in Borgloon.	1
Wij houden van lopen	1
Wilde met de fiets, maar het regende	1
Geen diefstal fiets.	1
Geen parkeerboetes vandaag	1
Ik kom van uit mijn vriendn	1
Hond	1
Ik heb geen ander vervoer	1
Enige mogelijkheid	2

Omschrijving	Aantal
Er is op station nooit plek voor je fiets	1
Fiets	1
Fiets kapot	1
Geen alternatief	1
Geen andere keus.	1
Mijn vrouw heeft eigen parkeerplaats via t werk	1
Mogelijkheid tot nuttigen van alcohol	1
Mooi weer	1
Mooi weer en nuttigen alcohol	1
Omdat we alcohol drinken	2
Snelheid	1
Snelste	1
Vanwege de alcohol	1
Veel spullen bij ins	1
Veel spullen meenemen	1
We gaan drinken	1
Is de enigste optie	1
Leaseauto van papa's zaak	1
Berikbaarheid	1
Bus gemist	1
Bus stopt voor mijn deur	1
Carpooling	1
Dan ben je nietafhankelijk van vertrektijden bus	1
Dan hoef ik geen plek te zoeken voor mijn auto	1
Dat gaat niet anders	1
Zonder kinderwagen zou ik met trein of fiets zijn gekomen	1

10.6 BEKENDHEID KOOPZONDAGEN MAASTRICHT CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
Ik werk	1
Ik werk hier	1
Ik werk in het centrum	1
Ik werk in maastricht	1
Ik werk in Maastricht	1
Ik werk op zondag	2
Ik werk vaak op zondag	1
Ik werkte in de stad	1
Ik woon en werk hier	2
Ik woon er	1
Ik woon hier	19
Ik woon in Bunde dus kom vaak in Maastricht	1
Ik woon in centrum	1
Ik woon in de buurt	1
Ik woon in het centrum	2
Ik woon in maastricht	1
Ik woon in Maastricht	2
Ik woon/werk hier	1
Ik woonde vroeger hier	1
Is wonende in Maastricht	1
Wonen hier	4
Woon en werk hier	1
Woon hier	37
Woon hierk	1
Woon in Amby	1
Woon in centrum	2
Woon in de buurt	12
Woon in de gemeente	3
Woon in de gemeente.	1
Woon in de gemeente	1
Woon in de stad	2
Woon in de stad (maar wil postcode niet geven)	1
Woon in het centrum	1
Woon in maastricht	3
Woon in Maastricht	3
Woon vlakbij	1
Woonachtig	1
Woont hier	1
Woont in centrum	1
Woont in maastricht	2
Ze woont hier	1
Ze woont in maastricht	1
Via werk	2
Door werk	1

Omschrijving	Aantal
Heb hier gewoond	1
Heeft gewoond in maastricht	1
Werk	2
Werk hier	2
Werk in maastricht	1
We wonen hier	3
We wonen in Bunde, dus komen vaak in Maastricht	1
We wonen in Maastricht	3
Kom hier vandaan en kom hier vaak omdat mijn ouders hier wonen	1
Komt uit maastricht	1
Kom uit de buurt	1
Want ik woon hier	1
3jaar in Maastricht gewerkt	1
Ik kom hier al heel erg lang mijn man is van oorsprong Maastrichtenaar en mijn dochter woont en werkt hier.	1
Op het werk	1
Familie	1
Van kleindochter	1
Van mijn dochter	1
Van mijn zus die in Maastricht woont	1
Van mijn zusje	1
Van vrouw	1
Vriendin	1
Kom hier vaak	1
Kom wel vaker in maastricht	1
Komen regelmatig	1
Komt vaak in maastricht	1
We komen hier vaker	1
We komen vaak in maastricht	1
Door hier op te zondag te komen	1
Eigen ervaring	1
Eigen zaak gehad in maastricht	1
Ik kom vaak in Maastricht	2
Ik kreeg een boete voor verkeerd parkeren op de zondag,was in de veronderstelling dat je op zondag niet hoefde te betalen	1
Gehoord	1
Winkeleigenaren in de binnenstad.	1
Winkels	1
Kreeg ineens parkeerboete	1
Matthieu Hermans	1
Mijn gezelschap heeft dat opgezocht voordat we kwamen	1
Niet mee bekend.	1
Nvt	1
Opgezocht voor we kwamen	1
We wisten het niet, laatste x dat we hier waren was dat nog niet	1
Vanuit professionele interesse	1
Toen ik aan het wandelen was	1
Toeval	1
Uit ervaring	1
Via via	1
Weet ik niet	1
De star	1
Door de media	1
Tv maastricht	1
Via de advertentie	1
Via de gemeente zelf	1

10.7 LEUK AAN KOOPZONDAGEN BEZOEKERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
De steden	2
De vriendelijkheid van de mensen	1
Eerste indruk is goed.	1
Eerste keer en zijn harstike tevreden	1
Gast vrijheid	1
I enig shopping	1
Iedere week, je kunt er van op aan	1
Iets recreation	1
Mensen en de winkels	1
Mensen kijken.	1
Mensen zijn vriendelijk	1
Maastricht altijd leuk	1

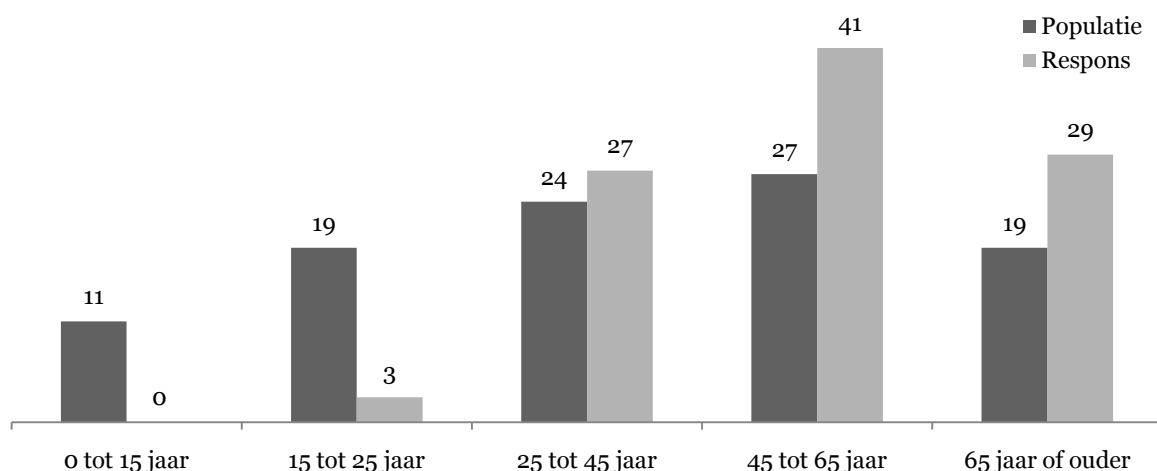
Omschrijving	Aantal
Mediamarkt	1
Het eten is lekker	1
Ik werk zelf in de horeca en de zondag is drukker sinds het koopzondag is	1
Leuk	1
Ik vind het leuk voor de jongeren, die door de week geen tijd hebben om te gaan	1
De leuke activiteiten	1
De mensen	1
Boeken bij Selexzys Terras pikken Lunchen in de stad	1
Bourgondisch	1
Bourgondisch, leuke winkels	1
Centrum en de Maas	2
De evenementen	1
De gebouwen	3
De gebouwen,de sfeer	1
Goed	1
Goed voor de economie	1
Goed voor toerisme	1
Goeie dag om rustig door de stad te lopen	1
Fijn en rustig winkelen	1
Koopzondag maakt een weekendje weg extra aantrekkelijk. We hadden bij Maastricht Noord geparkeerd. Goedkoop, snel, netjes verzorgd, koffie, vriendelijke bus chauffeur.	1
Steden	1
Steden bezoeken	1
Steden en winkels	1
Stilte	1
Stimuleren economie	1
Ruimere bereikbaarheid, voorstaander zeven dagen per week open.	1
Schoon	1
Shoppen	1
Dankzij koopzondag heb ik werk op zondag.	1
Dat er koopzondag zijn.	1
Klantvriendelijk	1
Klantvriendelijkheid	1
Aardige mensen.	1
Alles	2
Bedrijvigheid in de stad	1
Dat ik veel werk heb. Leuke stad.	1
Denk dat het fijn is voor de mensen die werken.	1
Fijn dat het rustiger is dan op zaterdag	1
Omgeving	1
We komen niet om te winkelen maar het is fijn dat het kan, als we iets moois zien in de etalage dat we dan naar binnen kunnen	1
Wij vinden koopzondag altijd leuk. Gaan ook vaak in Den Haag winkelen.	1
Vanaf een terras mensen bekijken.	1
De klantvriendelijk	1
Trekt toeristen en dan heb ik meer werk	1
Vriendelijke mensen	1
De rust om te kunnen winkelen	1
Denk dat goed is voor economie. Wie gaat winkelen gaat ook lunchen en drinken.	1
Reuring in stad	1

10.8 NIET LEUK AAN KOOPZONDAGEN BEZOEKERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
Het verkeer kan beter	1
Bedelaars	1
Openbaar vervoer	1
Openingstijden vanaf 12.00. Liever 11.00 open	1
De laatste trein gaat al vroeg.	1
De mensen	1
De stad richt zich te veel op Tefaf- en André Rieu-publiek. Te weinig op de inwoners.	1
De stank.	1
De stoep	1
De tegels op straat	1
Stad is voor mij te klein.	1
Expensive	1
Extra dag werken	1
Het is een prachtige stad. Maar mede daardoor niet zo kinderwagen-vriendelijk.	1
De fanfares en straatartiesten in de stad zijn niet zo mijn ding.	1
Is een beetje klein	1
Niet iedereen is blij met vier zondagen open per maand.	1
Niet leuk voor personeel. Geen vrije dag meer.	1
Neutraal	1
Mogen meer potieken komen	1
Lastig om een plek op een terras te vinden.	1
Te veel zwerf fietsers	1
24uurs economie	1
Commercialiteit	1
Commercieel, weinig afwisseling	1
Te kort open op zondag	1
Weinig gave dingen voor jongeren, vooral qua muziek.	1
Werkgelegenheid is heel slecht.	1
Dat er steeds meer filialen van ketens en vreetschuren zijn gekomen ten koste van unieke zaakjes	1
Wat mij de laatste stoort is de toenemende winkels met de buiten verkoop: de opdringerigheid van zaken als soap storries of absolute flawless zijn geen toevoeging voor deze stad. Ook de toenemende aantal aanbieders van drugs in de stad is een gevege	1
Mogen meer bussen rijden naar haar het centrum	1
Op zondag gaan sommige bussen maar 1x per uur. Vind ik te weinig.	1
Te weinig hippe boetieks. Dat mensen nu ook op zondag moeten betalen om te parkeren. Erg druk.	1
Te weinig veolia bussen	1
Veel toeristen	1
Maastricht wil te veel op andere steden lijken. Te veel brallerige studenten. Te druk op straat in het weekend.	1
Sommige winkels zijn niet open.	1
Jammer dat niet iedereen meedoet.	1
Straatmuzikanten die niets kunnen en fietsers door winkelstraten	1

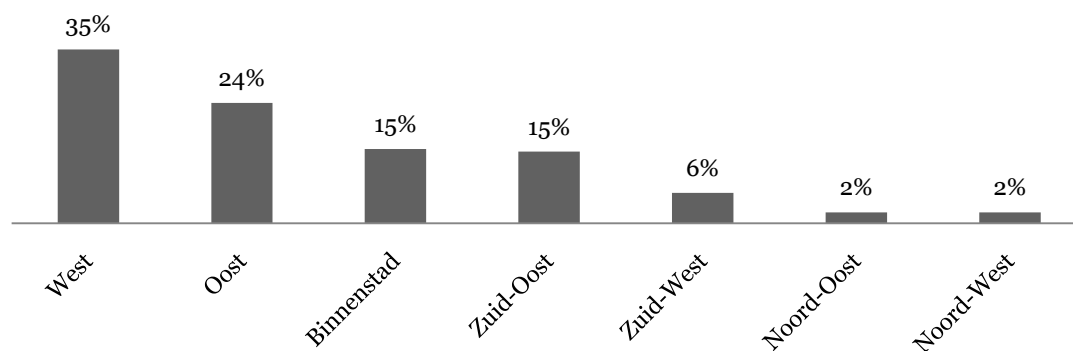
10.9 LEEFTIJDSCATEGORIEËN RESPONDENTEN MAASTRICHPANEL VERSUS VERDELING GEMEENTE MAASTRICHT (%)

Figuur 36: Leeftijdscategorieën respondenten maastrichtpanel versus verdeling gemeente maastricht (%)

10.10 HERKOMST RESPONDENTEN MAASTRICHPANEL (%)⁹

Figuur 37: Herkomst respondenten maastrichtpanel (%)

10.11 REDEN BEZOEK KOOPZONDAG BUITEN MAASTRICHT BEWONERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
goedkoper parkeren	1
gratis parkeren	1
Makkelijk kort bij parkeren als je slecht ter been bent is Maastricht niet mens vriendelijk om te winkelen. Wil je kort bij parkeren mag je wat meer betalen	1
makkelijker parkeren	1
Parkeren daar gratis is	1
vrij parkeren	1
Ander winkelaanbod	1
Speciaal zaak	1
specifieke winkel	1
Winkelen	1
winkels die niet in Maastricht bestaan	1

⁹ Wijkindeling is volgens de indeling van het CBS

10.12 REDEN MINDER VAAK BEZOEK MAASTRICHT BEWONERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
1maal per maand	1
Als ik op zondag winkel, dan zijn het meestal meubelzaken	1
beschouw de zondag als een rustdag voor iedereen .dus ook winkelpersoneel	1
Ga naar België	1
ga op zondag naar de kerk	1
Ik ben sinds mijn afstuderen minder vaak in 's-Hertogenbosch, waar ik vandaan kom	1
is de financiële situatie niet naar	1
tegen koopzondagen	1

10.13 ERVAREN OVERLAST BEWONERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
Drukte door (te) veel mensen	1
drukte in de binnenstad	1
drukte in het centrum	1
drukte op straat	1
er is nooit meer eens rust in de binnenstad, het straatbeeld is zo mooi als niet alle winkels open zijn, de sfeer is anders en dit ervaar ik nu nooit meer	1
geen rustig moment meer in de Maastrichtse binnenstad voor de inwoners van Maastricht	1
gewoon heel druk met mensen	1
Gewoon veel te druk om plezierig te kunnen winkelen.	1
het is veel te druk in en rondom de stad	1
je kunt er nooit meer relaxen	1
ongezellig druk in binnenstad	1
overvolle pleinen en straten	1
te druk met een rolstoel	1
te veel mensen	1
te veel mensen op een te klein oppervlak	1
veel te druk	1
wonend aan rand van centrum ervaar ik nooit meer rust in de stad	1
Fietsers in de voetgangersgebieden	1
files	1
koopjestoeristen	1
minder kans om te genieten van oud-Maastricht	1
nu moet ik betalen om te parkeren bij het werk	1
winkelend publiek tijdens een evenement als 'stadsprins uitroepen'	1
aantasting wekelijkse rustdag	2
de gezelligheid van de binnenstad in rust is weg	1
Drugrunners	1

10.14 REDEN BEZOEK KOOPZONDAG BEWONERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

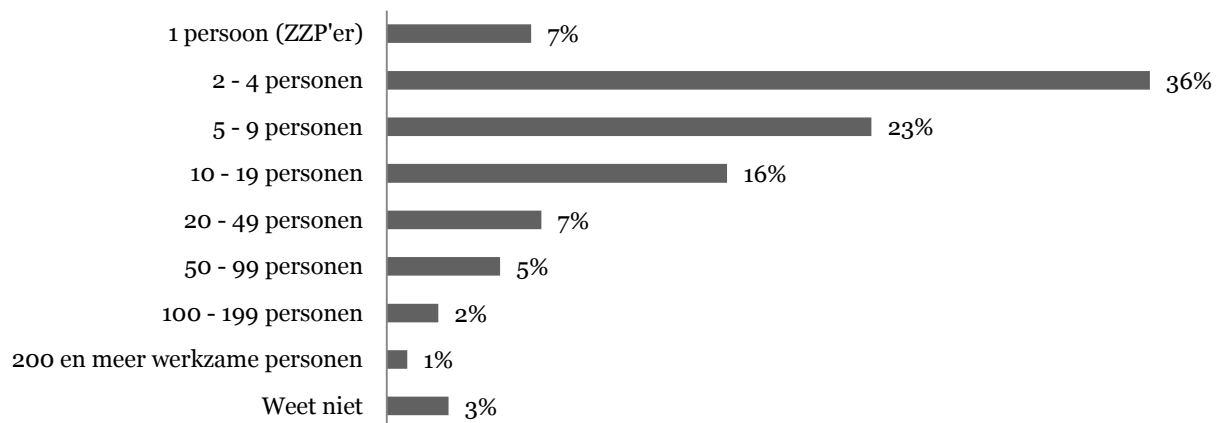
Omschrijving	Aantal
had DRINGEND PARACETAMOL NODIG	1
had iets nodig uit de stad	1
had nog iets nodig	1
Had op een zondag met spoed iets nodig	1
gewoon iets nodig	1
cadeautje nodig.	1
het was noodzakelijk	1

Omschrijving	Aantal
ik wilde een klus doen waarvoor ik nog perse iets moest kopen.	1
moest iets hebben	1
Moest iets hebben, dus even gaan halen.	1
noodzaak	1
Noodzaak	1
noodzaak hadgeen eerder vervoer	1
Om iets te kopen dat ik nodig had	1
ontbrekend ingrediënt voor een maaltijd	1
Onverwacht iets nodig	1
per se iets dezelfde zondag nodig	1
Pure noodzaak	1
sinterklaaskado's	1
Wel eens handig wanneer iets vergeten	1
Indien ik iets vergeten ben	1
vergeten boodschap	1
vergeten boodschappen halen	1
vergeten levensmiddelen te kopen	1
Soms vergeet ik iets te halen door de week dat ik zondag nodig heb	1
Was noodzakelijk.	1
boodschap vergeten	1
dagelijks verse boodschappen	1
Iets vergeten.	1
het kwam toevallig zo uit	1
ik was er STOMTOEVALLIG	1
ik was toevallig in de stad	1
toeval	2
Toevallig gebruik gemaakt van de mogelijkheid	1
toevallig nog wat nodig	1
was er toevallig	1
was ik toevallig in de buurt	1
Had toevallig eerder die week geen tijd gehad	1
iets vergeten door de week	1
Iets vergeten te halen of tijdgebrek door de week	1
De stad op zondag is een ramp, maar een enkele keer heb je door tijdgebrek geen keuze.	1
komt soms beter uit	1
soms komt het beter uit of als het slecht weer is	1
t was slecht weer	1
Zonnig weer	1
zeker in de zomer	1
Bij slecht weer	1
actie was alleen die dag geldig	1
bij onverwachts bezoek	1
ik dac ht laten we even gaan op zondag. anders doe ik dit niet	1
ik werd meegevraagd door mijn dochter	1
Is vaak de dag dat ik samen met iemand kan winkelen	1
Komt vaak zo uit	1
kwam net zo uit	1
lekker terrasje er bij	1
met bezoek	1
wel eens gezellig maar sporadisch in de stad	1
wilde eens zien of ik het leuk vond	1
Zondag zou weer een rustdag moeten worden.	1

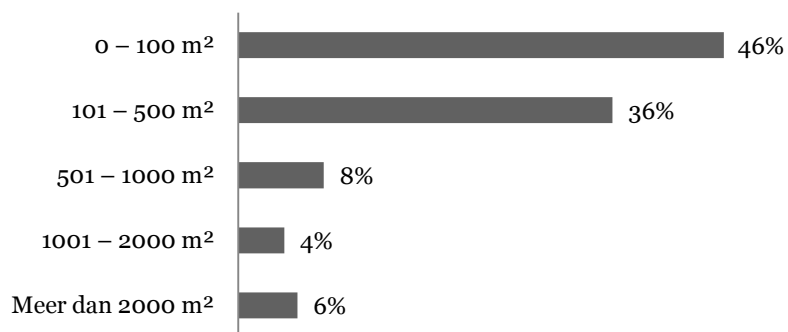
10.15 AANTAL WERKZAME PERSONEN (FULLTIME EN/OF PARTTIME) (%)

Figuur 38: Aantal werkzame personen (fulltime en/of parttime) (%)

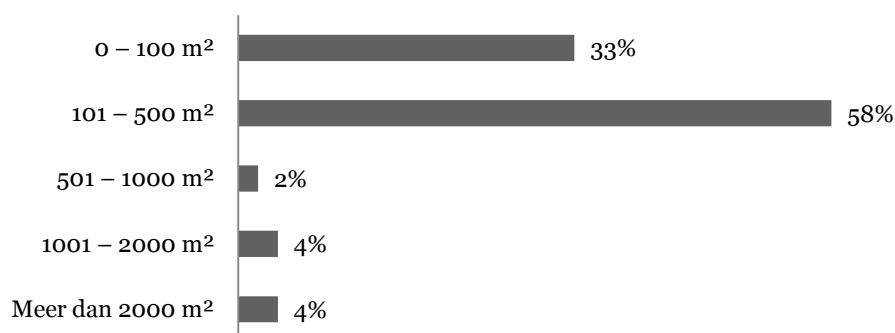
10.16 WINKELVLOERVERKOOPOPPELVLAKE (%)

Figuur 39: Winkelvloerverkoopoppervlakte (%)

10.17 BEDRIJFSVLOEROPPELVLAKE (%)

Figuur 40: Bedrijfsvloeroppervlakte (%)

10.18 WIJZE COMPENSATIE ZONDAGOPENING ONDERNEMERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
Ben inmiddels de koopzondagen gesloten	1
Dinsdag t/m Zondag geopend	1
elke dag half uur LANGER open	1
Geen koopavond meer	1
Meer uren open nl.maandag t.m. vrijdag van 10-21, zaterdag van 10-19 en zondagen van 12-18 uur	1
sinds april 2015 geen donderdag koopavonden meer.	1
wij waren al open op zondag	1
zijn niet geopend	1
Zoals voor de invoering zijn wij altijd gesloten op maandagen.	1

10.19 REDEN GEOPEND OP ZONDAG ONDERNEMERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
(behoud) werkgelegenheid	2
Alleen als er iets speciaals is bv Rieu, Tefaf. Op de jaar omzet heeft de koopzondag absoluut geen invloed!	1
Alleen de zondagen in december ivm feestmaand en extra koopmomenten voor mijn klanten	1
Alleen in december	1
Andre Rieu en de Tefaf extra koopzondag. De zondag voor de Kerst en elke 1e zondag van de maand. Ik heb 't enkele maanden geprobeerd, maar dit heeft totaal geen zin. Ben er dan ook 100 % op tegen.	1
Bed and Breakfast	1
Concurrentie buiten Maastricht: indien we als stad Maastricht niet geopend zijn dan "missen" wij de trein.	1
concurrentie met omliggende steden	1
Consumentenontwikkeling, toerisme positief beïnvloeden, altijd compleet aanbod bieden als binnenstad	1
door de koopzondag is de maandag en donderavond veel minder in omzet	1
enkel voor klanten die doordeweeks geen tijd hebben de kans te geven om ons op zondag, hun vrije dag, te bezoeken	1
extra koopzondag in winkelcentrum	1
gericht eigen publiek	1
horeca	1
Horeca	1
ivm feestdagen	1
jaarlijkse braderie en koopzondag voor de Kerst	1
nog geen duidelijk inzicht in	1
odat ik administratief werk doe in de winkel zet ik de deur open.	1
om het verlies aan omzet op zaterdag en maandag in te halen.	1
omdat het nu eenmaal door de gemeente besloten is	1
Omdat wij ook onderdeel zijn van de bezienswaardigheden in de stad	1
Omzet blijft gelijk als in de oude situatie. Deze wordt nu over 7 dagen verdeeld i.p.v. 6 dagen en de eerste zondag vd maand. Bij dichthouden van onze zaak is er eerder sprake van omzetverlies.	1
ONDERNEMERSACTIVITEIT IN HET WINKELGEBIED	1
restaurant, 7 dagen in de week open	1
service naar bepaalde klanten	1
service naar de klant	1
service naar klant op bv. zondag voor kerst	1
Sinds enkele jaren zijn wij op maandag gesloten vanwege te weinig rendement op die dag. De koopzondag zou twee gesloten dagen betekenen. De zondag is dan rendabeler om open te gaan dan de maandag.	1
tankstations zijn altijd op zondag open geweest als serviceaspect naar de klanten	1
we zijn gedwongen open op zondag, omdat deze koopzondag ons opgelegd is Sluiten is dan geen optie, want dan raak je klanten kwijt!	1
wij hebben een cafetaria en zijn altijd op zondag open.	1
Wij hebben een juwelierswinkel, een luxe product wat niet alleen aangekocht wordt. Vaak moet daar de partner bij zijn en die zijn op zondag beide in de gelegenheid om langs te komen bij ons. En de andere juweliers zijn niet open op zondag.	1
wij hebben een restaurant	1

Omschrijving	Aantal
wij waren de afgelopen 2 jaar alleen open op de zondagen in de maand december	1
Wij waren en zijn altijd op zondag open aangezien wij een horecabedrijf zijn	1
Wij zijn al sinds mensenheugenis open op zondag	1
Wij zijn een horecabedrijf	1
wij zijn een hotel en 24 uur 365 dagen per jaar geopend	1
Wij zijn onafhankelijk van de koopzondagen altijd al open geweest op zondag.	1
zondag open is bij ons alleen rendabel in december	1

10.20 REDEN NIET GEOPEND OP ZONDAG ONDERNEMERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
de klanten klagen veel over de hoge parkeertarieven in Maastricht, er zou een ander tarief moeten gelden doordeweeks dan kregen we terug meer bezoekers, ik heb de indruk dat de koopzondag vooral voor de horeca positief is maar niet voor ons in de detailhandel	1
eigen gericht publiek blijkt het te waarderen dat we aangeven niet 7 dagen in de week beschikbaar te zijn. Dat zijn zij in hun werk ook niet. Totaal aantal uren aanbod aan koopmomenten wordt ook als teveel ervaren	1
Filiaal Gronsveld met zondagopening. Filiaal met goede parkeergelegenheid.	1
gaat ten koste van verenigingsleven!!!!!!!!!!!!!!!!mensen komen met chagarijnige gezichten uit de binnenstad en voor verenigingen is inzet vaak probleem	1
Kosten liggen aanzienlijk hoger dan de opbrengst terwijl als wij op zondag open zijn wij de rest van de week minder verkopen. Dus de weken dat wij op zondag open zijn verkopen hebben wij wel meerkosten maar niet meer omzet dan de weken dat de Zondag gesloten is.	1
Kosten wegen niet op tegen de baten.	1
Omdat de koopzondagen over het algemeen meer kosten dan wat er wordt omgezet,zullen wij niet elke zondag open zijn. Ook moet de dubbel betaald regel worden afgeschaft,dit maakt dat de personeelskosten en loonbelastingen hierop de pan uit rijzen. Ook kijken wij naar de periode in het jaar (januari en februari geen koopzondag)Plus nemen wij ook het weer in aanmerking.	1
Onze straat lijkt op zondag uitgestorven, (Rechtstraat noord)	1
Onze zaak is nog maar tijdelijk open i.v.m. leeftijd	1
op zondag moet Maastricht zich anders presenteren dan alleen koopstad. 6 dagen koopstad is voldoende. Maastricht moet zich onderscheiden en op zondag moet Maastricht zich meer presenteren als cultuurstad. De omzet van de koopzondag wordt weggehaald van andere dagen en de zaterdag in het bijzonder. Alleen voor de horeca is het toegevoegde waarde.	1
personeel moet dubbel betaald worden volgens cao, wij kunnen geen zondag hulpjes inschakelen door ons specialisme, personeelskosten worden hierdoor erg hoog! Wij kunnen de klanten toch ook niet een dubbele verkoopprijs gaan vragen. Als de consument een 24uurs economie wil zal het personeel ook voor normaal uurloon moeten werken. Het is nu reeds moeilijk om aan gemotiveerd personeel te komen(650.000 werklozen!) dat wordt alleen maar erger als ze ook nog verplicht worden om enkele zondagen per mnd. te werken.	1
We waren voorheen wel alle zondag open die aangegeven waren door de gemeente	1

10.21 VERSCHUIVING VAN UREN ONDERNEMERS CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Aantal
geen medewerkers, zzp-er	1
Ik ben ZZP'er . Dus geen personeel	1
Ik heb een extra medewerker in dienst genomen als leidinggevende voor de zondag. Daarnaast kan ik door de zondagopenstelling mijn part-time medewerkers en hulpkrachten meer werk bieden. Zij vangen dit op.	1
Ik heb geen medewerkers sta alleen in winkel	1
Werkte als enige medewerker, éénmanszaak!	1
zzp	1
Als zelfstandige meer uren werken.	1
Combinatie van uitbreiding van uren met aanstelling van nieuwe krachten	1
De koopavond en de maandag zijn minder bezocht, het weekend is gelijk gebleven	1
dinsdag tot en met zaterdag een uur later open, 11.00 uur ipv 10.00 uur en die uren verschoven naar de zondag	1
Er is een verschuiving van het aantal uren en een toevoeging. Medewerkers werken op zondag en ontvangen daarvoor een deel tijd voor tijd terug. Andere werknemers komen extra en ontvangen daarvoor salaris.	1

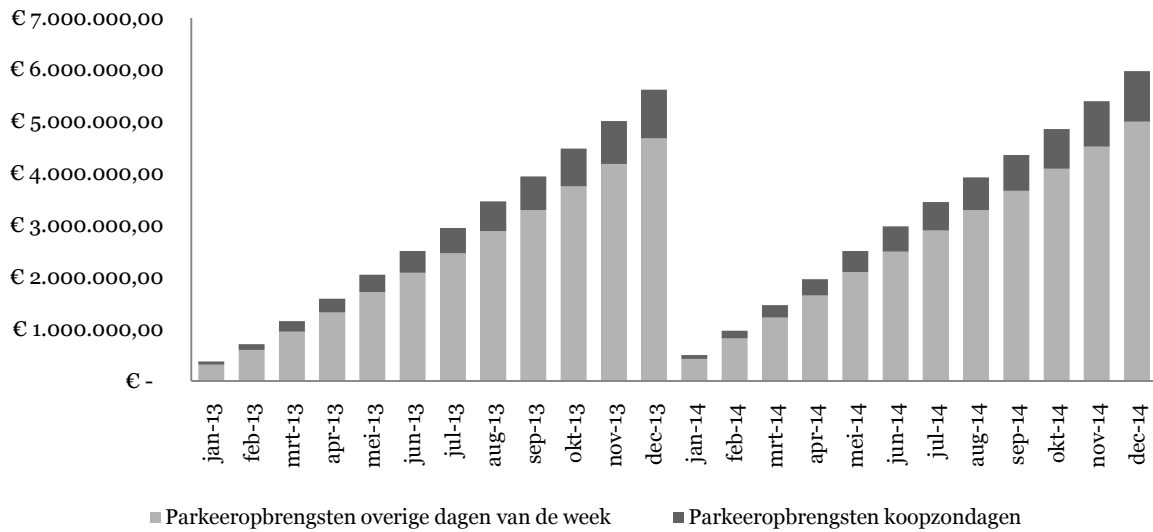
Omschrijving	Aantal
Ik werk zelf iedere zaterdag en zondag en heb binnen de week een roosterwijziging kunnen doorvoeren om twee aaneengesloten dagen niet in de winkel te hoeven zijn	1
Natuurlijk is er sprake van verschuiving, maar met de extra mensen in dienst wordt dit onderling in het rooster verdeeld, de ene week bijv maandag-zaterdag, andere week dinsdag-zondag	1
nee er is minder werk op de zaterdag doordat de verkoop zich verschuift naar zaterdag en zondag	1
Om de kwaliteit op de winkelvloer te kunnen blijven garanderen is het noodzakelijk om met medewerkers te schuiven. Daarnaast is het noodzakelijk om de verschoven uren dan weer op te vangen.	1
Roosters van de medewerkers worden zo gemaakt dat ze allemaal regelmatig op zondag werken.	1
Wij zijn voor alsnog, nog steeds alleen de eerste zondag v.d. mnd. open	1
Zaterdag zondag en maandag	1
zelf meer uren maken.	1

10.22 AANTAL KOOPZONDAGEN PER JAAR ONDERNEMERS; CATEGORIE ANDERS (AANTAL)

Omschrijving	Anders
2 Stuks in November en 2 stuks in December	1
2 zondagen per maand	1
Aleen op hoogtijdagen.	1
alleen in de december maand	1
Alleen open op zondag tijdens evenementen, zoals TEFAF en de maand december, dan heeft het enigszins zin. De rest van de zondagen dicht, alleen de horeca profiteert van de koopzondagen. Het zoals al was voorspelt een leuke kijkjesdag en daarna gezellig wat eten en drinken, maar geen daadwerkelijke omzet voor de speciaalzaken, waar Maastricht toch ook zo graag prat op gaat. Grote winkelketens vind je in iedere stad en aanbod op internet.	1
circa 6-10x per jaar, aansluitend bij bijzondere evenementen in de stad	1
Elke zondag met uitzondering van feestdagen	1
elke zondag open van 10.00 tot 17.00 uur	1
Elke zondag open, maar alle winkels verplicht dicht met feestdagen (Pasen, Pinksteren, Hemelvaart en Bevrijdingsdag (1 x per 5 jaar) en Koningsdag dicht, net als met Eerste en Tweede Kerstdag en Nieuwjaarsdag.	1
en richting feestdagen, dus november en december elke zondag, zoals het voorheen was	1
Er is geen weg terug, de competitie van buiten de stad kan alleen aangegaan worden door open te zijn, maar dan wel iedereen en ook van 12 tot 17. Nu is het onduidelijk voor de gasten en daardoor ook het resultaat niet zoals het kan zijn. Onze mening: open met iedereen en met de gemeente een goede campagne naar buiten brengen. Zeker een jaar lang wekelijks via de media (diverse mogelijkheden). Daarnaast motiveren van de ondernemers vanuit de gemeente.	1
gekoppeld aan evenementen in het centrum, bv Tefaf, decemberinkopen en Rieu. Gesloten tijdens feestdagen en religieus/culturele activiteiten in de binnenstad.	1
gericht en gekoppeld aan speciale evenementen (TEFAF/ MAGisch Maastricht etc)	1
Het maak mij niks uit. Ik wil best iedere zondag open (tot nu toe is het rendabel) maar ik baal dat in mijn wijk (wyck) niet iedereen mee doet. Er staat al zoveel leeg dus erg aantrekkelijk is het niet voor de klant. Ik kan veel meer omzet krijgen als iedereen mee doet!	1
Is niet meer terug te draaien. Men wil een zg vierentwintig uren economie maar wij moeten het personeel wel 100% extra loon op zondag betalen. Hier is niets aan gedaan. De Cao's zijn van vorige eeuw. Daar zit het eigenlijke probleem.	1
kOOPZONDAG ALLEEN TOESTAAN IN TOERISTENGEBIED	1
kunnen nu niet meer terug!!!	1
Moet winkelier zelf kunnen bepalen	1
Op een vaste zondag vd. maand en op bijzondere zondagen zoals Tefaf -Rieu - preuvenemint etc.	1
Per wijk ieder jaar een andere supermarkt, allemaal samen geeft extra druk en kosten.	1
voor de feestdagen enkele koopzondagen	1

10.23 CUMULATIEVE PARKEEROPBRENGSTEN JAREN 2013 EN 2014 UITGESPLITST NAAR KOOPZONDAGEN EN OVERIGE DAGEN (€)

Figuur 41: Cumulatieve parkeeropbrengsten jaren 2013 en 2014 uitgesplitst naar koopzondagen en overige dagen (€)

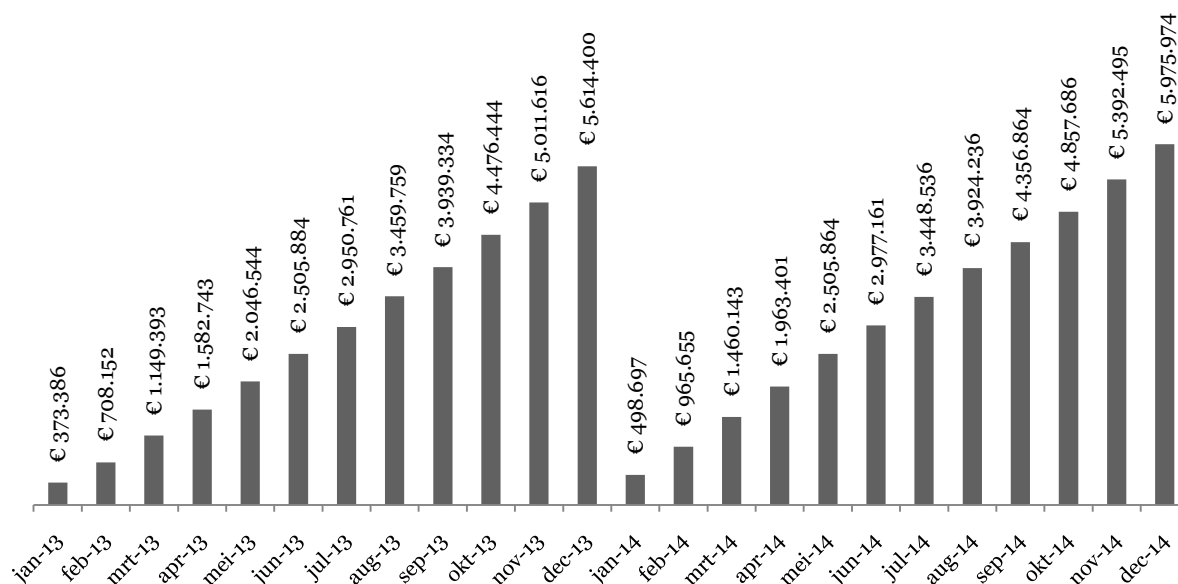
Tabel 8: Cumulatieve parkeeropbrengsten uitgesplitst naar koopzondagen en weekdagen (€)

Maand/jaar	Parkeeropbrengsten koopzondagen cumulatief (€)	Parkeeropbrengsten overige dagen van de week cumulatief (€)	Parkeeropbrengsten totaal cumulatief (€)
jan-13	€ 59.923,26	€ 313.462,63	€ 373.385,89
feb-13	€ 114.735,42	€ 593.416,08	€ 708.151,50
mrt-13	€ 203.598,75	€ 945.794,39	€ 1.149.393,14
apr-13	€ 266.457,61	€ 1.316.285,56	€ 1.582.743,17
mei-13	€ 331.502,37	€ 1.715.041,18	€ 2.046.543,55
jun-13	€ 422.740,35	€ 2.083.143,75	€ 2.505.884,10
jul-13	€ 487.077,55	€ 2.463.683,05	€ 2.950.760,60
aug-13	€ 573.603,65	€ 2.886.155,68	€ 3.459.759,33
sep-13	€ 647.292,27	€ 3.292.041,92	€ 3.939.334,19
okt-13	€ 725.557,32	€ 3.750.886,87	€ 4.476.444,19
nov-13	€ 827.779,02	€ 4.183.836,95	€ 5.011.615,97
dec-13	€ 937.186,85	€ 4.677.213,39	€ 5.614.400,24
jan-14	€ 73.857,23	€ 424.840,21	€ 498.697,44
feb-14	€ 146.034,36	€ 819.620,67	€ 965.655,03
mrt-14	€ 240.221,30	€ 1.219.921,33	€ 1.460.142,63
apr-14	€ 317.309,09	€ 1.646.092,04	€ 1.963.401,13
mei-14	€ 409.090,11	€ 2.096.774,07	€ 2.505.864,18
jun-14	€ 483.677,13	€ 2.493.484,04	€ 2.977.161,17
jul-14	€ 547.019,63	€ 2.901.516,01	€ 3.448.535,64
aug-14	€ 629.576,03	€ 3.294.660,31	€ 3.924.236,34
sep-14	€ 693.896,53	€ 3.662.967,31	€ 4.356.863,84
okt-14	€ 765.453,83	€ 4.092.231,94	€ 4.857.685,77
nov-14	€ 878.521,83	€ 4.513.973,24	€ 5.392.495,07

Maand/jaar	Parkeeropbrengsten koopzondagen cumulatief (€)	Parkeeropbrengsten overige dagen van de week cumulatief (€)	Parkeeropbrengsten totaal cumulatief (€)
dec-14	€ 978.291,13	€ 4.997.683,31	€ 5.975.974,44

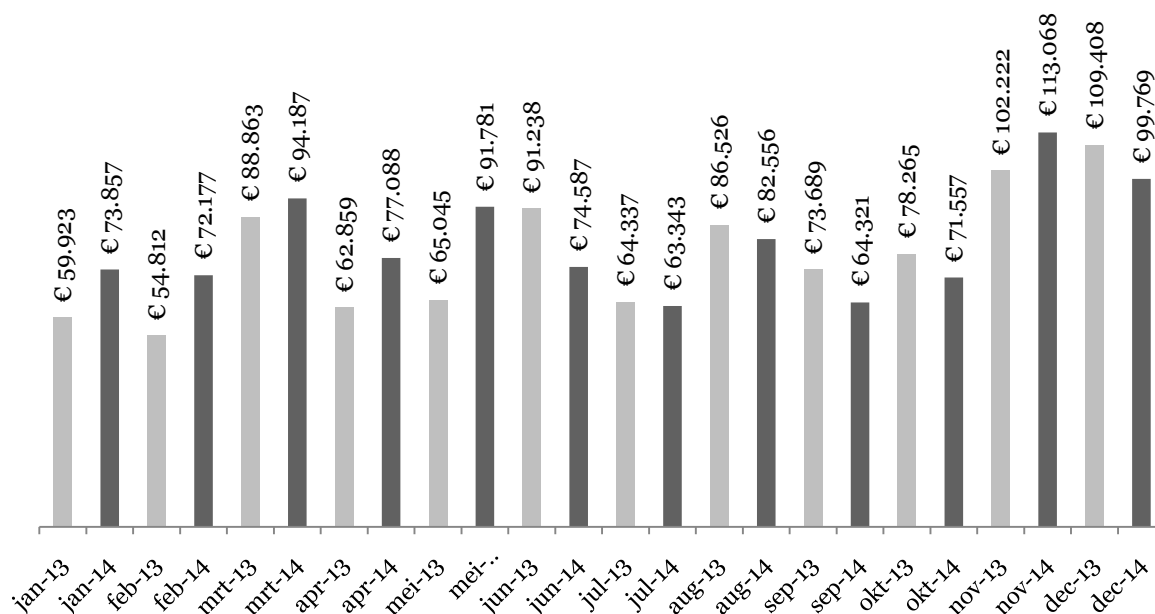
10.24 CUMULATIEVE TOTALE PARKEEROPBRENGSTEN 2013 EN 2014 (€)

Figuur 42: Cumulatieve totale parkeeropbrengsten (alle dagen) 2013 en 2014 (€)

10.25 PARKEEROPBRENGSTEN KOOPZONDAGEN PER MAAND (€)

Figuur 43: Parkeeropbrengsten koopzondagen per maand (€)

10.26 VRAGENLIJST BEZOEKERS

1. Wat is de naam van de enqueteur?

- Dunya
- Nadine
- David
- Lieke

Anders, namelijk

-----

2. In welk land woont u?

- Nederland
- Duitsland
- België

Anders, namelijk

-----

3. Wat is uw postcode?

Postcode NL = vier cijfers + twee letters (zonder spatie)

Postcode België = vier cijfers

-----

4. Uit hoeveel personen bestaat het gezelschap waarmee u op dit moment Maastricht bezoekt? (uzelf meegerekend)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5 of meer

5. Hoeveel personen in het gezelschap waarmee u op dit moment Maastricht bezoekt is jonger dan 18 jaar? (uzelf meegerekend)

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5 of meer

6. Wat is uw leeftijd?

-

7. Wat zijn de belangrijkste redenen voor uw bezoek aan het centrum van Maastricht? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Funshoppen
- Stedenbezoek
- Historische binnenstad
- Horecabezoek (terras, restaurant)
- Weekendje weg
- Culturele activiteiten
- Museum
- Theater
- Bioscoop
- Koopzondag
- Winkelen, denkt u hierbij aan het aanschaffen van 'niet dagelijkse boodschappen' zoals kleding, meubels, doe-het-zelf artikelen, hobby- en vrijetijdsartikelen, boeken, witgoed enz
- Werk
- Boodschappen zoals brood, fruit, groente, vlees, drinken enz.
- Evenement
- Kerkbezoek
- Ik woon in het centrum

Anders, namelijk

-----

8. Welk evenement heeft u vandaag bezocht? (meerdere antwoorden mogelijk)

- AmstelGold race
- Preuvenemint
- TEFAF
- Nederlandse Dansdagen
- Jeu de Boules-toernooi
- Servaaskermis
- Andre Rieu
- Opening carnaval op 11 november
- Processie

Anders, namelijk

-----

9. Hoeveel uur denkt u dat uw bezoek aan Maastricht vandaag in totaal in beslag zal nemen? (tijd inclusief van en naar vervoersmiddel lopen)

Afronden op half uur.

-

10. Hoeveel euro besteedt u of verwacht u te besteden in de binnenstad tijdens dit bezoek aan Maastricht?

Alleen heel getal invullen zonder euroteken.

-

11. Hoeveel euro hiervan verwacht u uit te geven in de horeca (café, restaurant, terras)?

Alleen heel getal invullen zonder euroteken

-

12. Hoeveel euro verwacht u uit te geven in de detailhandel?

Alleen heel getal invullen zonder euroteken.

-

13. Welke beschrijving van uw uitgaven tijdens de koopzondag past het beste bij u?

- De uitgaven tijdens de koopzondag zijn extra uitgaven
- De uitgaven tijdens de koopzondag had ik anders op een andere dag gedaan

14. Doet u op zondag wel eens dagelijkse boodschappen?

Denkt u hierbij aan het aanschaffen van boodschappen, zoals brood, groente, fruit, vlees, drinken, enz.

- Ja, ik doe boodschappen bij de supermarkt in het centrum van Maastricht
- Ja ik doe boodschappen bij de kleine winkels (groenteboer, bakker, slager, nachtwinkel) in het centrum van Maastricht
- Ja, ik doe boodschappen ergens anders in Maastricht
- Nee, ik doe geen boodschappen in het centrum van Maastricht omdat de winkels die zondags open zijn niet voldoen aan mijn behoefte
- Nee, ik doe op zondag nooit boodschappen
- Weet niet/geen mening

15. Bent u het eens/oneens met de volgende stellingen of heeft u hier geen mening over ?

	Zeer mee oneens	Mee oneens	Neutraal	Mee eens	Zeer mee eens	Weet niet/geen mening
De wekelijkse koopzondag is goed voor de economie van Maastricht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik koop door de koopzondag op andere dagen minder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De koopzondag is goed voor de gezelligheid in het centrum van Maastricht	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De wekelijkse koopzondag biedt me meer keuzevrijheid voor het moment waarop ik ga winkelen

16. Wat zijn voor u redenen om op koopzondag te winkelen? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Ik vind zondag een prettige dag om te gaan winkelen
- Winkelen is een leuke besteding van de vrije zondag
- Op andere dagen heb ik geen tijd om te gaan winkelen
- Ik heb op zondag niets anders te doen

Anders, namelijk

-----

17. Wat zijn voor u redenen om niet op koopzondag te winkelen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- Ik heb andere bezigheden op zondag
- Zondag is voor mij een rustdag
- De winkel die ik graag zou bezoeken is niet geopend
- Dan steun ik de zelfstandig ondernemers
- Ik winkel nooit

Anders, namelijk

-----

18. Geef aan hoe tevreden of ontevreden u bent over de volgende onderdelen van de koopzondagen?

Ze er ontevreden	Ontevreden	Neutraal	Tevreden	Ze er tevreden	We et niet/geen mening
------------------------	------------	----------	----------	----------------------	---------------------------------

Aantal winkels dat open is	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drukke op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sfeer op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De veiligheid op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De netheid op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De culturele activiteiten op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De koopzondag als geheel	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Was u voorafgaand aan dit bezoek bekend met de wekelijkse koopzondagen in Maastricht?

- Ja
- Nee
- Weet niet/geen mening

**20. Hoe heeft u gehoord over de koopzondagen in Maastricht?
(meerdere antwoorden mogelijk)**

- Radio
- Tv
- Internet
- Krant
- Magazine
- Billboard
- Hotel
- VVV
- Vrienden / bekenden
- Kan ik me niet meer herinneren

Anders, namelijk

-----

21. Hoe bent u naar Maastricht gekomen?

- Lopend
- Met de fiets/brommer
- Openbaar vervoer
- Auto
- Georganiseerde (bus)reis

Anders, namelijk:

**22. Waarom kiest u voor dit vervoermiddel?
(meerdere antwoorden mogelijk)**

- Kosten
- Reistijd
- Comfort
- Veiligheid
- Gezondheid
- Milieuoverwegingen

Anders, namelijk

-----

23. Welk rapportcijfer geeft u voor de bereikbaarheid van Maastricht vandaag?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- Weet niet/geen mening

24. Blijft u overnachten in een hotel/persion/logies?

- Ja, in Maastricht
- Ja, buiten Maastricht
- Nee - Go to 28
- Weet niet/geen mening

25. Hoeveel nachten blijft u overnachten?

-

26. Heeft de koopzondag ervoor gezorgd dat u meer nachten heeft overnacht?

- Ja
- Nee
- Weet niet/geen mening

27. Heeft de koopzondag ervoor gezorgd dat u op de dag van vertrek langer in het centrum van Maastricht bent gebleven?

- Ja
- Nee
- Weet niet/geen mening

28. Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van het parkeren in Maastricht?

	Ze er ontevreden	Ontevreden	Neutraal	Tevreden	Ze er tevreden	Weet niet/geen mening
Aantal parkeerplaatsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Afstand tot eindbestemming	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tarief	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bereikbaarheid parkeerplaats	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Veiligheid parkeerplaats

Bewegwijzering naar de parkeerplaats

29. Kunt u aangeven wat u als bezoeker leuk vindt/waardeert aan de koopzondag van Maastricht?

-----

30. Kunt u aangeven wat u als bezoeker minder leuk vindt of niet waardeert aan Maastricht?

Bedankt voor het invullen van de vragenlijst!!

10.27 VRAGENLIJST INWONERS

Online vragenlijst inwoners evaluatie koopzondagen 2015

In 2013 zijn de winkeltijden voor de zondag voor de hele stad (zowel binnenstad als daarbuiten) vrijgegeven. Hierbij heeft de gemeente Maastricht besloten dat na twee jaar een evaluatie plaatsvindt. Afsproken is dat de gemeente Maastricht uitgebreid onderzoek doet naar het effect van de uitbreiding van de koopzondagen. U als Maastrichtse inwoner ontvangt een korte vragenlijst om enkele belangrijke evaluatiepunten te monitoren. We zouden het zeer op prijs stellen als u enkele minuten van uw tijd besteedt aan het invullen, zodat we een goed beeld kunnen krijgen van de effecten van dit nieuwe beleid.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking!

1. Wat is in het algemeen uw houding ten aanzien van de wekelijkse zondagsopenstelling van de winkels in de gemeente Maastricht?

- Positief
- Neutraal - het maakt me niets uit
- Negatief

2. Heeft u de afgelopen zes maanden wel eens op een koopzondag een winkel of supermarkt in de gemeente Maastricht bezocht?

- Ja
- Nee - Go to 5
- Weet niet

3. Waar in de gemeente Maastricht heeft u meestal een koopzondag bezocht?

- In de binnenstad
- Brusselse Poort
- Winkelcentrum Heer
- Ander winkelcentrum
- Een winkel buiten een winkelcentrum

Anders, namelijk:

-----

4. Wat voor winkel(s) heeft u in de afgelopen zes maanden op een koopzondag in de gemeente Maastricht bezocht? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Supermarkt
- Speciaalzaak voor levensmiddelen (bakker, slager, groenteman etc.)
- Bouwmarkt, tuincentrum, meubelzaak
- Autoshowroom

- Andere winkel in de binnenstad
- Andere winkel buiten de binnenstad

5. Heeft u de afgelopen zes maanden een koopzondag in een andere Nederlandse gemeente bezocht?

- Ja
- Nee
- Weet niet

6. Heeft u als gevolg van de wekelijkse koopzondag in Maastricht de afgelopen twee jaar minder vaak een koopzondag in een andere gemeente bezocht?

- Ja
- Nee - Go to 8
- Weet niet

7. Waarom heeft u in de afgelopen zes maanden een koopzondag buiten de gemeente Maastricht bezocht? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Als onderdeel van een dagje uit
- Om boodschappen bij een supermarkt te doen
- Omdat ik daar familie of vrienden heb wonen
- Omdat daar meer winkels zijn
- Omdat er leukere winkels zijn

Anders, namelijk:

-----

8. Verwacht u de komende zes maanden een of meerdere winkels in Maastricht op een koopzondag te bezoeken?

- Ja
- Nee
- Weet niet

9. Ervaart u overlast tijdens koopzondagen in het centrum van Maastricht?

- Ja
- Nee - Go to 11

10. Welke overlast ervaart u tijdens koopzondagen van de Maastrichtse binnenstad? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Geluidsoverlast
- Verkeersdrukke
- Parkeerproblemen
- Zwerfvuil
- Onveiliger op straat
- Meer hangjongeren

Anders, namelijk:

11. Hoeveel euro besteedt u gemiddeld op één koopzondag in de binnenstad?

- Minder dan € 25
- € 25 - € 50
- € 51 - € 100
- Meer dan € 100

12. Bent u het eens/oneens met de volgende stellingen of heeft u hier geen mening over?

	Zeer mee eens	Mee eens	Neutraal	Oneens	Zeer oneens	Geen mening
De wekelijkse koopzondag is goed voor de economie van Maastricht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik koop door de koopzondagen op andere dagen minder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De koopzondag is goed voor de gezelligheid in het centrum van Maastricht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De koopzondag verstoort de zondagsrust	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De wekelijkse koopzondag biedt me meer keuzevrijheid voor het moment waarom ik ga winkelen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Wat zijn voor u redenen om op koopzondag te winkelen? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Ik vind zondag een prettige dag om te winkelen
- Doordeeweeks en op zaterdag heb ik geen tijd
- Dan is de supermarkt ook open
- Winkelen is een leuke besteding van de vrije zondag
- Het is dan gezellig (in het centrum)
- Ik heb op zondag niet anders te doen

Anders, namelijk:

-----

14. Wat zijn voor u redenen om niet op koopzondag te winkelen? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Ik heb andere bezigheden op zondag
- Zondag is voor mij een rustdag
- Dan is het te druk (in het centrum)
- De winkel die ik graag zou bezoeken is niet geopend
- Dan steun ik de zelfstandig ondernemers
- Ik winkel nooit

Anders, namelijk:

-----

15. Vindt u dat de ondernemers vrij moeten zijn om zelf te beslissen of ze op zondag open gaan?

- Ja
- Nee
- Weet niet/geen mening

16. Geef aan hoe tevreden of ontevreden u bent over de volgende onderdelen van de koopzondagen?

	Ze er ontevreden	Ontevreden	Neutraal	Tevreden	Ze er tevreden	We et niet/geen mening
Aantal winkels dat open is	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drukke op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sfeer op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De veiligheid op straat	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De netheid op straat

De culturele activiteiten op straat

De koopzondag als geheel

17. Wat is uw geslacht?

- Man
 Vrouw

18. Wat is uw leeftijd?

18-19 jaar 20 t/m 34 jaar 35 t/m 49 50 t/m 64 jaar 65 jaar of ouder

Stadsdelen Maastricht

De gemeente Maastricht bestaat officieel uit vijf stadsdelen:

1.Stadsdeel Maastricht-Centrum:

Binnenstad, Jekerkwartier, Kommelkwartier, Statenkwartier, Boschstraatkwartier, Sint Maartenspoort, Wyck-C eramique;

2.Stadsdeel Zuid-West:

Villapark, Jekerdal, Biesland, Campagne, Wolder, Sint Pieter;

3.Stadsdeel Noord-West:

Brusselsepoort, Mariaberg, Belfort, Pottenberg, Malpertuis, Caberg, Oud-Caberg, Malberg, Dousberg-Hazendans, Daalhof, Boschpoort, Bosscherveld, Frontenkwartier, Belvédère, Lanakerveld;

4.Stadsdeel Noord-Oost:

Beatrixhaven, Borgharen, Itteren, Meerssenhoven, Wyckerpoort, Wittevrouwenveld, Nazareth, Limmel, Amby;

5.Stadsdeel Zuid-Oost:

Randwyck, Heugem, Heugemerveld, Scharn, Heer, De Heeg, Vroendaal.

19. In welk deel van de gemeente Maastricht woont u?

Stadsdeel 1	Stadsdeel 2	Stadsdeel 3	Stadsdeel 4	Stadsdeel 5
☐	☐	☐	☐	☐

20. Wat is uw hoogst genoten opleiding die u met een diploma heeft afgerond?

Lager onderwijs (inclusief lavo en vgl)	Lager beroepsonderwijs (lts, leao, lhno)	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs (mavo, mulo, vmbo)	Middelbaar beroepsonderwijs (MEAO, MTS, INAS)	Havo/vwo	Hbo	Wetenschappelijke opleiding	Weet niet
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. Wat is de samenstelling van uw huishouden?

Alleenstaand	Alleenstaand (zonder partner) met kinderen	Ik ben gehuwd / woon samen zonder thuiswonende kinderen	Ik ben gehuwd / woon samen met thuiswonende kinderen	Ik woon bij mijn ouder(s) / verzorgers	Ik woon in een studentenhuis / woongroep
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Anders, namelijk:

-----

22. Hoe hoog zijn de netto maandinkomsten van uw huishouden?

Minder dan € 250	€ 250 tot € 500	€ 500 tot € 1000	€ 1000 tot € 1500	€ 1500 tot € 2000	€ 2000 tot € 2500	€ 2500 tot € 3000	€ 3000 of meer	Weet niet
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Dit was de laatste vraag van de enquête. Wij danken u nogmaals van harte voor het invullen!

Vragenlijst koopzondagen

In 2013 zijn de winkeltijden voor de zondag vrijgegeven. De gemeente Maastricht voert dit jaar een evaluatie uit naar de effecten van de uitbreiding van de koopzondagen.

Uw mening telt!

Bent u tevreden over de wekelijkse zondagsopenstelling van de gemeente Maastricht? Zijn er zaken die u anders zou willen? U bent als ondernemer van groot belang voor onze gemeente. Daarom nodigen wij u uit om deel te nemen aan een korte vragenlijst. In deze vragenlijst wordt gevraagd wat u, als ondernemer, vindt van de wekelijkse koopzondagen en de invloed hiervan op uw omzet, bedrijfsresultaat en personeelbezetting.

Door uw antwoorden krijgen wij meer inzicht in hoe we verbeteringen kunnen doorvoeren op het gebied van de koopzondagen. Zo proberen wij eraan bij te dragen dat u op een prettige en succesvolle manier kunt blijven ondernemen in onze gemeente.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer vijf minuten. De antwoorden worden anoniem verwerkt.

Hartelijk bedankt voor uw medewerking!

Heeft u per post een inlogcode ontvangen?

Nee

Ja, namelijk:

-----

1. Is uw onderneming de afgelopen 2 jaar open geweest op één of meer zondagen?

Ja

Nee (u gaat door met vraag 12 van de vragenlijst) - Go to 13

2. Heeft u voordat de koopzondagen zijn vrijgegeven, gebruik gemaakt van de aangewezen koopzondagen in de gemeente Maastricht?

Ja, open op alle vastgestelde koopzondagen

Ja, open op een aantal van de vastgestelde koopzondagen

Nee, niet open op zondagen

Weet ik niet meer/Niet van toepassing

3. Wat is/zijn voor uw onderneming de belangrijkste reden(en) om op zondag geopend te zijn? (meer dan één antwoord mogelijk)

- Om extra omzet te halen
- In verband met de concurrentie
- Uit solidariteit met de overige winkels in de stad
- Omdat de consument dat van ons verwacht

Anders, namelijk:

-----

4. Heeft u sinds de invoering van de wekelijkse zondagsopenstelling meer mensen in dienst?

- Ja, ik heb meer mensen in dienst
- Nee, ik heb hetzelfde aantal mensen in dienst, maar zij werken wel meer uren
- Nee, ik heb hetzelfde aantal mensen in dienst die hetzelfde aantal uren werken
- Weet niet/geen mening

5. Is er sinds de invoering van de wekelijkse zondagsopenstelling sprake van verschuiving van de uren waarop medewerkers werken van doordeweekse dagen:

- Naar de zondag
- Naar de zaterdag
- Naar de zaterdag én zondag
- Geen verschuiving

Anders, namelijk:

-----

6. Wanneer uw onderneming op zondag geopend is, bent u dan:

- Op een doordeweekse dag dicht
- Doordeweeks minder uren open (bv. eerder dicht/later open)
- Op dezelfde tijden geopend als voor de wekelijkse koopzondagen
- Alle dagen geopend

Anders namelijk:

-----

7. Is uw omzet sinds de invoering van de wekelijkse zondagopenstelling gestegen, gedaald of gelijk gebleven?

- Gestegen
- Gelijk gebleven
- Gedaald
- Weet niet/geen mening

8. Hoe ervaart u de omzet op koopzondagen?

- Extra omzet boven op de reguliere weekomzet
- Verschuiving van omzet van andere dagen in de week naar de koopzondagen
- Weet niet/geen mening

9. Welk effect heeft de vrijstelling van de koopzondagen gehad op het aantal bezoekers/klanten/gasten van uw onderneming?

- Meer bezoekers/klanten/gasten
- Aantal bezoekers/klanten/gasten gelijk gebleven
- Minder bezoekers/klanten/gasten

10. Welk effect heeft de vrijstelling van de koopzondagen gehad op het rendement van uw onderneming?

- Positief
- Neutraal
- Negatief

11. Hoe vaak is uw onderneming gemiddeld genomen de afgelopen 2 jaar open geweest op zondag?

- Elke zondag - Go to 14
- Alleen de eerste zondag van de maand
- Één zondag per maand maar niet persé de eerste zondag van de maand
- Meerdere zondagen per maand maar niet elke zondag
- Weet niet

12. Waarom bent u niet open geweest tijdens (alle) koopzondagen? (meer dan één antwoord mogelijk)

- Ik zie geen meerwaarde in een koopzondag voor mijn omzet
- Ik kan geen personeel vinden voor de zondag
- Zondag is voor mij een rustdag
- Ligging ten opzichte van het centrum
- De koopzondag heeft een negatieve invloed op mijn werk - privé balans
- De koopzondag heeft een negatieve invloed op de werk - privé balans van mijn werknemers
- De werkdruk voor mijzelf en mijn werknemers neemt dan te veel toe

Anders, namelijk:

-----

13. Wat is in het algemeen uw houding ten aanzien van de wekelijkse zondagsopenstelling van de winkels in de gemeente Maastricht?

- Positief
- Neutraal - het maakt me niets uit
- Negatief

14. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met onderstaande stellingen?

	Zeer mee oneens	Mee oneens	Neutraal	Mee eens	Zeer mee eens	Weet niet
De wekelijkse koopzondag is goed voor de economie in Maastricht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het imago van Maastricht als ontmoetingsstad is versterkt door de wekelijkse koopzondag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als eigenaar/bedrijfsleider ben ik blij met de koopzondag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het werven, plannen en behouden van personeel gaat goed	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het effect van de recessie op mijn onderneming is minder groot doordat de koopzondagen zijn vrijgegeven	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De tevredenheid van mijn medewerkers is afgenomen sinds de invoering van de wekelijkse koopzondag	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De werk - privé balans van mijn werknemers is verslechterd door de invoering van de koopzondagen

Als compensatie van de koopzondag ga ik een andere dag in de week dicht

De werkdruk voor mijn werknemers is toegenomen sinds de invoering van de wekelijkse koopzondag

15. Hoe vaak moeten koopzondagen per jaar volgens u plaatsvinden?

- Geen koopzondagen
- Vaste zondag in de maand
- Elke zondag
- Weet niet/geen mening

Anders, namelijk:

-----

16. Hoe ziet u de recessie met betrekking tot uw onderneming voor 2015 en 2016 tegemoet?

- Positief
- Neutraal
- Negatief
- Weet niet/geen mening

17. Wat is de postcode van uw onderneming?

**18. In welke branche is uw bedrijf actief?
(meer dan één antwoord mogelijk)**

- Detailhandel
- Horeca
- Hotellerie

Anders, namelijk:

-----

19. Hoeveel personen (fulltime en/of parttime) zijn werkzaam bij uw bedrijf?

1 persoon (ZZP'er)	2 - 4 personen	5 - 9 personen	10 - 19 personen	20 - 49 personen	50 - 99 personen	100 - 199 personen	200 en meer werkzame personen	Weet niet
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. Wat is het winkelverkoopvloeroppervlakte van uw vestiging? Het gaat hierbij om de in de winkel voorkomende oppervlakte bedoeld voor uitstalling en verkoop van detailhandelsartikelen.

- 0 – 100 m²
- 101 – 500 m²
- 501 – 1000 m²
- 1001 – 2000 m²
- Meer dan 2000 m²

21. Wat is de bedrijfsvloeroppervlakte van uw onderneming? Het bedrijfsvloeroppervlakte omvat alle in pandige ruimte nodig voor de individuele bedrijfsuitvoering.

- 0 – 100 m²
- 101 – 500 m²
- 501 – 1000 m²
- 1001 – 2000 m²
- Meer dan 2000 m²

22. Wat is het Kamer van Koophandel nummer van uw onderneming? (Niet verplicht)

Dit was de laatste vraag van de enquête. Wij danken u nogmaals van harte voor het invullen!

“Impact Koopzondag op lokale
economie Maastricht”

Werkgelegenheid in ontwikkeling

Februari 2015, Maastricht

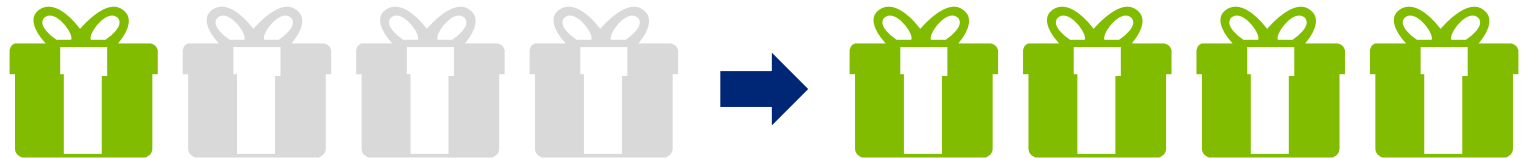
Sinds 1 april 2013 is er een nieuwe verordening winkeltijden

Hierdoor kan elke winkel voortaan op zondag open zijn

Van een maandelijkse naar een wekelijkse koopzondag

Iedere zondag
koopzondag!

Wat zijn de economische effecten van de koopzondag?

Meer omzet?

Meer werkgelegenheid?

Verordening winkeltijden 2013

In februari 2013 is door de gemeenteraad van Maastricht besloten om ondernemers zelf de openingstijd van hun winkels te laten bepalen. Hierdoor werd de incidentele koopzondag een permanente koopzondag.

De algemene gedachte is dat het vrijgeven van de winkeltijden zal leiden tot het aantrekken van meer winkelend- en cultureel geïnteresseerd publiek naar het centrum van de stad in de weekenddagen. Het achterliggend idee is om meer economische activiteiten en werkgelegenheid te genereren in de stad en regio.

Vragen en doelstelling

Deze studie beschrijft wat de wekelijkse koopzondag bijdraagt aan de Maastrichtse economie. De volgende vragen worden beantwoord:

- Draagt de instelling van de permanente koopzondag bij aan meer economische activiteit in Maastricht?
- Wat is het effect voor horeca, detailhandel en de gemeente?
- Wat is het effect op de werkgelegenheid in Maastricht?
- Welke oorsprong heeft dit effect?

Het belang van de detailhandel en de horeca in Maastricht is substantieel

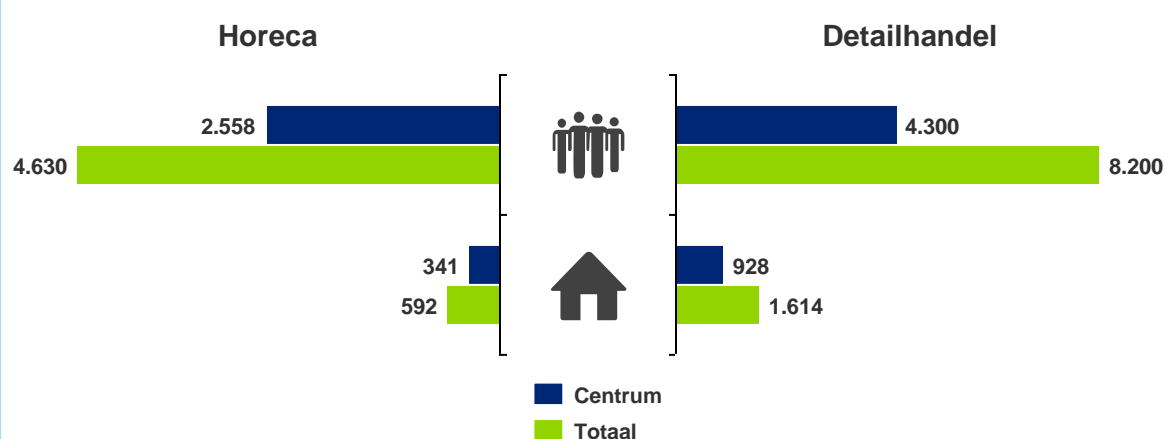
Horeca en detailhandel zijn respectievelijk verantwoordelijk voor 3,3% en 13% van de totale economische activiteit in Maastricht

Maastricht is een beleving

Maastricht en winkelen gaan hand in hand. De historische binnenstad wordt gekenmerkt door authentieke speciaalzaken alsook de aanwezigheid van (inter)nationale merken. Maastricht wordt in het algemeen gezien als een populaire bestemming voor Nederlanders, Belgen en Duitsers, mede door het grote winkelaanbod.

Naast een ruim winkelaanbod zijn er in Maastricht ook een groot aantal horecazaken, gekenmerkt door het ruime aanbod terrassen met name op de drie grote pleinen. Daarnaast beschikt Maastricht over een groot aantal (eet)cafés en restaurants.

* Banen en vestigingen in horeca en in detailhandel van Maastricht

** Benchmark met 'vergelijkbare steden'

Stad	Horecazaken per winkel	Winkels/ 1000 inw.	Horecazaken/ 1000 inw.
Maastricht	0,55	5,0	5,0
Haarlem	0,48	3,8	3,8
Leiden	0,53	3,7	3,7
Groningen	0,53	3,4	3,4
Zwolle	0,44	2,9	2,9

Het belang van horeca en detailhandel in Maastricht is substantieel

De horeca en detailhandel zijn relatief belangrijk in Maastricht. Vergeleken met andere steden heeft Maastricht meer horecazaken per winkel dan andere steden en is het aantal winkels en horecazaken per inwoner hoger dan in andere steden (HBD, CBS). Daarnaast is het aandeel van de horeca in de totale omzet in Maastricht substantieel hoger dan het landelijk gemiddelde (Rabobank). Uit deze bevindingen kan worden geconcludeerd dat het belang van de horeca en de detailhandel in Maastricht hoger is dan het landelijke gemiddelde.

*Bron: nummer 3 en 5 uit bronlijst; ** Bron: nummer 4 en 7 uit bronlijst
© 2015 Deloitte The Netherlands

Om de impact op de lokale economie te bepalen, is onderzocht welke omzet wordt gegenereerd door de detailhandel en de horeca in Maastricht

Deze blijkt binnen een bandbreedte van 930 miljoen en 1,2 miljard te liggen*

Het schatten van de omzet

In 2007 werd de totale omvang van de Maastrichtse detailhandel geschat op ongeveer **€820 miljoen**. Recentere data over de omvang van de omzet van horeca en detailhandel is echter niet beschikbaar.

Vanwege methodologische en praktische redenen¹ is gekozen de omzet anno 2015 te beredeneren met schattingen.

Binnen dit onderzoek is gebruik gemaakt van schattingsmethoden die leiden tot een bandbreedte van zowel onder- als overschatting van de omzet. Hiervoor is gebruik gemaakt van respectievelijk pessimistische en optimistische ramingen van de omzet. Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te verhogen zijn de meest uiterste schattingen buiten beschouwing gelaten en wordt een gemiddelde omzet gebruikt. **Voor de horeca wordt met een gemiddelde van € 185 miljoen gerekend en voor detailhandel met een bandbreedte tussen de €800 en € 1 miljard.**

Deloitte heeft ter validatie van de schattingen diverse interviews met ondernemers gehouden, alsook een validatie-enquête onder 125 ondernemers (Deloitte²) uitgevoerd.

Omzet-schatters

- De totale omzet van Maastricht kan worden geschat door het **BBP per capita in Zuid-Limburg** (CBS) te vermenigvuldigen met het aantal inwoners van Maastricht. Deze totale omzet bedraagt ongeveer vier miljard euro. Hierin is het aandeel van horeca en detailhandel respectievelijk 3,3% en 13%. De omzet van horeca en detailhandel wordt geschat op €130 miljoen en €512 miljoen**.
- In de top 20 winkelsteden neemt Maastricht de 18e plaats in. Dit is één plek onder Enschede. In Enschede bedraagt de totale detailhandelomzet in 2010 €829 miljoen (I&O Research). De omzet van de Maastrichtse detailhandel ligt daarmee om en nabij de € 800 miljoen.
- De omzet van horeca en detailhandel kan ook geschat worden aan de hand van de **gemiddelde omzet per medewerker** in horeca en detailhandel in Nederland (CBS). Deze gemiddelden worden vermenigvuldigd met het aantal banen in dezelfde branche. De omzet van de horeca en de detailhandel bedragen dan respectievelijk €185 miljoen en €986 miljoen³
- Met het kengetal **omzet per vierkante meter in detailhandel (HBD)** kan de totale omzet van de Maastrichtse detailhandel worden beredeneerd. Met deze methode wordt de omzet van de detailhandel geschat op ongeveer €1,02 miljard³
- Indien men het aantal vestigingen in Maastricht vermenigvuldigt met de **gemiddelde omzet per vestiging** in Nederland (CBS) kan de totale omzet van een branche in Maastricht worden geschat. Deze methode schat de omzet van de horeca op €243 miljoen en de omzet van de detailhandel op €1.6 miljard. Gezien de significante afwijking wordt deze uitkomst genegeerd³

Totale omzetten horeca en detailhandel in Maastricht

IIIIII

³

Onderzoek naar impact koopzondag op lokale economie Maastricht - definitief

© 2015 Deloitte The Netherlands

*Cijfers voor detailhandel en horeca gezamenlijk

** Aangezien voor Maastrichtse situatie BBP per capita niet relevant is, wordt deze uitkomst genegeerd

De koopzondag blijkt daarbij van substantieel belang voor horeca en detailhandel

Het overgrote deel van de horeca en retailers ziet de zondagopenstelling als voorwaarde voor behoud of toename van omzet

Wat betekent de koopzondag voor de detailhandel?

De instelling van de permanente koopzondag geeft winkeliers de mogelijkheid om op iedere zondag omzet te kunnen genereren. Het merendeel van de retailers opent iedere zondag dan ook de deuren voor haar klanten.

- 74% van de detailhandel ziet de omzet gelijk blijven of stijgen (Deloitte²). Vooral het behoud/voorkomen van omzetderving wordt aangegeven als belangrijke waarde van de koopzondag. Op de volgende pagina wordt hier nader op ingegaan. Landelijk wordt op zondag 8% van de wekelijkse omzet gegenereerd (City-Traffic¹⁶).
- De proportie van de detailhandel met een omzetsijging verschilt voor winkels van verschillende grootte. Het grootwinkelbedrijf profiteert het meeste van de koopzondag: van retailers met een omzet boven de €1 miljoen boekt 86% een omzetsijging. Winkels met een omzet beneden de €1 miljoen zien de omzet maar in 28% stijgen⁵

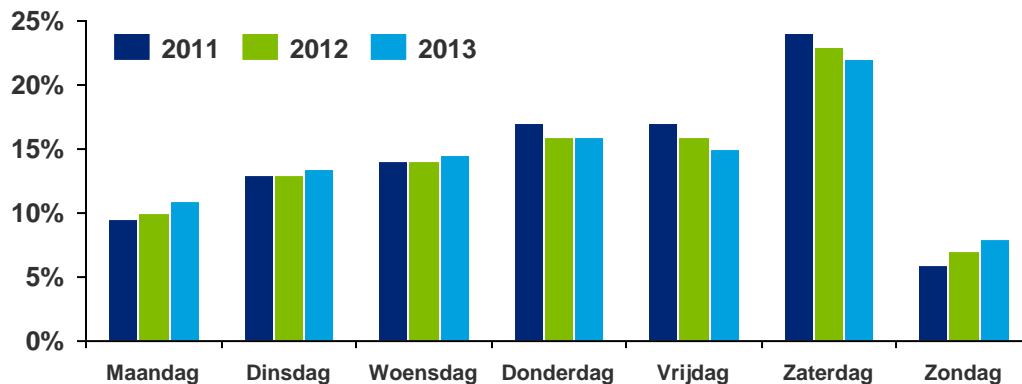
Wat betekent de koopzondag voor de horeca?

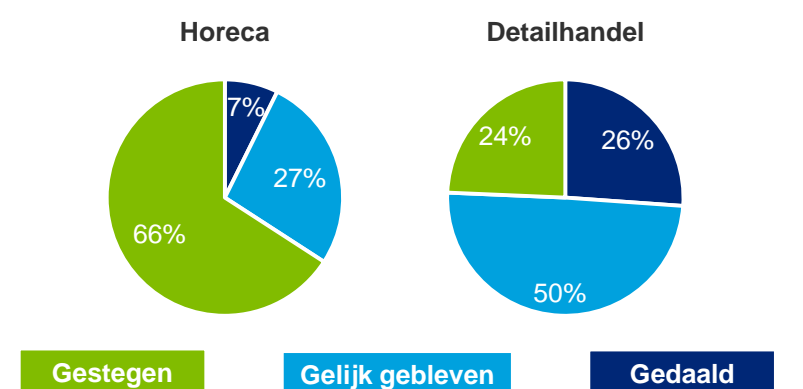
De horeca profiteert ook van deze zondagopenstelling van winkels. Bezoekers trekken in groten getalen naar Maastricht om te gaan winkelen en bezoeken dan ook de horeca. Ruim 90% van de horeca opent haar zaak.

- Twee derde van de horeca heeft sinds de permanente koopzondag een hogere omzet geboekt. In slechts zeven procent van de gevallen is de omzet afgenomen (Deloitte²)
- Het verschil tussen horecazaken van verschillende grootten is kleiner dan bij de detailhandel. Van de horecazaken met een omzet groter dan €1 miljoen boekt 83% een omzetsijging. Zaken met een lagere omzet genereren in 62% een hogere omzet⁵

Landelijke verschuiving van detailhandel omzet per dag

Veranderingen in omzet

*Bron: Telegraaf, zondag 12 oktober 2014, 'Zondag wordt de nieuwe winkeldag'

© 2015 Deloitte The Netherlands

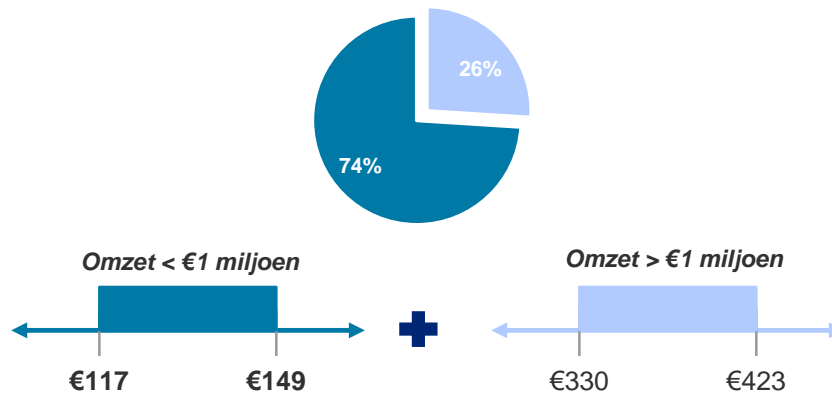
Het effect van de koopzondag is niet voor alle retailers hetzelfde; de horeca in het centrum profiteert het meest van de bezoekersstroom op zondag

Omzetstijging in het centrum van Maastricht door de koopzondag

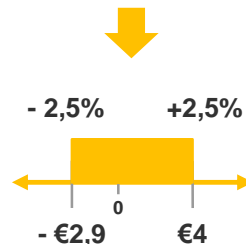
Omzet centrum
(Deloitte⁶)

Omzet naar grootte
(Deloitte⁷)

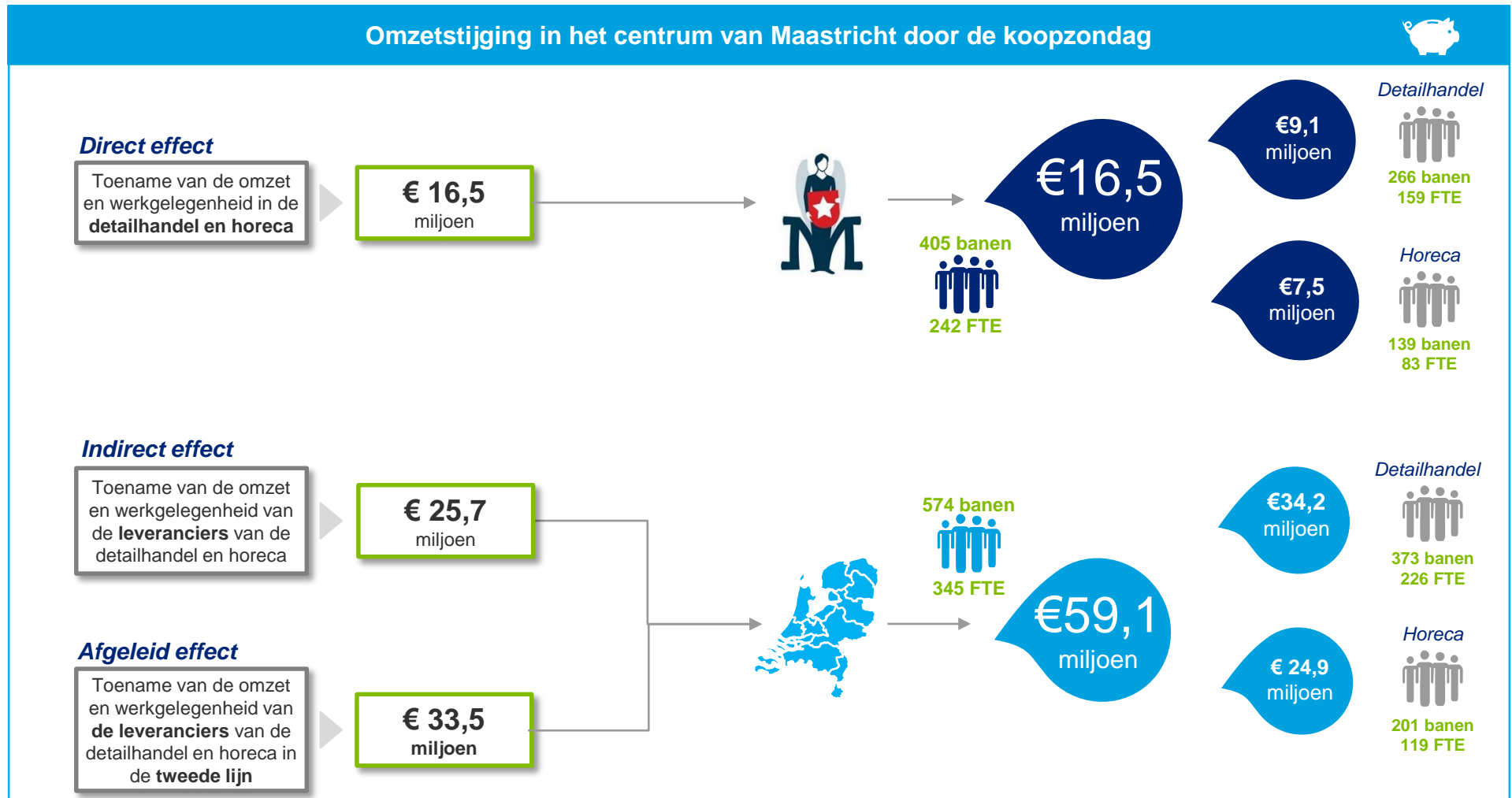

Toename omzet
(Deloitte⁶)

De koopzondag creëert € 16,5 miljoen omzet en 405 banen binnen de economie van Maastricht

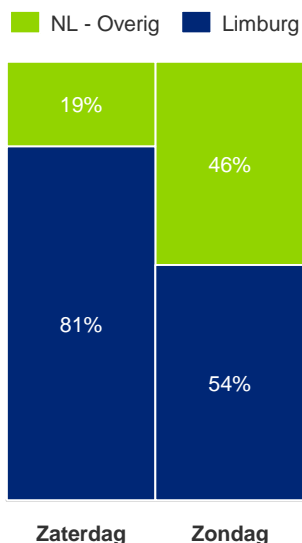
Bovendien zijn 574 banen binnen Nederland er (deels) van afhankelijk

Buitenlandse bezoekers en bezoekers buiten Limburg zijn voor het overgrote deel verantwoordelijk voor de inkomsten die worden gegenereerd op de koopzondag

Herkomst Nederlandse bezoekers (Deloitte⁴)

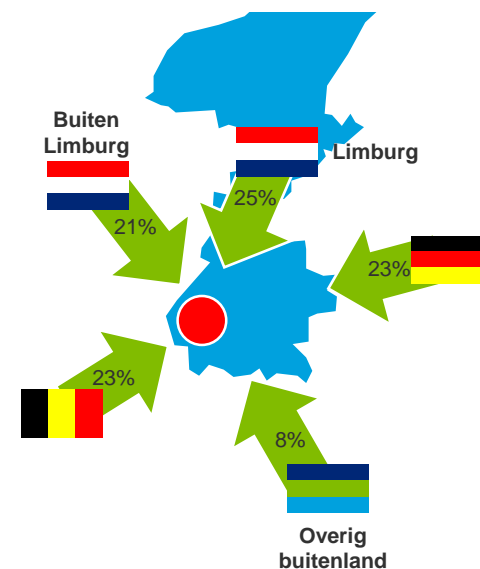

Waar komt de extra omzet vandaan?

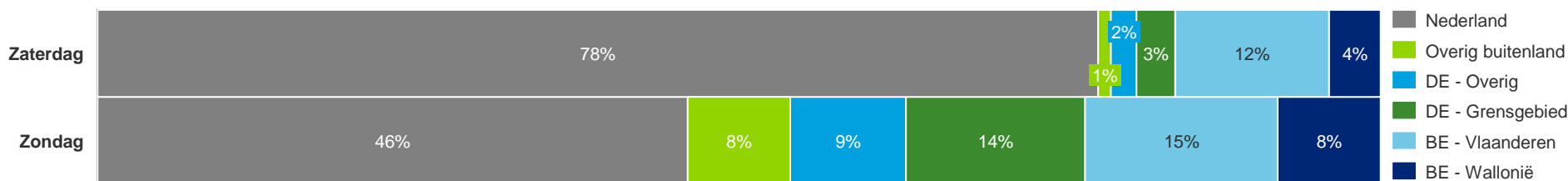
Sinds de instelling van de wekelijkse koopzondag zijn de inkomsten op zondag toegenomen. Het is van cruciaal belang om de oorsprong van deze geldstroom te identificeren. Het is mogelijk dat er een verschuiving van omzet naar de zondag plaatsvindt. De afname in omzet op maandag tot en met zaterdag zou gelijk kunnen zijn aan de toename in omzet op zondag. Dit zou betekenen dat de koopzondag géén extra omzet zou genereren. Er zou dan ook geen sprake zijn van een toename in de werkgelegenheid

De bezoekersstromen (Deloitte⁴) geven echter een geheel ander beeld. De koopzondag trekt grote stromen buitenlanders aan: maar liefst 54% van de bezoekers komt van over de grens. De koopzondag stelt hen in de gelegenheid om geld te spenderen in Maastricht. Indien er geen koopzondag zou zijn, dan zou deze omzet ook in zijn geheel kunnen verdwijnen. Deze omzet kan op basis van de beschikbare gegevens toe worden gewezen aan de koopzondag. Daarnaast trekt de koopzondag ook meer Nederlanders wonende buiten Limburg aan. Ook deze bezoekers brengen extra omzet naar Maastricht. Kortom: de koopzondag lijkt niet/beperkt te kannibaliseren op omzetten van andere omzetc dagen en Maastrichtse/Nederlandse retailers

Bezoekersstromen op zondag

Herkomst bezoekers op zaterdag en zondag (Deloitte⁴)

Conclusie: de koopzondag is van substantieel belang voor de lokale economie

Retailers hebben de zondag nodig om omzetsdaling tegen te gaan, de horeca profiteert relatief het meest

De koopzondag zorgt met name voor omzetbehoud van retailers

- De detailhandel profiteert relatief beperkt in termen van omzetgroei als gevolg van de koopzondag
- Vooral het grootwinkelbedrijf profiteert van de koopzondag
- Desalniettemin zorgt de koopzondag voor een belangrijke mate van omzetbehoud in een economisch klimaat waar omzetsdaling in de fysieke detailhandel zich lijkt voort te zetten
- De koopzondag heeft een beperkt kannibalisatie effect op de omzet van andere Maastrichtse/Nederlandse retailers in andere dagen van de week. Dit in verband met de grote koopstromen vanuit het buitenland op zondag

En groei voor horeca

- De horeca lijkt relatief het meest te profiteren van de permanente zondagopenstelling
- Bestedingen binnen de horeca kennen een ander vraagpatroon dan de aankoop van (duurzame) consumptiegoederen. Laatstgenoemde bestedingen worden in het algemeen (deels) uitgesteld/gespreid over koopdagen en retailers waardoor een verruimde winkeltijd bij de ene retailer kan kannibaliseren op een andere retailer. Bestedingen in de horeca hebben een veel groter incidenteel en gelegenheidskarakter. Deze lijken dan ook een netto positief effect te genereren binnen de lokale economie van Maastricht

En voor algemeen behoud of groei in werkgelegenheid bij horeca en detailhandel

- In Maastricht 405 banen – 242 FTE en buiten Maastricht indirect 574 banen – 345 FTE

Toelichting & bronvermelding

Toelichting methodiek en gebruikte cijfers

1. De methodologische en praktische redenen zijn:
  - a. Omzetgegevens van het grootwinkelbedrijf worden vanwege concurrentiegevoeligheid niet gedeeld
  - b. Medewerking aan een gedetailleerd onderzoek door het klein-winkelbedrijf werd vanwege administratieve lasten voor de kleine ondernemers niet opportuun geacht
2. Deloitte validatie-enquête die heeft plaatsgevonden tussen 19 november en 8 december 2014. Het aantal observaties bedraagt 198.
3. Indien voor het schatten van de omzet gebruik wordt gemaakt van de gemiddelde omzet per vestiging in Nederland, dan dit waarschijnlijk tot een overschatting van de omzet in Maastricht
4. Deloitte bezoekersenquête die heeft plaatsgevonden op zaterdag 8, zondag 9, zaterdag 15, zondag 16 en zondag 30 november. Het aantal observaties bedraagt 368.
5. Een deel van de ondernemers heeft geen omzetindicatie beschikbaar gesteld. Het aantal observaties waarmee de driedeling (omzetstijging, daling, gelijk gebleven) voor bedrijven van verschillende grootte is verdeeld, is daardoor kleiner dan het aantal observaties waarmee de algehele driedeling is verdeeld. Hierdoor is het mogelijk dat de percentages van de twee verdelingen niet met elkaar overeenkomen.
6. Analyse door Deloitte op basis van interviews, externe bronnen en validatie-enquête
7. De totale omzet is opgesplitst naar bedrijven met een omzet hoger dan €1 miljoen en naar bedrijven met een omzet kleiner dan €1 miljoen. De schatting is gebaseerd op het aantal vierkante meters en de gemiddelde omzet per vierkante meter. De omzet per vierkante meter in Maastricht is berekend (eigen onderzoek, Maastricht in Cijfers). Aan de hand van de gemiddelde omzet per vierkante meter is voor iedere categorie gebruiksoppervlakte een omzet geschat. Op deze manier kan de grens van €1 miljoen omzet in vierkante meters worden bepaald. Wanneer de geschatte omzet per categorie wordt vermenigvuldigd met het aantal winkels geeft dit een indicatie van de totale omzet per categorie. Omdat men de grens van €1 miljoen omzet heeft vastgesteld kan het percentage omzet van bedrijven kleiner dan €1 miljoen berekenen.
8. De detailhandel non-food telt ruim 70.000 bedrijven, inclusief webwinkels

Toelichting berekening effecten van de koopzondag

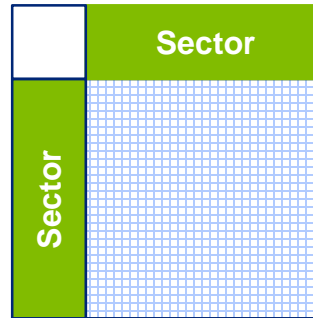
Overzicht gebruikte methodiek

Omzet als gevolg van de
koopzondag per sector

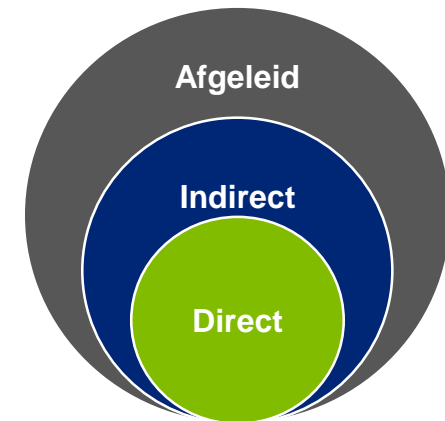

&

Input-Output matrix
Nederlandse economie

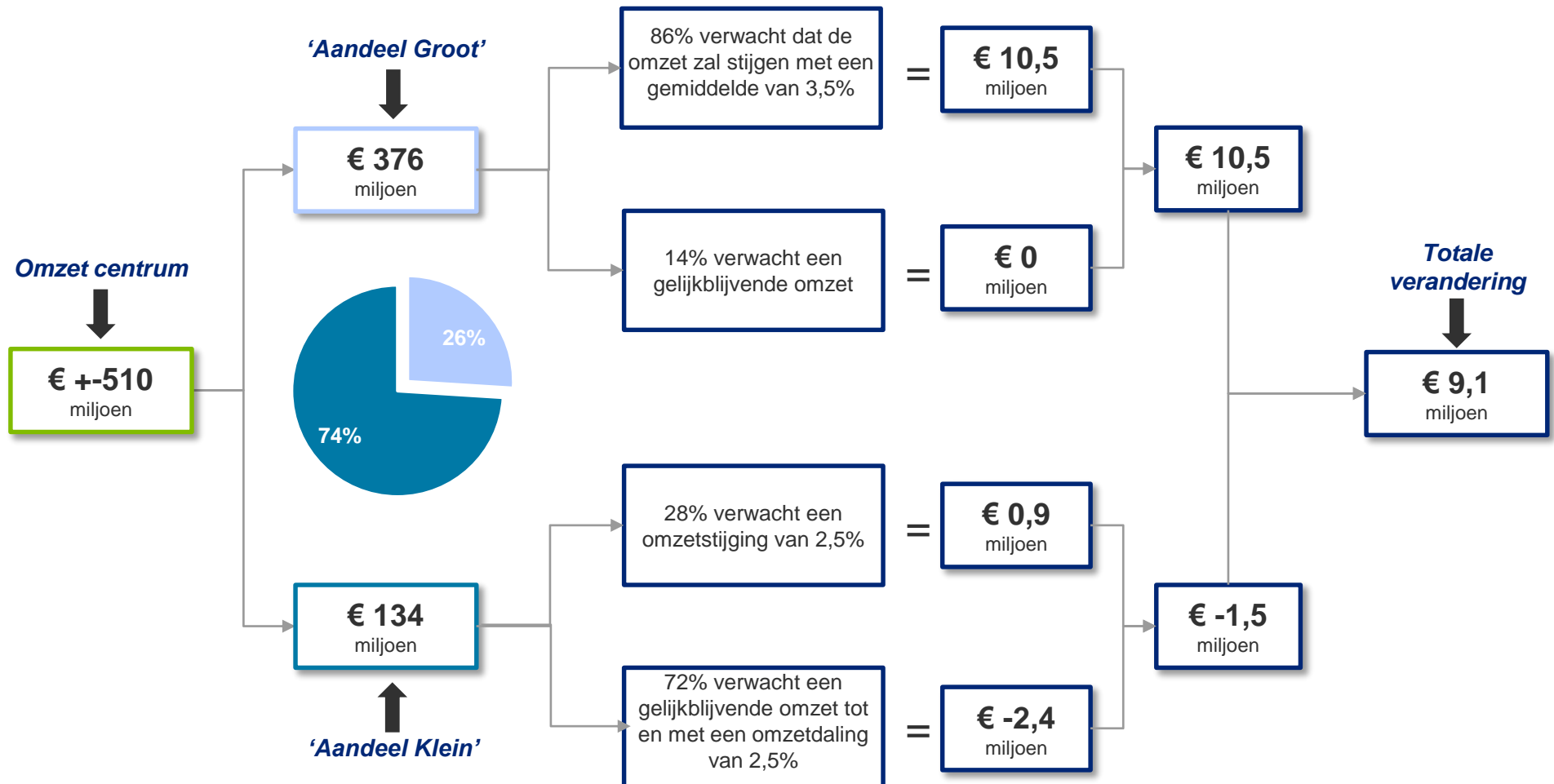
Bijdrage koopzondag aan werkgelegenheid
en economie van Maastricht

- **Direct effect:** Een direct effect is het rechtstreekse gevolg van een besteding, uitgedrukt in omzet, toegevoegde waarde (winst) en/of werkgelegenheid
- **Indirect effect:** Een indirect effect doet zich voor als gevolg van inkopen bij eerstelijns leveranciers van de ondernemer waar de besteding plaatsvindt, uitgedrukt in omzet, toegevoegde waarde (winst) en/of werkgelegenheid
- **Afgeleid effect:** Een afgeleid effect wordt gegenereerd doordat eerstelijns leveranciers bij tweedelijns leveranciers, tweedelijns bij derdelijns leveranciers (enzovoort) inkopen, uitgedrukt in omzet, toegevoegde waarde (winst) en/of werkgelegenheid

Toelichting schatting omzettoename van de detailhandel naar grootte

De omzet is conservatief geschat met behulp van een gewogen gemiddelde van het respectievelijk aandeel groot en klein winkelbedrijf. Betreffende cijfers zijn verzameld in interviews met branchevertegenwoordigers en gevalideerd met externe en door Deloitte uitgevoerde onderzoeken.

Gehanteerde bronnen

1. Raad der gemeente Maastricht (2013), Verordening Winkeltijden Maastricht 2013
2. VVV Maastricht (2014), Shoppen (<http://www.vvvmaastricht.nl/shoppen.html>)
3. Rabobank (2013), Vitaal Maastricht
4. CBS (2014), Statline
5. Maastricht in Cijfers (2014)
6. Lisa (<http://www.lisa.nl/home>)
7. HBD, Feiten en cijfers (http://www.hbd.nl/pages/15/Winkels/Detailhandel-totaal/Aantal-winkels-per-gemeente.html?subonderwerp_id=25)
8. Rabobank (2014), De aantrekkingskracht van winkelsteden
9. HBD (2013), Omzetkengetallen 2011/2012
10. I&O Research (2010), Koopstromenonderzoek Oost Nederland 2010
11. BRO (2007), Detailhandelsnota analyse
12. Flycatcher (2012), Winkeltijden enquête Maastricht
13. Rabobank (2014), Cijfers en trends (https://www.rabobankcijfersentrends.nl/index.cfm?action=branche&branche=Horeca_en_Recreatie&brancheSelection=1)
14. CBS (2014), Kwartaalmonitor horeca (<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/handel-horeca/publicaties/monitor-handel-horeca/monitor-horeca/archief/2014/default.htm>)
15. CBS (2012) Input-Output-tabellen 2012
16. City-Traffic (2014), Artikel Telegraaf 12 oktober (<http://citytraffic.nl/site/page/interview-huib-lubbers-telegraaf>)

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte’s more than 210,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

WEERGAVE RESULTATEN INTERVIEWS WINKELTIJDEN

Bevraagde partijen

Bedrijf	Contactpersoon
CMM	Paul ten Haaf
VVV Maastricht	Dhr. Flinkerbusch; Robert Hoogenboom
Ondernemersvereniging Brusselse Poort	Dhr. Geurtjens
Ondernemersvereniging Heer	Dhr. Paulissen en Dhr. Boersma
Inretail	Mevr. A. Hutten
Inratuin	Mark Smeets
Praxis Heerderweg	Sander van Croonenburg
Bude Holding Gamma en Karwei	Dhr. Vossen
Bloemisterij bij 't Boerderijke	José
Jan Linders Carré	Maurice Eussen
Media Markt	Dhr. van Doorn
KOM	Dhr. Willems
MECC Maastricht	F. Mimpfen
KHN + MKB-er	Dhr. Trouwborst
KHN	Dhr. van Stiphout
Bijenkorf Maastricht	Dhr. Janse
Parochie Heilige Martinus	Pastoor Tardier
Parochie De Onze Lieve Vrouwe	Dhr. Regies de la Haye
Parochie Sint Servaas	Mgr. Hanneman

Resultaten

In het kader van de stadsbrede evaluatie is met diverse bedrijven gesproken. Algemene teneur is dat de wekelijkse koopzondag ingeburgerd is bij consument en ondernemers en dat de mogelijkheid tot zondagopenstelling niet meer teruggedraaid moet worden. Een deel van de omzet op zondag is extra omzet (geen verschuiving vanaf andere dagen). Ook is extra personeel in dienst genomen.

In winkelcentra is een brede openstelling een punt van aandacht. Wanneer de winkels collectief open zijn, wordt dit als positiever ervaren. Supermarkten en veelal andere filiaalbedrijven zijn wekelijks open. Bij kleinere ondernemers is dit vaak niet het geval. Een aantal kleinere ondernemers voelt zich gedwongen om open te gaan om zo geen omzet te missen en is dan ook geen voorstander van een wekelijkse openstelling.

Het aandeel Belgen en Duitsers is opvallend op zondag. Bij de Bijenkorf is een aanzienlijk deel van de pintransacties afkomstig van Belgische en Duitse passen. Ook zaken als Intratuin, Media Markt en Jan Linders merken duidelijk dat er op zondag veel Belgen en Duitsers in de winkel zijn.

Voor de horecaondernemingen is er nauwelijks iets veranderd, aangezien zij altijd al open waren op zondag. Wel zijn er aanzienlijk meer klanten.

Bij supermarkten is vooral het aandeel mandjes bezoek toegenomen. Door de ruimere openingstijden hoeft de consument niet meer voor een week boodschappen te doen, maar kan elke dag een bezoek brengen aan de supermarkt. Dit heeft een grote invloed op het aantal impulsaankopen en dus het bestedingsbedrag per klant. Op zondag zijn met name de verse producten in trek. De consument heeft dan ook meer mogelijkheid gekregen om producten te kopen op het moment waarop hij daar behoefte aan heeft.

Een aantal ondernemers geeft aan omzet mis te lopen doordat op tweede Paasdag, tweede Pinksterdag, Hemelvaartsdag en moederdag pas om 12:00 uur open mogen. Het betreft hier ondernemers in de bloemen- en plantenbranche. Zij zouden graag zien dat er zoals in veel andere steden de mogelijkheid zou bestaan om om 10:00 uur of 11:00 uur open te mogen. Op deze dagen staan klanten vaak voor de deur te wachten tot de winkels open gaan. De mogelijkheid om om 10:00 uur open te gaan zorgt ervoor dat klanten beter verdeeld zijn over de dag en zou veel extra omzet opleveren.

De kerken verschillen van mening. Parochie Sint Servaas waardeert het zeer dat er überhaupt rekening gehouden wordt met de zondagsrust door de winkels in de morgen niet open te laten gaan en noemt dit een weldaad. Ook de winkels sluiten tijdens de processie is een grootgoed voor hen. Voor de parochies Onze Lieve Vrouwe en Heilige Martinus hoeft de koopdag niet en past die niet in de zondagsrust. Ze bezoeken zelf ook geen winkels op zondag.

Juni 2015,

Charlotte van Hout

VERORDENING WINKELTIJDEN MAASTRICHT 2015³

Artikel 1. Begripsbepalingen.

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a. De wet: de Winkeltijdenwet (wet van 21 maart 1996 en zoals nadien gewijzigd);
  - b. Zondagswet: wet houdende nadere voorschriften ter wegneming van beletselen voor de viering van en ter verzekering van de openbare rust op de Zondag en enige Christelijke feestdagen;
  - c. zondagen: iedere kalenderzondag alsook een feestdag die op zondag valt;
  - d. feestdagen: de overige feestdagen die niet op zondag vallen: Nieuwjaarsdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag, eerste Kerstdag en tweede Kerstdag;
  - ~~e. Ondernemersvereniging (of winkeliersvereniging): een officieel geregistreerd en conform statuten opererend orgaan welke de belangen van de aangesloten ondernemers behartigt;~~
  - f. Avondwinkel: een winkel die iedere werkdag van 06.00 tot 22.00 uur onbeperkt geopend mag zijn en waarvoor onder voorwaarden een ontheffing kan worden verleend door burgemeester en wethouders op werkdagen van 22.00 tot 06.00 uur, op zaterdag van 22.00 tot 24.00 uur en op zondag vanaf 12.00 (zie hiertoe artikel 6.);
  - g. Bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard: een incidentele -niet repeterende- gebeurtenis in een uitzonderlijke situatie ten behoeve van een individuele ondernemer (zie hiertoe artikel 8.);
  - h. Beurs: manifestatie waarbij vertegenwoordigers hun producten tentoonstellen, presenteren en/of demonstreren, promoten en verkopen en waarbij het publiek zich een representatief beeld moet kunnen vormen van de soort en/of soorten goederen die op de markt verkrijgbaar zijn. Voor de toegang tot de beurs wordt -in de regel- entree geheven c.q. door middel van uitnodiging toegang verschaft.

Consumenten kunnen door het grote aanbod van goederen/ producten zich oriënteren, ideeën opdoen en voorlichting krijgen. In ieder geval wordt als beurs aangemerkt een huishoudbeurs, tweedehands- beurs (boeken- en PC beurs), vakantiepresentaties, shows (bruidshows, oldtimersshows, dierenshows ed.), tentoonstellingen, product- en activiteiten- en sport demonstraties, presentaties van goederen en diensten, waarbij tevens verkoop in directe aanraking met particulieren is toegestaan.
  - i. Een beurs betreft in ieder geval niet de warenmarkten zoals in artikel 160 lid 1, sub h van de gemeentewet, juncto artikel 2, lid 1, van de Verordening Warenmarkten 1998 bedoeld en zoals nadien gewijzigd;
  - j. Het centrum is het gebied dat begrensd wordt door de singels, de spoorlijn en de Heugemerweg. Dat houdt in:

de winkelgebieden in de binnenstad, Wyck, Jekerkwartier, Boschstraatkwartier, Statenkwartier, Kommelkwartier, Sint Maartenspoort en Céramique.
2. Waar in deze verordening wordt gesproken van een ontheffing wordt daaronder tevens begrepen een vrijstelling zoals bedoeld in de wet en vrijstellingenbesluit (en zoals nadien gewijzigd).
3. Deze verordening ziet slechts op detailhandel, verkoop in directe aanraking met particulieren. Verkoop in directe aanraking met particulieren is tevens toegestaan op locaties die zijn aangewezen voor detailhandel.

Met opmaak: Lettertype: (Standaard)
Arial, 10 pt

Artikel 2. Indiening- en beslistermijn.

1. Een aanvraag tot ontheffing van artikel 2 van de wet dient te worden ingediend bij burgemeester en wethouders van Maastricht. Bij het indienen van een aanvraag wordt de hierna genoemde tijdsspanne tussen aanvraag en tijdstip waarop de aanvrager de ontheffing nodig heeft, in achtgenomen:

- a. ~~34~~ kalenderweken: voor een individuele ondernemer bij incidentele nachtverkoop.
  - b. ~~182~~ kalenderweken voor een individuele ondernemer die voornemens is een avondwinkel te gaan exploiteren.
2. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een ontheffing binnen 8 weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is en ~~182~~ weken bij een ontheffing avondwinkel.
3. Burgemeester en wethouders kunnen de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen.

Artikel 3. Overdracht van de ontheffing.

1. Een ontheffing verleend op grond van deze verordening is slechts overdraagbaar na verkregen toestemming van burgemeester en wethouders.
2. In geval van een voorgenomen overdracht van de in het eerste lid bedoelde ontheffing doet de houder van de ontheffing hiervan onmiddellijk schriftelijk mededeling aan burgemeester en wethouders onder vermelding van de naam en het adres van de voorgestelde rechtverkrijgende.

Artikel 4. Intrekken en/of wijzigen van een ontheffing.

Burgemeester en wethouders kunnen een ontheffing intrekken of wijzigen indien:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste en/of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. op grond van een verandering van omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist;
- c. het gebruik van de winkel of de uitoefening van een bedrijf anders dan in een winkel op basis van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse;
- d. de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen.
- ~~e. van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn of, bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een redelijke termijn;~~
- ~~f. de houder of zijn rechtverkrijgende dit verzoekt;~~

Artikel 5. Zon- en feestdagen.

1. Van de verboden vervat in artikel 2, eerste lid onder a en b, en tweede lid van de wet wordt met deze Verordening een gemeentebrede [vrijstelling ontheffing](#) verleend op zon- en [aangewezen](#) feestdagen tussen 12.00 en 18.00 uur.

2. Geen [vrijstelling ontheffing](#) van de in artikel 2 van de wet vervatte verboden wordt verleend voor navolgende feestdagen:

- Nieuwjaarsdag;
- eerste Paasdag;
- eerste Pinksterdag;
- eerste Kerstdag;
- ~~- tweede Kerstdag;~~

En ten aanzien van het centrum tevens voor:

- de zondagen waarop de Heiligdomsvaart plaatsvindt
- de zondagen waarop de Reuzenstoet plaatsvindt
- de zondagen waarop carnaval gevierd wordt

3. Op dagen waarop de Stadsprocessie of de Sacramentsprocessie van de Onze Lieve Vrouweparochie plaatsvindt, is de ontheffing zoals bedoeld in lid 1 in het centrum niet van toepassing tussen 12.00 en 18.00 uur, maar tussen 13.00 en 18.00 uur.

4. Op zon- en feestdagen mogen braderieën, mits uit een schriftelijke verklaring van het desbetreffende genootschap cq kerk blijkt dat deze activiteiten geen overlast veroorzaken voor religieuze activiteiten, reeds om 10.00 uur aanvangen. De winkelopenstelling –van reguliere detailhandel- op deze zon- en feestdagen bij braderieën of rommelmarkten blijft onverminderd gesteld tussen 12.00 en 18.00 uur.

5. Het MECC mag geopend zijn van 10.00 tot 20.00 uur [bij de organisatie van een beurs\(en\)](#) indien het College van B&W ~~ontheffing verleent t.b.v. beurs(en).~~ [Daarvoor ontheffing verleent en de melding gebruik ten behoeve van een evenement is goedgekeurd.](#)

6. Burgemeester en wethouders kunnen bepalen dat het bepaalde in lid 1 in bepaalde gevallen en/of locaties, bij negatieve invloed op woon- en leefomgeving en/of openbare orde en veiligheid, [in geval](#) niet van toepassing is, danwel dat er aan de ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Artikel 6. Openstelling van avondwinkels.

1. Burgemeester en wethouders kunnen voor ten hoogste vier avondwinkels ontheffing verlenen.

~~2.a De winkel dient gesloten te zijn tussen zaterdag 24.00 uur en zondag 12.00 uur om de zondagsrust te waarborgen;~~

b in de winkel dienen aantoonbaar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren te worden verkocht, met uitzondering van sterke drank als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Drank- en Horecawet. In de avondwinkel mag geen gelegenheid tot nuttigen ter plaatse worden gegeven.

[c. Conform het gestelde in artikel 18 van de Drank- en Horecawet \(DHW\) is de regelgeving voor niet-vergunningplichtige bedrijven die zwakalcoholhoudende dranken mogen verkopen onverminderd van toepassing.](#)

[In die zin moet het "een warenhuis met een levensmiddelenafdeling betreffen met een vloeroppervlak van tenminste 15m², waarop een gevarieerd assortiment aan verpakte en onverpakte etenswaren wordt verkocht. \(niet zijnde nuttigen ter plaatse\). Dus enkel in gesloten verpakking voor gebruik elders dan ter plaatse.](#)

3. Tevens kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag en onder voorwaarden ontheffing verlenen van de verboden van artikel 2 van de wet, voor zover het betreft werkdagen ([ma t/m zat](#)) tussen 22.00 en 06.00 uur ([op zaterdagen tot 24.00 uur](#)) en zondagen vanaf 1[2](#)6.00 uur.

4. De ontheffing van een avondwinkel wordt uitsluitend verleend aan nachtwinkels die minimaal 4 avonden in de week tot 24.00 uur open te zijn of zoveel langer als door B&W besloten wordt.

5. Verzoeken om ontheffing van de wet in het kader van de vestiging van avondwinkels worden - nadat is vastgesteld dat er geen andere wettelijke beletselen zijn beoordeeld op de mate waarin de openstelling van een avondwinkel een negatieve invloed kan hebben op de woon- en leefsituatie en/of de openbare orde en veiligheid van de omgeving van de winkel. [Op grond van deze overwegingen besluit B&W tot maximale openstellingstijd per avondwinkel.](#)

6. Artikel 5 lid 2 van deze Verordening zijn van overeenkomstige toepassing.

7. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

8. De ontheffing als bedoeld in het eerste en vierde lid, kan worden geweigerd indien een of meer van de navolgende omstandigheden ([genoemd onder I en II](#)) zich in de omgeving van de winkel voordoen of naar verwachting zullen gaan voordoen:

[a-I](#) WEIGERINGSGRONDEN M.B.T. OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID:

a1. De omgeving van de winkel kan getypeerd worden als een probleemlocatie, door drugsgebruik, drugshandel, ordeverstoringen en criminaliteit;

a2. De winkel waarvoor ontheffing wordt gevraagd zal naar redelijke verwachting een aanzuigende werking hebben op overlast veroorzakende groepen, zoals drugsgebruikers en – handelaren, uitgaande jongeren en/of alcoholisten;

a3. De winkel wordt beoogd gevestigd te worden in een gebied waarin ten tijde van het sluitingsuur(uren) van de Horeca een verhoogd risico aanwezig is op vechtpartijen en andere vormen van ernstige overlast;

a4. De in de winkel toegestane verkoop van lichtalcoholische dranken vormt een gezondheidsrisico voor de in de omgeving uitgaande jeugd;

a5. De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor nabijgelegen panden;

a6. Er bestaat een reëel veiligheidsrisico voor klanten en/of personeel, waartegen redelijkerwijs onvoldoende maatregelen kunnen worden genomen;

a7. De winkel ligt op een locatie welke in de nachtelijke uren een gemakkelijk doelwit is voor overvallen.

[b-II](#) WEIGERINGSGRONDEN M.B.T. WOON- EN LEEFSITUATIE

b.1 De winkel ligt in een gebied waarin de directe omgeving voornamelijk sprake is van een woonfunctie;

- b.2 De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor de naburige panden;
- b.3. Het gebruik van parkeerplaatsen bij winkelbezoek veroorzaakt in de directe omgeving van de winkel overlast of parkeerproblematiek voor reguliere gebruikers/ bewoners in de omgeving;
- b.4. De mogelijkheid van het ontstaan van hinder door overlast veroorzakende groepen jongeren in de directe omgeving van de winkel wordt beoordeeld als een reëel risico.
9. Alvorens te beslissen op de aanvraag zal de [Regiepolitie Limburg-zuid en team Economie van gemeente Maastricht](#) gehoord worden. [Deze adviezen zullen in de overweging tot ontheffing worden meegenomen.](#)

Met opmaak: Lettertype: (Standaard)
Arial, 10 pt

10. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden, die onder meer betrekking hebben op:
- de verlichting, reclameaanduidingen, muziek- en geluidsinstallaties en andere voorwerpen welke geluidshinder kunnen opleveren;
  - de aan- en afvoer van goederen en emballage;
  - het gebruik van winkelwagens;
  - de parkeer- en stallinggelegenheid en de bereikbaarheid van de winkel;
  - [aanvullende extra](#) maatregelen ter voorkoming van overlast en/of aantasting van het woon- en leefklimaat dan wel de openbare orde en veiligheid.
- Ten aanzien van werkdagen geldt voor avondwinkels de hoofdregel van de wet ([artikel 9](#)) dat [ze winkels algemeen op werkdagen](#) tussen 06.00 uur en 22.00 uur onbeperkt open mogen zijn.

Artikel 7. Incidentele nachtverkoop door individuele ondernemers.

1. Burgemeester en wethouders kunnen op aanvraag en onder voorwaarden ontheffing verlenen van de verboden van artikel 2 van de wet, voor zover zij betrekking hebben op werkdagen tussen 22.00 en 06.00 uur, op zaterdag tot 24.00 uur.
2. Er moet sprake zijn van een incidentele en uitzonderlijke omstandigheid, waarbij een gespecificeerd artikel ter verkoop wordt aangeboden. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten dat een deel van de winkel voor publiek moet worden afgesloten.
3. De ontheffing kan worden geweigerd indien er sprake is van één of meer van de in artikel 6, lid 8 van deze verordening aangehaalde weigeringsgronden in het kader van aantasting woon- en leefomgeving en/ of openbare orde en veiligheid.
4. Alvorens te beslissen op de aanvraag zal de [Regiepolitie Limburg-zuid en de gemeentelijke discipline integrale veiligheid](#) [gehoord worden om advies gevraagd worden waaruit nader voorwaarden kunnen voorkomen.](#)
5. Burgemeester en wethouders bepalen de openingstijden na 22.00 uur.
6. Een gecertificeerd beveiligingsbedrijf dient tijdens de nachtelijke openstelling aanwezig te zijn [en dient de openbare orde, veiligheid en een minimale overlast voor de omgeving te waarborgen.](#)
- .
7. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

1. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de in artikel 2 van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag, tweede Paasdag, tweede Pinksterdag en Hemelvaartsdag, met uitzondering van de in artikel 5 lid 2 van deze verordening genoemde dagen ten behoeve van een bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard. De bijzondere gelegenheid moet bij de aanvraag worden aangetoond (dmv documentatie).

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

2. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de in artikel 2 van de wet vervatte verboden voor bijzondere gebeurtenissen van tijdelijke aard:

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

- bijzondere Economische -Landelijk gedragen- gebeurtenissen van een specifieke keten; van zeer tijdelijke en niet repeterende aard;
- aantoonbare vestigingsjubilea (getuige inschrijving Kamer van Koophandel) van 5,10, 12½, 25, 40 en 50 jarig bestaan en vervolgens een veelvoud van 25 jaar;
- bij ontheffingverlening van artikel 2 van de Winkeltijdenwet ten behoeve van beurs(en) in het MECC conform het gestelde in artikel 5 van de VWT2015 (zon- en/of feestdagen) de openingstijden MECC vast te stellen tussen 10.00 en 20.00 uur;
- veilingen;
- opening nieuwe winkelvestiging;
- heropening na een omgevingsvergunning-plichtige verbouwing;
- kunstateliers en galerieën;
- kerstbomenverkoop jaarlijks in de periode van 7 december tot en met 24 december, conform nota ambulante handel 2013, artikel 5 ad 3 op gemeenteground en eigen terrein (zoals benoemd in de nota ambulante handel en zoals nadien gewijzigd).

3. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Met opmaak: Niet onderstrepen

Artikel 8. Verbod (straat)verkoop bepaalde goederen op zon- en feestdagen.

Burgemeester en wethouders kunnen bepalen dat vrijstellingen genoemd in het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet niet gelden voor de gehele gemeente of voor één of meer delen van de gemeente.

Artikel 8a. Algemene vrijstellingen

1. Voor de in artikel 2, eerste lid, van de wet vervatte verboden, voor zover deze betrekking hebben op de zondag en de feestdagen, geldt een algemene vrijstelling ten aanzien van:

a. musea (winkels in Musea);

b. winkels waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren, alcoholvrije dranken en, door middel van een automaat, tabak en tabaksprodukten, middelen ter voorkoming van zwangerschap en damesverband plegen te worden verkocht; dit is tevens van toepassing op straatverkoop op aangewezen standplaatsen en door de gemeente georganiseerde markten;

c. winkels waar de bedrijfsactiviteit hoofdzakelijk bestaat uit het verhuren van voorbespeelde videobanden en andere voorbespeelde beelddragere, mits in die winkel geen andere goederen worden te koop aangeboden of verkocht dan videobanden en andere beelddragere, alsmede tijdschriften en catalogi, die betrekking hebben op het te huur aangeboden assortiment.

d. winkels waarin zich een restaurant of lunchroom bevindt, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het bezoeken van het restaurant of de lunchroom; deze vrijstelling geldt niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

e. winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk fietsen en bromfietsen plegen te worden verkocht, voor zover het laten betreden van de winkel noodzakelijk is voor het huren van fietsen en bromfietsen; deze vrijstelling geldt niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

f. het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken.

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

g. het te koop aanbieden en verkopen van bloemen en planten óp een een begraafplaats dan wel op een afstand van ten hoogste 100 meter van de publieksingang daarvan, gedurende de openingstijden van die begraafplaats.

h. het ter gelegenheid van voorstellingen, uitvoeringen of evenementen van culturele aard te koop

aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met die voorstellingen, uitvoeringen of evenementen, vanaf een uur voor de aanvang van de voorstelling, de uitvoering of het evenement tot een uur na afloop daarvan (merchandising).

i. het in winkels in of op het terrein van sportcomplexen, het te koop aanbieden en verkopen van goederen, die rechtstreeks verband houden met de aldaar beoefende sporten, gedurende de openstellingsuren van die sportcomplexen (merchandising).

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

j. het in of op het terrein van bejaardenoorden te koop aanbieden en verkopen van eet- en drinkwaren, prentbriefkaarten, nieuwsbladen en tijdschriften alsmede bloemen en planten.

k. ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk foto-artikelen plegen te worden verkocht, voor zover het betreden van die winkel noodzakelijk is voor het vervaardigen van portretfoto's ter gelegenheid van de Eerste Heilige Communie; deze vrijstelling geldt niet ten aanzien van het verkopen van goederen.

l. ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht, op de dagen waarop Allerheiligen en Allerzielen worden gevierd.

m. ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk bloemen en planten plegen te worden verkocht, op Moederdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag en tweede Pinksterdag vanaf 8.00 uur.

n. ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk brood en gebak wordt verkocht vanaf 8.00 uur.

o. gedurende de Ramadan vanaf twee uur voor zonsopgang tot zonsondergang ten aanzien van winkels, waar brood en gebak wordt verkocht dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de Ramadan houden, mits in die winkel dat brood en gebak tevens pleegt te worden verkocht, buiten de periode van de Ramadan.

p. op de zondag vanaf 12 uur waarop carnaval wordt gevierd, ten aanzien van winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk feestartikelen plegen te worden verkocht; dit geldt tevens voor straatverkoop conform de carnivalsverpachting.

q. voor het te koop aanbieden en verkopen van feestartikelen en speelgoed, snoep en dergelijke op een terrein, waar een kermis wordt gehouden.

2. Burgemeester en wethouders kunnen beperkingen opleggen ten aanzien van de in lid 1 genoemde algemene vrijstellingen.

Met opmaak: Lettertype: (Standaard)
Arial

3. Burgemeester en wethouders kunnen voor een branche ontheffing verlenen ten aanzien van zonn- en feestdagen die zeer bijzonder zijn voor die specifieke branche.

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

Met opmaak: Lettertype: (Standaard)
Arial

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

Artikel 9. In werking treden.

Deze verordening treedt onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2013~~09, in werking op de dag, volgende op die van haar bekendmaking, 20 december 2015.~~

Artikel 10. Overgangsregeling.

Ontheffingen en vrijstellingen verleend op grond van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2013~~09~~ worden geacht ontheffingen en vrijstellingen te zijn, in gevolge de Verordening Winkeltijden Maastricht 2015~~3~~.

[Artikel 10a. Hardheidsclausule](#)

[Burgemeester en wethouders kunnen in zeer uitzonderlijke gevallen anders besluiten dan in de verordening bepaald is.](#)

Artikel 11. Citeertitel.

Deze verordening wordt aangehaald als "Verordening Winkeltijden Maastricht 20153".

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van [15 december 2015](#) ~~22 januari 2013~~.

De Griffier, De Voorzitter,